

نشریه کارکنان صنعت نفت ایران | ۶۸ صفحه | مرداد ۱۴۰۵

آقای شهید ایران بدرود

1390 4

خطاطی: سید مرتضی میر حسینی

- مدیر مسئول
سامان قدوسی
- رئیس امور انتشارات و مستندنگاری
جعفر پورفرجودی
- سردبیر
مهناز محمد قلی
- دبیر تحریریه
سعید محمدبکی
- همکاران تحریریه
نیوشا روزیان، فاطمه دهقان نبیری،
یونس صادقی، حمیدرضا زینلی،
علیرضا عبدی
- همکاران فنی
طراح گرافیک: بهاره افتخاری
محمود محرابی
ویراستاری: زهرا شهبازی
مرضیه بیکی فرانی
حروفچین: رقیه مصطفوی
- مدیر اجرایی و ارتباطات
عباس لطفی
- عکس
واحد عکس اداره کل روابط عمومی
وزارت نفت
- خدمات IT
مدیریت فناوری اطلاعات و ارتباطات
روابط عمومی وزارت نفت

مرداد ۱۴۰۵

هوش مصنوعی
در هر صنعتی پرتوافشانی می‌کند

از سایه تا همسایه

۶۰

رئیس جمهوری:

عملکرد وزارت نفت در ایجاد سامانه‌های مدیریتی یکپارچه قابل تقدیر است

۴

وزیر نفت:

نفت ایران طبق ساز و کارهای پیشین فروخته می‌شود

۴

اشک و دلدادگی یک ملت در بدرقه رهبر شهید انقلاب
اسلامی؛ نامی که ماند و راهی که ادامه دارد

آقای شهید ایران بدرود

۸

مرکز انتقال نفت
شهید سیفی (آسار)

شکوه نفت بر بلندای ایران

۲۶

وقتی صنعت نفت در کنار سوگواران رهبری ایستاد

خدمت در روزهای وداع

۱۴

سوخت رسانی تا مرزها همگام با
سفر معنوی زائران حسینی جریان دارد

شوق زیارت در امتداد جاده‌ها

۱۸

در سوگ زهرای ۱۴ ماهه
که زود آسمانی شد
پرواز فرشته

۶۶

نشریه مشعل را در
WWW.MASHAL.IR
دنبال کنید

نشانی
تهران، خیابان طالقانی،
رو به روی ساختمان مرکزی وزارت نفت
ساختمان شماره ۳۴-تخت-طبقه چهارم
تلفن: ۶۱۶۲۶۰۸۴
فکس: ۶۶۴۹۱۳۰۹
اداره کل روابط عمومی وزارت نفت
جمهوری اسلامی ایران

Email: mashal@mop.ir

از طریق
اسکن بارکد
«گپوار»
وارد سایت
مشعل
شوید.

رئیس جمهوری:

عملکرد وزارت نفت در ایجاد سامانه‌های مدیریتی یکپارچه قابل تقدیر است

رئیس جمهوری با اشاره به موفقیت وزارت نفت در ایجاد شبکه‌های ارتباطی و سامانه‌های مدیریتی یکپارچه در حوزه نفت و گاز گفت: تطبیق با استانداردهای جهانی، آموزش فناوری‌های تازه و توسعه سامانه‌های چندجانبه و مؤثر، از اولویت‌های وزارت نفت در ارتقای عملکرد مهندسان و متخصصان است. روز یکشنبه ۲۸ تیرماه مسعود

و چشم‌انداز ما در فناوری باید نامحدود باشد تا در زمینه توسعه فناوری‌ها در یک نقطه متوقف نشویم؛ از این‌رو همسو با دستیابی به موفقیت و پیشرفت در توسعه فناوری، ابتدا باید قوت‌ها و ضعف‌ها را تحلیل و بهره‌وری را در تمام ابعاد ارتقا دهیم. وی در بخش دیگری از سخنان خود، اصلاح بهره‌وری، کیفیت و عملکرد را شاخص اصلی تخصیص اعتبارات و منابع

بهره‌گیری از دانش روز، می‌توان از هدررفت انرژی جلوگیری کرد. بهره‌وری پالایشگاه‌ها با جمع‌آوری گازهای همراه و مشعل ارتقایی باید و این روند باید با شتاب بیشتری دنبال شود. رئیس جمهوری ایجاد شبکه‌های ارتباطی و سامانه‌های مدیریتی یکپارچه در حوزه نفت و گاز را الزامی دانست و از اقدام‌های کنونی در زمینه رصد و پایش قدردانی کرد و افزود: افاق

وزیر نفت:

نفت ایران طبق سازوکارهای پیشین فروخته می‌شود

وزیر نفت اعلام کرد: فروش نفت کماکان در چارچوب‌های پیشین ادامه دارد. محسن پاک‌نژاد درباره وضع صادرات نفت خام با توجه به بدعهدی دشمن بیان کرد: از ابتدای معافیت‌های ۶۰ روزه تحریم‌های نفتی ایران که در بند دهم تفاهم‌نامه اسلام‌آباد ارائه شد، با توجه به سابق بدعهدی آمریکایی‌ها بنا را بر این گذاشتیم که همانند گذشته، ساختارهای تحریمی را برای دورزدن، مقابله و بی‌اثر کردن محدودیت‌ها در حوزه تجارت نفت حفظ

مدیرعامل شرکت ملی گاز ایران:

بندهای اصلی قرارداد تجارت گاز ایران و روسیه نهایی شده است

مدیرعامل شرکت ملی گاز ایران، با تأکید بر اینکه توسعه تجارت گاز یکی از اولویت‌های کشور در چارچوب قانون برنامه هفتم پیشرفت است، گفت: روسیه، یکی از مهم‌ترین شریکان ایران در این حوزه به شمار می‌رود و طی دولت چهاردهم روند مذاکرات به دنبال پیگیری وزیر نفت با جدیت دنبال شده است. سعید توکلی، در حاشیه دیدار وزیر نفت و وزیر انرژی روسیه بیان کرد: خوشبختانه با پیگیری‌های مستمر

وزیر نفت دولت چهاردهم، بندها و چارچوب‌های اصلی قرارداد تجارت گاز ایران و روسیه نهایی شده و تنها دو موضوع باقی‌مانده که امیدواریم با نهایی‌شدن این دو مورد، قرارداد بین ۲ کشور امضا شود. وی با بیان اینکه تجارت گاز تنها به خرید و فروش محدود نمی‌شود، افزود: تجارت گاز مجموعه‌ای از فعالیت‌ها شامل سوآپ، ترانزیت، واردات، صادرات و خرید و فروش گاز را در بر می‌گیرد و همه این گزینه‌ها در چارچوب همکاری‌های ایران

وزیر نفت در پیامی انتصاب مجدد حجت الاسلام والمسلمین محسنی اژه‌ای به ریاست قوه قضائیه از سوی رهبر معظم انقلاب اسلامی را تبریک گفت. در متن پیام محسن پاک‌نژاد آمده است: «ان الله یأمر بالعدل والاحسان»

(آیه ۹۰، سوره نحل) برادر بزرگوار جناب حجت‌الاسلام والمسلمین محسنی اژه‌ای (دامت توفیقاته) ابقای جناب‌عالی در مسئولیت خطیر ریاست قوه قضائیه از سوی رهبرعالی‌قدر انقلاب اسلامی (مدظله العالی) که نشان از اعتماد ایشان به شایستگی، تعهد، درایت و کارنامه ارزشمندتان در خدمت به نظام مقدس جمهوری اسلامی ایران دارد، موجب خرسندی و دلگرمی خدمتگزاران کشور شد. بی‌تردید، این امر بیانگر موفقیت آن‌قوه در پیمودن مسیر تحول، عدالت‌گستری و صیانت از حقوق مردم و تأکید بر استمرار حرکت‌های اثربخش سال‌های اخیر در تحقق منویات امام شهید (ره) و مقام معظم رهبری است. قوه قضائیه در دوره مسئولیت جناب‌عالی، با اتخاذ رویکردی تحول‌آفرین و

سخنگوی وزارت نفت:

وزیر نفت انتصاب مجدد رئیس قوه قضائیه را تبریک گفت

مردم‌محور، گام‌های مؤثری در ارتقای کارآمدی نظام قضایی برداشته است. اجرای سند تحول و تعالی قوه قضائیه، توسعه و هوشمندسازی خدمات قضایی، گسترش خدمات الکترونیکی، تسهیل دسترسی مردم به خدمات، افزایش شفافیت و تسریع در فرایند رسیدگی به پرونده‌ها، از جمله دستاوردهای ارزشمندی است که در ارتقای بهره‌وری، تسهیل خدمت‌رسانی و افزایش رضایتمندی عمومی از دستگاه قضایی نقش مؤثری داشته است. همچنین، اهتمام جدی و عملی جناب‌عالی در مبارزه با فساد، برخورد قاطع با مفاسد اقتصادی و اداری، صیانت از حقوق بیت‌المال و تقویت حاکمیت قانون، جلوه‌ای از عزم راسخ قوه قضائیه در پاسداری از حقوق مردم و استقرار عدالت بوده است. اینجانب، ضمن تبریک صمیمانه این انتصاب مجدد، از درگاه خداوند متعال، سلامتی، دوام عزت و مزید توفیقات جناب‌عالی را در ظل عنایات حضرت ولی‌عصر (عجل‌الله تعالی فرجه‌الشریف) در انجام این مسئولیت خطیر، صیانت از حقوق مردم و خدمت صادقانه به نظام مقدس جمهوری اسلامی ایران مسئلت دارم.»

انتصاب

سرپرست مرکز مقاومت بسیج وزارت نفت

وزیر نفت با صدور حکمی داوود طارمی را به‌عنوان سرپرست مرکز مقاومت بسیج وزارت نفت منصوب کرد. در حکم محسن پاک‌نژاد خطاب به داوود طارمی آمده است: «باعنایت به مراتب تعهد، سوابق و تجارب ارزشمند جنابعالی، به موجب این حکم به‌عنوان سرپرست مرکز مقاومت بسیج وزارت نفت منصوب می‌شوید.» وزیر نفت همچنین در پیامی جداگانه از خدمات و تلاش‌های سیدعباس بهشتی در مدت تصدی سمت مرکز مقاومت بسیج وزارت نفت قدردانی کرد. در متن پیام محسن پاک‌نژاد آمده است:

«باتوجه به اعلام خاتمه مأموریت جنابعالی از مبدأ، بدین‌وسیله از خدمات و تلاش‌های ارزشمند شما در جایگاه فرماندهی مرکز مقاومت بسیج وزارت نفت تشکر و قدردانی می‌کنم و برایتان از درگاه خداوند متعال سلامتی و توفیق روزافزون مسئلت دارم.»

سرپرست شرکت ملی صنایع پتروشیمی ایران

وزیر نفت در حکمی امید شاکری را به‌عنوان سرپرست شرکت ملی صنایع پتروشیمی ایران منصوب کرد. در متن حکم محسن پاک‌نژاد آمده است:

«نظر به تجارب، تعهد و سوابق ارزشمند جنابعالی، به موجب این حکم با حفظ سمت به‌عنوان سرپرست شرکت ملی صنایع پتروشیمی منصوب می‌شوید. انتظار می‌رود باتوکل به خداوند متعال و بهره‌گیری از توانمندی‌های همکاران، تمشیت دقیق امور و مأموریت‌های شرکت با جدیت دنبال شود. توفیق جنابعالی را در انجام وظایف و امور محوله از درگاه ایزد منان خواستارم.»

سرپرست شرکت بازرگانی نفت ایران

مدیرعامل شرکت ملی نفت ایران در حکمی علی‌اکبر پوراابراهیم را به‌عنوان سرپرست شرکت بازرگانی نفت ایران منصوب کرد. در متن حکم حمید‌بوردا آمده است:

«نظر به مراتب تعهد، تخصص و تجربیات ارزشمند جنابعالی به‌موجب این حکم به‌عنوان سرپرست شرکت بازرگانی نفت ایران (NICO) منصوب می‌شوید. نظر به حساسیت و اهمیت شرکت‌مذکور، ضرورت دارد نسبت به ارتقای نقش این شرکت در سطوح بین‌المللی و برقراری هرچه بیشتر انضباط مالی در امور آن، اقدام لازم را معمول و گزارش‌های دوره‌ای از بهبود عملکرد را به اینجانب ارائه کنید. امید است با اتکال به خداوند متعال و همکاری مدیران و کارکنان ارزشمند آن مجموعه در انجام مأموریت‌های محوله موفق و مؤید باشید.»

۲ انتصاب در شرکت ملی گاز ایران

مدیرعامل شرکت ملی گاز ایران طی حکمی محمد عسگری را به‌عنوان سرپرست روابط عمومی شرکت ملی گاز ایران منصوب کرد. سعید توکلی همچنین در حکمی دیگر سید حسن موسوی را به‌عنوان رئیس هسته گزینش شرکت ملی گاز ایران منصوب کرد.

چارچوب‌های سنتی گذشته عبور کنند و همگام با تحولات روز پیش بروند. او تدوین نظام جامع و طرح تحول روابط عمومی صنعت نفت را از مهم‌ترین مأموریت‌های اداره کل روابط عمومی وزارت نفت برشمرد و از حاضران، به‌ویژه سخنگوی دولت، خواست باتوجه به دانش و تجربه خود، این مجموعه را در تدوین و اجرای این برنامه‌ها یاری کنند تا بتوان روابط عمومی صنعت نفت را بیش از پیش اثربخش و کارآمد کرد.

نیاز روابط عمومی‌ها؛ تقویت شبکه سازی

سخنگوی وزارت نفت، تقویت شبکه‌سازی را از نیازهای روابط عمومی‌های صنعت نفت برشمرد و افزود: با وجود شمار قابل توجه نیروهای فعال در روابط عمومی صنعت نفت، هنوز ظرفیت‌های زیادی برای تقویت ارتباطات میان روابط عمومی شرکت‌ها و بخش‌های مختلف وجود دارد و این مجموعه‌ها می‌توانند در بازتاب اقدام‌ها و دستاوردهای صنعت نفت، فعال‌تر و هماهنگ‌تر عمل کنند. قدوسی با قدردانی از حضور فاطمه مهاجرانی، سخنگوی دولت، در این نشست و حمایت‌ها و همراهی‌های وی با مجموعه روابط عمومی وزارت نفت اظهار کرد: پرداختن به موضوع روابط عمومی از سوی مجموعه پالایش و پخش در شرایط پسا جنگ و روزهای دشواری که ممکن است پیش‌رو باشد، بسیار ارزشمند و شایسته قدردانی است.

مدیرکل روابط عمومی و سخنگوی وزارت نفت گفت: بازنگری نظام جامع روابط عمومی صنعت نفت از مهم‌ترین مأموریت‌های این اداره کل است که با تلاش همکاران در مراحل پایانی قرار دارد. سامان قدوسی در دوره جامع توانمندسازی روابط عمومی‌های شرکت ملی پالایش و پخش فراورده‌های نفتی ایران و شرکت‌های زیرمجموعه و پالایشی که با حضور فاطمه مهاجرانی سخنگوی دولت برگزار شد، با اشاره به پیام وزیر نفت به مناسبت ۲۷ اردیبهشت، روز جهانی ارتباطات و روابط عمومی بیان کرد: در این پیام، ۲ موضوع بسیار قابل توجه بود؛ نخست، تأکید بر بازنگری نظام جامع روابط عمومی صنعت نفت که خوشبختانه این موضوع در اداره کل روابط عمومی در دستور کار قرار گرفته و با تلاش همکاران در مراحل پایانی قرار دارد. موضوع دوم، تدوین طرح تحول روابط عمومی است که هدف از آن، روزآمد کردن ساختار و عملکرد روابط عمومی صنعت نفت متناسب با تحولات سال‌های اخیر است تا از

وداعی به وسعت یک امت

مهناز محمدی | بعضی لحظه‌ها، از جنس زمان نیستند؛ از جنس ماندگاری‌اند. در تقویم آغاز می‌شوند؛ اما پایانشان را باید در حافظه دل‌ها جست‌وجو کرد. انسان، آنکاه که دل به حقیقتی بزرگ می‌بندد، دیگر مرگ را پایان نمی‌بیند؛ آن را گذرگاهی می‌داند که نام‌ها را از خاک به خاطره و از خاطره به تاریخ می‌رساند. از سیزدهم تا هجدهم تیرماه، شهرها تنها میزبان یک آیین نبودند؛ گویی هر کوچه و خیابان، روایتی از دلدادگی را در خود حمل می‌کرد. تهران، قم، نجف، کربلا و مشهد، هر یک صفحه‌ای از کتاب وداع شدند؛ کتابی که سطرهایش رانه قلم، که اشک مردمان می‌نوشت. میلیون‌ها انسان، بادل‌هایی اندوهگین و نگاه‌هایی سرشار از خاطره، آمده بودند تا آخرین سلام را زمزمه کنند؛ سلامی که در سکوت، سائر از هر فریادی شنیده می‌شد. در آن روزها، گویی فاصله میان شهرها از میان برخاسته بود و دل‌های یکدیگر نزدیک‌تر شده بودند. هر گام، نشانی از وفاداری بود و هر نگاه، حکایت سال‌هایی را روایت می‌کرد که در حافظه مردمان نقش بسته بود. در نگاه مردم، این بدرقه‌تنه‌ایان یک حضور نبود؛ تجلی پیوندی بود که با گذر زمان گسسته نمی‌شود و با خاموش شدن یک صدا، از طنین باز نمی‌ایستد. تاریخ، انسان‌ها را تنها با سال‌های زندگی‌شان به یاد نمی‌آورد؛ آنچه ماندگار می‌شود، اثری است که در جان انسان‌ها بر جامی ماند؛ از همین رو برخی بدرقه‌ها پایان راه نیستند؛ آغازی هستند برای روایت‌هایی که نسل به نسل نقل می‌شوند و در حافظه یک ملت ادامه می‌یابد. آن روزها، برای حاضران در مراسم تشییع رهبر شهید ایران، تنها روزهای سوگواری نبود؛ روزهای یادآوری عهد، وفاداری و حفظ خاطره‌ای بود که باور داشتند با گذر زمان نیز از دل‌ها رخت‌بر نخواهد بست. شاید از ماندگاری چنین لحظه‌هایی، در همین همدلی نهفته باشد. آنجا که انسان‌ها، فارغ از تفاوت‌ها، در زیر پرچم یک اندوه مشترک گرد هم می‌آیند و اشک، زبان مشترک دل‌هایشان می‌شود. در آن روزها، چهره شهرها رنگ دیگری داشت. گویی هر کوچه، هر میدان و هر خیابان، روایتگر خاطره‌ای بود که در حافظه جمعی یک ملت نقش می‌بست. صدای صلوات، زمزمه دعا، سکوت‌های سنگین و نگاه‌های خیره به آفتاب، همه حکایت از لحظه‌ای داشت که برای بسیاری، تنها یک مراسم نبود؛ تجلی پیوندی عمیق میان مردم بود و آنچه به آن باور داشتند.

تشییع، تنها بدرقه یک پیکر نیست؛ آیین‌های است که احساسات، باورها و خاطرات یک جامعه را بازتاب می‌دهد. در چنین لحظاتی، تاریخ نه در کتاب‌ها، بلکه در میان گام‌های مردمی نوشته می‌شود که با حضور خود، روایتی تازه از همبستگی و وفاداری می‌آفرینند. شاید سال‌ها بعد، تصاویر آن روزها در قاب عکس‌ها و صفحات کتاب‌ها باقی بماند؛ اما آنچه هرگز از یاد نخواهد رفت، احساسی است که در دل میلیون‌ها انسان جریان داشت؛ احساسی که زمان از فرسودنش ناتوان است.

از همین رو، برخی وداع‌ها پایان نیستند؛ آغاز سفری هستند که در حافظه ملت‌ها ادامه می‌یابد. انسان‌ها از میان می‌روند؛ اما یاد آنان، اگر با ایمان، ایثار، خدمت یا باورهای یک جامعه درآمیخته باشد، همچنان در روایت نسل‌ها زنده می‌ماند. تاریخ نیز همواره چنین لحظه‌هایی را با احترام ورق می‌زند. لحظه‌هایی که در آن، یک ملت می‌کوشد با بدرقه‌ای باشکوه، قدرت‌دانی خود را از آنچه ارزشمند می‌دانسته، به نمایش بگذارد و نام آن را در دفتر خاطرات جمعی ماندگار سازد.

ایران در سوگ

سعید محمدی | ۹ اسفند ۱۴۰۴، رژیم‌های ددمنش و جنایتکار آمریکا و اسرائیل، با خصم و عداوتی دیرینه، بیت رهبری را در تهران، آماج حملات موشکی قرار دادند و با عملی کردن نیت پلیدشان، سید علی حسینی خامنه‌ای، رهبر انقلاب اسلامی ایران را به همراه برخی از اعضای خانواده که کوچکترین عضو آن زهرای ۱۴ ماهه بود، به شهادت رساندند و یک ایران را داغدار کردند. آری "آقای شهید ایران" دعوت حق را لبیک گفت و آسمانی شد و یک ایران در سوگ نبودنش فرو رفت. داغ سنگین و تحمل داغ مشکل؛ اما چه می‌بایست کرد، زمان، زمان گریه و شیون نبود و نمی‌بایست دشمن، شاد شود. سرانجام شنبه ۱۳ تیرماه انتظار به سرآمد. بغض‌های فرو برده در گلو شکست و اشک‌ها به پهنای صورت جاری شد. پیکر "آقای شهید ایران" پس از چند ماه انتظار آماده وداع و تشییع شد. او به مصلی تهران رفت تا مردم با او وداع آخر را داشته باشند؛ وداعی تلخ با ملتی که هنوز طنین صدای نماز عید فطرش، زمزمه گوش‌شان بود. "آقای شهید هم با مردم وداع و حتی برای آنها که نایزخانه و از روی چهل در حلقش جفا کردند، دعا کرد. ۱۸ تیرماه، پس از تشییع میلیونی رهبر فقید ایران در تهران، قم، نجف و کربلا برگ دیگری از تاریخ ایران و شاید دنیا ورق خورد و پیکر مطهر سیدالشهدای ایران، پس از تشییعی باشکوه از سوی مردم ولایت‌مدار مشهد، در جوار بازگاه ملکوتی امام رئوف، حضرت امام رضا(ع) آرام گرفت و برای همیشه این زمین خاکی را ترک کرد و به ملکوت اعلی پیوست.

شهید سید علی حسینی خامنه‌ای به عنوان رهبری آزاده اگرچه از میان ما رفت اما با روشنگری‌هایش "باید برخاست" مبارزه با ظلم را بلند فریاد زد. او رفت اما یادش برای همیشه در دل میلیون‌ها رهرو آزاده باقی خواهد ماند.

آقای شهید ایران بدرود

مشل | آیین باشکوه وداع با رهبر شهید انقلاب اسلامی و تشییع پیکر مطهر ایشان و برخی از اعضای خانواده شان، روزهای سیزدهم تا هجدهم تیرماه، به عرصه ای از تجلی ارادت خیل عظیم عاشقان در شهرهای تهران، قم، نجف، کربلا و مشهد تبدیل شد. کاروان‌های اندوه با تشییعی بی نظیر، پیکر مطهر آقای شهید ایران و قائد اعظم انقلاب را تا «رواق دارالذکر» بدرقه کردند و ایشان در جوار سلطان خراسان به خاک سپرده شد تا در کنار بارگاه ملکوتی آن حضرت به آرامش ابدی برسد.

اشک و دلدادگی یک ملت
در بدرقه رهبر شهید
انقلاب اسلامی؛
نامی که ماند و راهی که
ادامه دارد

مردم ایران در آیین تشییع رهبر شهید انقلاب اسلامی، با حضوری پرشور و باشکوه، صحنه‌ای ماندگار از همدلی، وفاق و انسجام ملی را به نمایش گذاشتند و حماسه‌ای ماندگار در تاریخ این سرزمین را رقم زدند؛ حماسه در بدرقه مردی که هرگز در برابر خواست دشمنان، سر تسلیم فرود نیاورد و با اقتدا به امام حسین(ع)، راه عزت را برگزید. ایشان با پایبندی به آرمان‌های خود، پیوند میان گفتار و کردار را به نمایش گذاشت و تصویری ماندگار از استواری بر باورها در ذهن مخاطبان بر جای نهاد. آنگونه که اندیشید، سخن گفت و آنگونه که سخن گفت، زیست و سرانجام با نثار خون خود در راه آرمان‌هایی که به آنها باور داشت، بهای ایستادگی در برابر زورگویان را پرداخت و نام خود را در حافظه تاریخ ماندگار ساخت. رهروان آن فرزانه حکیم با حضور پرشور در آیین بدرقه پر پیام "ایستادگی در برابر ظلم و زورگویان" تاکید کردند و لبیک یا خامنه‌ای "لبیک یا لثارات خامنه‌ای" را فریاد زدند.

آیین بدرقه رهبر شهید انقلاب اسلامی روزهای سیزدهم تا هجدهم تیرماه در شهرهای مختلف ایران و عراق برگزار شد؛ روزهایی که سیل خروشان عاشقان و دوستداران آن رهبر فرزانه، جمعیت میلیونی زائران را از سراسر کشور به شهرهای تهران، قم و مشهد کشاند تا وداعی باشکوه و ماندگار را با یار راستین امام خمینی کبیر(ره) رقم بزنند. در آن سوی مرزها، در گرمای تابستان عراق نیز، جمعیتی دل‌داده، پیکر مطهر رهبر شهید ایران را در شهرهای نجف و کربلا همراهی کردند تا تصویری ابدی از فرزانتگی و مهربانی این مرد بزرگ بر خروجی خبرگزاری‌های جهان نقش ببندد.

تهران سیاه پوش

تهران، پایتخت ایران در ویژه برنامه سه‌روزه تشییع پیکر مطهر رهبر شهید انقلاب، کانون توجه جامعه جهانی و خبرگزاری‌های بین‌المللی قرار گرفت تا ناظر وداع حماسی مردم با پیشوای فرزانه خود باشند. در روزهایی که سنگینی مصائب جنگ بر جان و

ذهن جامعه سایه افکنده بود و گرمای طاقت‌فرسای تابستان، همچون تازیانه‌ای بر پیکر زائران فرود می‌آمد و دوری راه نیز رنج مسیر را دوچندان می‌کرد؛ هیچ‌یک از این دشواری‌ها، مانع حضور، وفاداری و قدرشناسی ملت ایران نشد. این مردم در بزرگراه‌های تاریخی انقلاب، بارها ثابت کرده‌اند که پاسدار حریم بزرگان خویشند و این بار، برای بدرقه ابدی کسی آمده بودند که عمر خود را همچون لحظه شهادت، وقف اعتلای ایران اسلامی کرده بود. حضور پرشور مردم داغدار در این آیین، گواهی روشن بر اصالت راه و روش «آقای شهید ایران» بود. زن و مرد، پیر و جوان، همدل و همصدا در سوگ بزرگمردی نشستند که جهان در حیرت سیرت و سلوک اوست. او که در دوران حیات، مظهر مهر و عطوفت و در عین حال تندیس اقتدار و دوراندیشی بود، شهادتش نیز جلوه‌ای ماندگار از ایستادگی را به نمایش گذاشت. مشتهای گره‌کرده این رهبر فرزانه شهید، درسی بزرگ برای جهانیان داشت تا بدانند که قامت او، نمادی از استقامت

خلل‌ناپذیر ایرانیان در برابر استکبار جهانی است. مصلی تهران، نخستین ایستگاه دل‌داری عاشقان با رهبر فقید و شهید انقلاب اسلامی بود. در این مراسم، حضور چشمگیر مقام‌های کشورهای خارجی و مسئولان رده‌بالای کشور در کنار پیکر مطهر قائد اعظم، پیوندی از همدلی و همراهی جامعه جهانی با آرمان‌های انقلاب اسلامی و شخصیت ممتاز حضرت آیت‌الله‌العظمی سیدعلی خامنه‌ای (قدس الله و نفس الرکيه) را به نمایش گذاشت. در روزهای شنبه و یکشنبه، سیزدهم و چهاردهم تیرماه، سیل خروشان مردم از سراسر ایران خود را به مصلی امام خمینی(ره) تهران رساندند تا آخرین قاب‌ها از سیمای بزرگمرد معاصر ایران را از نزدیک به نظاره بنشینند؛ جمعیتی انبوه و سیاه پوش با پرچم‌های سه رنگ کشور و پرچم‌های سرخ رنگ با نوشته‌های "یا حسین" و "یا لثارات الحسین" پیشانی‌بندهای قرمز رنگ منقش به شعار «یا ابا عبدالله الحسین» که جلوه‌ای عاشورایی از بدرقه رهبر شهید انقلاب را

خلق کرده بودند. این مردم اشک ریزان و آه‌کشان در آیین سوگ مردی از جنس نور حاضر شده بودند؛ مردی که اعتلای انقلاب اسلامی و ایران را تثبیت کرد.

روز دوشنبه، پانزدهم تیرماه، خیابان‌های تهران مملو از جمعیت میلیونی بود که آمده بودند تا با پیکر رهبر فقید، در آخرین روز تشییع در پایتخت وداع کنند. جمعیتی سرشار از عشق به رهبر فقید که از میدان امام حسین تا آزادی را پیمودند و این مسیر را غرق در ماتم عزای "سید ایران" ساختند. جمعیت، گرداگرد تابوت سبزرنگ فرزانه فقید حلقه زده بودند و به مانند رنگین‌کمانی زیبا، به استقامت اولییک گفتند. خود روح‌حامل پیکر مطهر رهبر فقید انقلاب همانند مرواریدی در سیل جمعیت می‌درخشید تا آنجا که خبرگزاری‌های بین‌المللی نیز نتوانستند چشم بر حقیقت ببندند و با مخابره تصاویر راه‌پیمایی عظیم مشتاقان، پیام مردم ایران اسلامی را به گوش جهانیان رساندند.

روز تشییع، عاشورایی دیگر برای تهران بود؛ روزی که در آن جلوه‌های ماندگاری از همراهی و همدلی نیز به قاب تصاویر عکاسان و شبکه‌های تلویزیونی و اجتماعی راه یافت. از گریه‌های بی‌امان زنان تا بغض کودکان و ضجه‌های مردان که در مصیبت عزای حسینی قائد اعظم، ماندگار شد. از برافراشتن پرچم‌های بزرگ تا صدای تکبیر «الله اکبر» و نواي دلنشین قرآن در میان جمعیت عظیمی که در کنار یک عشق ماندگار گرد هم آمده بودند، طنین‌انداز بود. مصلی امام خمینی(ره) تهران و خیابان‌های اطراف آن که محل وداع با رهبر انقلاب بود، به محلی برای "لبیک به ایران اسلامی" تبدیل شده بود. مردم عاشق ایران، با ثبت تصاویر این حماسه

با گوشی‌های همراه خود قاب‌هایی را برای آیندگان ثبت کردند و کامی برای خود از این توشه معنوی برگرفتند.

لحظه وداع مردم تهران با آقای شهید و تشییع پیکر مطهرشان فرارسیده بود؛ تشییعی باشکوه که با حضور میلیون‌ها عاشق در میدان آزادی پایان یافت و این شاید پایانی بود برای برخی که در حسرت ندیدن و نشاختن سوختند و ضجه زدند، اما آقا می‌خواست به ساحت مقدس خواهر امام رضا (ع) در آستان مقدس حضرت معصومه(س) در قم برود.

لحظه وداع مردم تهران با آقای شهید و تشییع پیکر مطهرشان فرارسیده بود؛ تشییعی باشکوه که با حضور میلیون‌ها عاشق در میدان آزادی پایان یافت و این شاید پایانی بود برای برخی که در حسرت ندیدن و نشاختن سوختند و ضجه زدند

روز سه‌شنبه، شانزدهم تیرماه، پیکر مطهر "آقای شهید ایران" در قم، میعادگاه همیشگی امام شهید، تشییع شد. در این آیین، سیل عظیم و میلیونی مردم قم، مسیر حدود هفت کیلومتری مسجد جمکران تا حرم حضرت معصومه (س) را با اشک و آه پیمودند و آخرین وداع را با امام شهید امت داشتند. این حضور میلیونی در حالی رقم خورد که گرمای بی‌سابقه هوا، شرایط آیین را دشوار کرده بود، اما شور و شوقی که در گام‌های مردم برای رسیدن به این مراسم وجود داشت، موجب ثبت تصاویری زیبا و در عین حال حزن‌اندوه‌از این رویداد بزرگ تاریخی شد. از بدرقه خودروی حامل پیکر امام شهید تا نظم خاص در برگزاری

مراسم که مردم مشتاق رادرکنار نیروهای نظامی و تدارکات یکصدا و متحد کرده بود، به همراه تصاویر جمعیت میلیونی در خیابان های قم، جلوه ای از یک بدرقه تاریخی را به نمایش گذاشت. مردم قم نیز همچون مردم تهران، دلشان نمی خواست "آقا" از پیش شان برود، اما ایشان که سال ها و نزدیک به ۷۰ سال، دیگران نایب الزیاره اش درحرم مطهر امام حسین و حضرت عباس (علیهم السلام) بودند، این بار خودشان به صحن شتافتند تا دلی سیر زیارت کنند.

از نجف تا کربلای معلی

یکی از ماندگارترین جلوه های آیین وداع با «امام شهید»، حضور پیکر مطهر ایشان در عراق و تشییع پیکر در شهرهای مقدس نجف و کربلا بود؛ جایی که پس از حدود ۷۰ سال، دوباره به آنجا گام نهادند و به زیارت عتبات عالیات مشرف شدند. حضور پرشور و گسترده عزاداران عراقی، گواهی روشن بر محبوبیت فرامرزی آن «قائدبزرگ» بود؛ کسی که با شخصیت والا و اندیشه های سترگش، دل دوستداران انقلاب اسلامی را تسخیر کرده بود. بدرقه باشکوه پیکر ایشان در میان موج تنش های نظامی منطقه که می کوشید به هر طریق، عظمت این حضور را کمزنگ جلوه دهد، نشان داد که بدخواهان راه به جایی نمی برند و تصاویر دلدادگی مردم عراق، گویاترین قاب خبری در رسانه های جهانی شد. برنامه های متنوعی از سوی دلدادگان عراقی برای ابراز ارادت به رهبر شهید انقلاب اسلامی ایران برگزار شد؛ از روضه خوانی و طواف پیکر مطهر بر گرد ضریح حضرت ابوالفضل العباس (ع) گرفته تا اقامه نماز و

گلباران پیکر ایشان در میان حزن و اندوه خیل میلیونی مردم و طلاب کشورهای مختلف جهان؛ تصویری که پیوند عمیق دولت مسلمان رازنیر بیرق مردی به نمایش گذاشت که عمر خویش را وقف اعتلای اسلام کرده بود.

پس از آن، پیکر مطهر «امام شهید»، وارد کربلا و بین الحرمین شد و در جوار حرم مطهر حضرت امام حسین (ع) بر آن نماز خوانده شد؛ گویی پس از حدود ۷۰ سال، امام شهید به وصال دیرینه خود در آغوش حرم حضرت سیدالشهدا (ع) بازگشته بود. حضور بی شمار زائران در خیابان ها و صحن های مقدس، جلوه ای ماندگار از آیین تشییع بر جای گذاشت؛ سیل خروشان عزاداران با جامه های سیاه و پرچم های سرخ، گرداگرد تابوت مطهر حلقه زدند و با اشک و اندوه، با «یار دیرین حسین (ع)» وداع کردند. این استقبال به قدری عظیم بود که خودروی حامل پیکر، به کندهی در میان دریای جمعیت حرکت می کرد، گویی آیین وداع با امام شهید، یادآور قیام عاشورا بود و اکنون پیروان حسین (ع)، برگرد فرزند خلف او به ماتم نشسته بودند.

مردم عراق، چه وداع باشکوهی کردند و الحق، حق برادری و همسایگی رایه جا آوردند؛ حال قائد شهید مردم ایران برای رفتن به سوی بارگاه امام هشتم (ع) آماده شده بود؛ مشهد مقصد پایانی و رواق دارالذکر در بارگاه امام هشتم (ع)، محل آرامش ابدی بود.

پذیرایی ابدی

مشهد مقدس و حرم مطهر امام رضا (ع)، از مدت ها پیش خود را برای استقبال از آیین باشکوه وداع با رهبر شهید انقلاب اسلامی آماده کرده بود؛ مکانی معنوی که تیرماه ۱۴۰۵ حال و هوایی دیگر داشت؛ شهری که سال هادر نخستین روز نوروز، میزبان رهبر معظم انقلاب بود تا رهنمودهای سال جدید را از زبان ایشان بشنود، این بار نوبت مردمش بود تا بایدرقه ای عظیم، اوراتا خانه ابدی اش در جوار بارگاه ملکوتی این امام رئوف همراهی کنند. از نخستین لحظات ورود پیکر مطهر، حرم رضوی و خیابان های اطراف آن مملو از جمعیتی عاشق بود که برای وداع آخر گرد هم آمده بودند. در میان انبوه پرچم های سرخ و سیاه با شعارهای «یا لثارات الحسین»، «یا حسین (ع)» و «یا امام رضا (ع)» مردمی گریان و غمگین آمده و خیابان های اطراف حرم امام رضا (ع) را به سیلی از جمعیت تبدیل کرده بودند. جمعیتی که لبیک وار بر دور ماشین ایشان حلقه زده بودند و در فراق ایشان اشک حسرت می ریختند. سپس پیکر مطهر برای زیارت و طواف، به حریم نورانی ضریح امام هشتم (ع) منتقل شد و نماز بر پیکر رهبر شهید، به امامت فرزند ارشد ایشان، جناب حجت الاسلام والمسلمین سید مصطفی حسینی خامنه ای در صحن رضوی اقامه شد. سرانجام پیکر مطهر حضرت آیت الله العظمی سیدعلی حسینی خامنه ای، پس از عمری مجاهدت در راه اعتلای دین و سریلندی ایران اسلامی به همراه برخی اعضای خانواده در رواق «دارالذکر» حرم مطهر امام رضا (ع) آرام گرفت و ابدی شد. اگرچه جسم ایشان در خاک آرامید، اما سیرت و سلوک آن بزرگوار توشه ای گرانبها برای آینده ایران اسلامی باقی ماند تا جان هایی تازه از اندیشه های والای ایشان متولد شود.

وقتی صنعت نفت در کنار سوگواران رهبری ایستاد

خدمت در روزهای وداع

مشعل | همزمان با برگزاری مراسم تشییع رهبر شهید ایران که از ۱۳ تا ۱۸ تیرماه در شهرهای تهران، قم، نجف، کربلا و مشهد برگزار شد. بسیاری از ارگان ها و نهادها در داخل کشور به خیل عظیم مشتاقان و شرکت کنندگان در این مراسم خدماتی ارائه دادند که در این میان وزارت نفت علاوه بر برپایی موکب های مختلف در بخش های بهداشت و درمان و سوخت رسانی نیز نقش فعال و اثر گذاری در برگزاری این مراسم ها داشت. آنچه می خوانید، گزارش مشروحی است از همگامی کارکنان وزارت نفت برای برگزاری هرچه باشکوه تر آیین بدرقه "آقای شهید ایران".

تامین سوخت مورد نیاز ناوگان اتوبوسرانی، از تمهیدات و اقدام هایی بود که شرکت ملی پخش فراورده های نفتی ایران، این مهم را با استقرار ۱۲ نفتکش در ۱۲ نقطه راهبردی شهر تهران، به نحو مطلوب مدیریت کرد

شهید، جایگاهی ممتاز و راهبردی داشت؛ ایشان با اشراف کم نظیر بر ظرفیت های عظیم نفت و گاز کشور، این ثروت الهی را پشتوانه اقتدار ملی، استقلال سیاسی و امنیت انرژی، و زمینه ساز پیشرفت همه جانبه ایران اسلامی می دانستند.

تردد آسان بدرقه کنندگان

توزیع پایدار سوخت برای حضور مردم در آیین وداع و تشییع پیکر مطهر رهبر شهید، از جمله فعالیت های صورت گرفته وزارت نفت در این ایام بود. برای این منظور با ۴۷ منطقه شرکت ملی پخش فراورده های نفتی ایران، به ویژه مناطق تهران، قم و خراسان رضوی هماهنگی های ویژه انجام شد. پیرو تاکید های فراوان به منظور تامین سوخت، تسهیلات ویژه ای از جمله شارژ مقادیر قابل توجهی گازوییل در ناوگان بین شهری (به صورت تنخواه) و کاهش محدودیت کارت سوخت خودروهای شخصی با ایجاد شرایط استفاده از آن در ۱۵ استان کشور در نظر گرفته شد.

بر اساس اعلام کرامت ویس کرمی، مدیر عامل شرکت ملی پخش فراورده های نفتی ایران، استقرار ۲۵ تیم بازرسی برای نظارت مستمر بر عملکرد جایگاه ها در تهران، پایش جایگاه های ورودی و خروجی این استان در طول برگزاری مراسم، آماده سازی بیش از ۵۰ دستگاه خودرو

سوخت رسان سیار به منظور پشتیبانی از دستگاه های خدمت رسان، از دیگر اقدام هایی بود که برای خدمت رسانی هرچه بیشتر به مردم پیش بینی شده بود.

تامین سوخت مورد نیاز ناوگان اتوبوسرانی، از دیگر تمهیدات و اقدام هایی بود که شرکت ملی پخش فراورده های نفتی ایران، این مهم را با استقرار ۱۲ نفتکش در ۱۲ نقطه راهبردی شهر تهران، به نحو مطلوب مدیریت کرد.

این آمادگی حداکثری تنها به تهران محدود نشد و استان های البرز، قم و خراسان رضوی نیز با تمام ظرفیت به استقبال این روزهای تاریخی رفتند؛ به گونه ای که در استان البرز، تمام ۱۳۶ جایگاه (۸۴ جایگاه بنزین و ۵۲ جایگاه سی ان جی) با ارائه خدمات مستمر، پایداری عرضه را تضمین کردند.

در استان های قم و خراسان رضوی نیز وضع مشابهی حاکم بود و جایگاه های عرضه سوخت این استان ها با آمادگی کامل، خدمت رسانی به بدرقه کنندگان را در حوزه تامین سوخت به بهترین شکل ممکن انجام دادند. با هدف تسهیل خدمت رسانی به بدرقه کنندگان در مسیر تهران - مشهد، عرضه رایگان سی ان جی نیز در دستور کار قرار گرفته بود؛ این مهم در ۱۱ جایگاه شهر قم عملیاتی و با استقبال خوب سوگواران روبه رو شد.

موکب های نفت؛ پناهگاه سوگواران

برپایی موکب های خدمات رسانی در حوزه های فرهنگی، درمانی و... بخش دیگری از اقدام های صنعت نفت در مراسم وداع و تشییع "آقای شهید ایران" بود که تلاش شده به شکل مطلوب انجام شود. این خدمات رسانی در تهران با برپایی سه موکب اصلی در میدان هفت تیر، خیابان حافظ و میدان فلسطین، به صورت شبانه روزی انجام می شد. موکب «شهدای صنعت نفت» نیز یکی دیگر از موکب هایی بود که با فراهم سازی فضای استراحت ویژه بانوان، مراقبت از کودکان و اجرای برنامه های فرهنگی رابه عهده داشت. موکب برپا شده در جوار مرقد مطهر امام خمینی (ره) به منظور تسهیل اسکان و پذیرایی از سوگواران غیربومی، خدمت دیگری از مجموعه صنعت نفت در این ایام بود.

خدمات درمانی

در طول برگزاری آیین وداع و تشییع "آقای شهید ایران" بهداشت و درمان صنعت نفت نیز فعالیت های ویژه ای برای خدمت رسانی به تشییع کنندگان حاضر در مراسم انجام داد. به گفته محمد جواد کیان، رئیس بهداشت و درمان صنعت نفت تهران، این بخش از صنعت نفت با برپایی دو موکب درمانی در میدان هفت تیر و میدان آزادی، تلاش کرد خدمات پزشکی، دارویی و اورژانسی مناسبی به سوگواران ارائه شود. کیان با اشاره به استقرار تیم های پزشکی، پرستاری و اورژانس بهداشت و درمان صنعت نفت در این موکب ها تصریح کرد: ویزیت پزشک، ارائه کمک های اولیه، کنترل فشارخون و علائم حیاتی، رسیدگی به موارد گرمزدگی و افت فشار خون، همچنین

پانسمان، تزریقات، ارائه دارو و خدمات اورژانسی مورد نیاز، از جمله مواردی بود که با استقرار این گروه ها در موکب های یاد شده به بدرقه کنندگان ارائه شد. رئیس بهداشت و درمان صنعت نفت تهران با اشاره به تمهیدات پیش بینی شده برای ارائه خدمات تخصصی تر، اعزام بیمار به بیمارستان تخصصی صنعت نفت تهران به منظور ارائه خدمات تخصصی تر و بستری شدن بیمار در صورت لزوم را از دیگر اقدام های پیش بینی شده بهداشت و درمان صنعت نفت تهران برای خدمت رسانی بهتر به سوگواران عنوان کرد. وی با بیان این که بیشتر مراجعه کنندگان به موکب های بهداشت و درمان صنعت نفت تهران، خدمات مورد نیاز را در همان موکب ها دریافت کرده اند، تصریح کرد: در این ایام، تنها یک بیمار قلبی پس از انجام اقدام های اولیه به بیمارستان صنعت نفت تهران ارجاع و منتقل شد تا روند درمان به نحو تخصصی تر انجام شود.

خدمت رسانی کانون صنفی بازنشستگان صنعت نفت

کانون صنفی بازنشستگان صنعت نفت نیز با برپایی موکب خدمت رسانی، افتخار میزبانی از عزاداران، دلدادگان ولایت و شرکت کنندگان در این مراسم

معنوی را داشتند. جمعی از بازنشستگان و نیروهای داوطلب با ارائه خدماتی نظیر پذیرایی، توزیع آب و نوشیدنی و اهدای اقلام فرهنگی، به خدمت رسانی پرداختند. حضور چشمگیر اعضای خانواده های بزرگ بازنشستگان صنعت نفت در این اقدام جمعی، جلوه ای از وفاداری و انسجام این قشر خدوم در حمایت از ارزش های دینی و ملی بود.

حضور محسن پاک نژاد، وزیر نفت و معاونان وی در مراسم تشییع آقای شهید ایران

خدمت شرکت ملی پخش فراورده‌های نفتی ایران
در سفری که بوی کربلا دارد

در رکاب عشق

مشعل | چند روزی به برپایی مراسم پرشور اربعین حسینی باقی نمانده است و عاشقان ابا عبد الله الحسن (ع)، همگی در جوش و خروشند تا فرش آرامش و آسایش را در جاده‌های عشق بگسترانند که مبادا زائری دلش از سختی رسیدن به معشوق بگیرد. در ایامی که جاده‌های مرزی به شریان‌های حیاتی حرکت میلیون‌ها زائر تبدیل می‌شوند، شرکت ملی پخش فراورده‌های نفتی ایران به عنوان بازوی تأمین انرژی این حرکت عظیم، همچون سال‌های گذشته با انتخاب استان‌های هدف و معین و به کارگیری تمهیدات لازم در مسیرهای منتهی به اربعین، تلاش کرده است نقش کلیدی و انکارناپذیر در برگزاری هر چه بهتر این سفر معنوی ایفا کند.

شرکت ملی پخش فراورده‌های نفتی ایران در برخی مناطق ۳۷ گانه زیرمجموعه از جمله ایلام، کرمانشاه، کردستان، اهواز، آبادان، میاندوآب و چابهار به عنوان "مناطق هدف" و برخی مناطق به عنوان "معین" شامل لرستان، اصفهان، ارومیه، استان مرکزی و همدان تمهیداتی خاص در نظر گرفته است. خبرنگار "مشعل" در گفت‌وگو با مدیر تأمین و توزیع و برخی مدیران مناطق شرکت ملی پخش فراورده‌های نفتی ایران در خصوص تمهیدات اندیشیده شده درباره سوخت رسانی مطلوب به زائران اربعین حسینی به گفت‌وگو پرداخته است که در ادامه می‌خوانید.

سوخت‌رسانی تا مرزها همگام با سفر معنوی زائران حسینی جریان دارد

شوق زیارت در امتداد جاده‌ها

حمیدرضا زینلی | اربعین فقط روایت گام‌هایی نیست که به شوق زیارت در جاده‌ها امتداد می‌یابد؛ پشت این حرکت عظیم، شبکه‌ای گسترده از برنامه‌ریزی، هماهنگی و خدمت شبانه‌روزی جریان دارد؛ تلاشی خاموش که از پالایشگاه‌ها، انبارهای نفت و ناوگان حمل‌ونقل آغاز می‌شود و تا جایگاه‌های عرضه سوخت در مرزها ادامه می‌یابد تا میلیون‌ها زائرکریلا، سفری ایمن و بی‌دغدغه را تجربه کنند. شرکت ملی پخش فراورده‌های نفتی ایران با اتکا به تجربه سال‌های گذشته، ذخیره‌سازی هدفمند، تقویت ناوگان حمل، استقرار جایگاه‌های سیار و هماهنگی مستمر با دستگاه‌های اجرایی، خود را برای پشتیبانی از بزرگ‌ترین رویداد مذهبی جهان آماده کرده است. علی‌اکبر عرب‌عامری، مدیر تأمین و توزیع شرکت ملی پخش فراورده‌های نفتی ایران، از جزئیات این برنامه‌ریزی و تمهیدات پیش‌بینی‌شده برای سوخت‌رسانی در ایام اربعین به گفت و گو با خبرنگار مشعل، پرداخته است که در ادامه می‌خوانید.

شرکت ملی پخش فراورده‌های نفتی چه برنامه‌هایی برای خدمت‌رسانی به زائران و تأمین سوخت در اربعین حسینی در نظر گرفته است؟

اربعین برای ما یک مأموریت مشخص و از پیش برنامه‌ریزی شده است؛ به همین دلیل پیش از رسیدن به این موسم، نشست‌های تخصصی سوخت‌رسانی با حضور مناطق تأمین‌کننده و استان‌های مرزی آغاز شده و برنامه‌ریزی‌ها به‌صورت مستمر ادامه دارد. در این میان، اولویت اصلی، ذخیره‌سازی مناسب سوخت، پیش از آغاز موج این سفر معنوی به‌ویژه در مرزهای پرتردد است. همزمان برای ناوگان حمل‌ونقل عمومی نیز تمهیداتی ویژه در نظر گرفته شده؛ به گونه‌ای که افزون بر تأمین گازوییل، سهمیه‌ای حساسی نیز برای اتوبوس‌ها و ناوگان فعال در جابه‌جایی زائران اختصاص یافته است تا بتوانند بدون وقفه خدمات‌رسانی کنند، همچنین برخی ناوگان شهری، از محدودیت‌های سهمیه‌ای خارج خواهند شد تا امکان انتقال زائران در مسیرهای داخلی و مرزی را داشته باشند. بنابر تجارب سال‌های گذشته، استقرار جایگاه‌های سیار در مرزهای پرتردد از دیگر تمهیدات است. امسال در مرز مهران، با توجه به تجربه سال‌های گذشته، تعداد کانکس‌های سوخت‌رسان سیار افزایش یافته و در دیگر مرزها نیز هرجا نیاز باشد، این جایگاه مستقر خواهند شد تا خللی در روند سوخت‌رسانی ایجاد نشود.

برنامه‌های امسال چه تفاوتی با سال‌های گذشته دارد؟

امسال شرایط متفاوت‌تر از سال‌های گذشته است. آثار جنگ دشمن آمریکایی - صهیونی و برخی آسیب‌های ناشی از آن باعث شده برنامه‌ریزی‌ها با حساسیت بیشتری انجام شود؛ با وجود این شرایط، تجربه سال‌های گذشته سرمایه ارزشمند ماست. حجم زائران و الگوی مصرف تا حد زیادی قابل پیش‌بینی است؛ بر همین اساس، همه برنامه‌ها از پیش تدوین شده است. با توجه به برنامه‌ریزی و هماهنگی با شرکت‌های حمل‌ونقل، تقویت ناوگان نفتکش و مدیریت مستمر ذخایر، تلاش شده است زائران هیچ‌گونه اختلالی را احساس نکنند.

برای احتمال افزایش مصرف سوخت در استان‌های مرزی چه تمهیداتی اندیشیده شده است؟

برآورد ما افزایش احتمالی مصرف سوخت و فراورده‌های نفتی نسبت به سال قبل در استان‌های مرزی است. برای پاسخگویی به این افزایش، سلامت جایگاه‌های عرضه به‌صورت روزانه کنترل می‌شود، جایگاه‌های سیار و خودروهای سوخت‌رسان در نقاط مورد نیاز مستقر خواهند بود و از ظرفیت‌های لازم برای تقویت ذخایر استان‌های مرزی استفاده خواهد شد.

مرز مهران همچنان اصلی‌ترین مرز تردد زائران است و بیشترین تمرکز نیز بر همین مرز قرار دارد، اما در

مرزهای شلمچه، قصر شیرین، چذابه و دیگر مرزهای فعال، تجهیزات و جایگاه‌های سیار متناسب با نیاز مستقر خواهند شد. هر نقطه‌ای که به خدمات سوخت‌رسانی نیاز داشته باشد، در کوتاه‌ترین زمان ممکن پشتیبانی خواهد شد. تمام عملیات سوخت‌رسانی بر پایه یک زنجیره منسجم استوار است. برای ایام اربعین، افزون بر ذخایر فعال، ذخایر راهبردی در آماده‌باش قرار می‌گیرند تا اگر در هر نقطه از استان‌های غربی مشکلی ایجاد شود، بتوان سوخت مورد نیاز را در کوتاه‌ترین زمان تأمین کرد. هدف این است که حتی در شرایط پیش‌بینی نشده نیز وقفه‌ای در عرضه سوخت ایجاد نشود.

هماهنگی شرکت ملی پخش فراورده‌های نفتی ایران با ستاد مرکزی اربعین و دیگر دستگاه‌های اجرایی چگونه انجام می‌شود؟

عملیات سوخت‌رسانی در ایام اربعین بدون هماهنگی میان دستگاه‌ها امکان‌پذیر نیست. شرکت ملی پخش فراورده‌های نفتی ایران عضو کارگروه تخصصی ستاد مرکزی اربعین است و همه برنامه‌ها بر اساس مصوبات این کارگروه اجرایی شود. وزارت راه، پلیس راهور، راهداری، استانداری‌ها و دیگر دستگاه‌های خدمات‌رسان نیز در این کارگروه حضور دارند و تصمیم‌ها به‌صورت ملی گرفته می‌شود تا همه استان‌ها بر اساس برنامه‌ای واحد عمل کنند. یکی از مزیت‌های این سازوکار، آسیب‌شناسی دقیق پس از پایان مراسم است. هر سال نقاط قوت و ضعف بررسی می‌شود و تجربه‌های به‌دست آمده، مبنای برنامه‌ریزی سال بعد قرار می‌گیرد. برای نمونه، برخی مشکلات مربوط به سوخت‌رسانی ناوگان عمومی در مسیرهای داخل خاک عراق که سال گذشته وجود داشت، امسال با پیش‌بینی راهکارهای جدید برطرف شده است.

فعالیت کارکنان حوزه تأمین و توزیع در ایام اربعین چگونه است؟

ماهیت فعالیت در حوزه تأمین و توزیع به‌گونه‌ای است که همکاران مادر حوزه تأمین و توزیع همواره در آماده‌باش هستند. حتی روزهای تعطیل، پایان هفته و مناسبت‌های مختلف، بخشی از نیروها باید در محل کار حضور داشته باشند تا کوچک‌ترین اختلالی در زنجیره سوخت‌رسانی ایجاد نشود. در ایام جنگ و مناسبت‌هایی مانند اربعین، این مسئولیت سنگین‌تر می‌شود و بسیاری از همکاران بدون وقفه در محل خدمت حضور دارند. این تلاش‌ها شاید کمتر دیده شود، اما استمرار خدمت‌رسانی در سراسر کشور، نتیجه همین احساس مسئولیت‌ها و حضور شبانه‌روزی کارکنانی است که بی‌هیچ چشمداشتی وظیفه خود را انجام می‌دهند.

نقش رانندگان نفتکش، نیروهای انبار و کارکنان عملیاتی را در موفقیت عملیات سوخت‌رسانی در اربعین چگونه ارزیابی می‌کنید؟

موفقیت عملیات سوخت‌رسانی حاصل تلاش یک مجموعه به‌هم پیوسته است. از کارکنان انبارهای نفت و رانندگان نفتکش گرفته تا جایگاه‌داران و نیروهای عملیاتی، همه حلقه‌های یک زنجیره واحد

سفرهای اربعین نیز افزایش داده است.

گرمای هوا چه تأثیری بر عملیات سوخت‌رسانی دارد و برای حفظ ایمنی چه تمهیداتی پیش‌بینی شده است؟

عملیات سوخت‌رسانی در تابستان، به‌ویژه در مناطق گرمسیر، حساس‌تر است. بنزین فراورده‌ای با قابلیت تبخیر بالاست و افزایش دما، لزوم رعایت استانداردهای ایمنی را دوچندان ضروری می‌سازد؛ به همین دلیل، تلاش می‌کنیم ارسال محموله‌ها و تخلیه سوخت در جایگاه‌ها تا حد امکان در ساعت‌های خنک‌تر انجام شود، همچنین دستورعمل‌های ایمنی به‌طور مستمر به رانندگان نفتکش، کارکنان انبارها و جایگاه‌ها ابلاغ شده است تا همه مراحل حمل، تخلیه و عرضه با حداکثر ضریب ایمنی انجام شود.

با توجه به افزایش سفرهای زیارتی به مشهد مقدس به مناسبت شهادت امام رضا(ع) پس از پایان اربعین، چه برنامه‌ای

برای تأمین سوخت در این مسیرها دارید؟
عملیات سوخت‌رسانی با پایان اربعین متوقف نمی‌شود. هر سال پس از این مراسم، بخشی از سفرها به سمت مشهد مقدس هدایت می‌شود؛ به همین دلیل از هم‌اکنون برای تقویت ذخایر فراورده در استان‌های شمال شرق کشور

برنامه‌ریزی شده است. با توجه به فاصله زیاد این منطقه از مراکز اصلی تولید، تأمین پایدار سوخت در مشهد همواره یکی از اولویت‌های اصلی شرکت ملی پخش فراورده‌های نفتی ایران بوده است و تلاش می‌شود در این مقطع نیز خدمات بدون وقفه ادامه داشته باشد.

برای زائران اربعین و همکارانی که در این ایام بی‌وقفه مشغول خدمت هستند، چه پیامی دارید؟

از همه همکارانی که در بخش‌های مختلف تأمین، حمل، ذخیره‌سازی، توزیع و عرضه سوخت با مسئولیت‌پذیری و تعهد در حال خدمت هستند، صمیمانه قدردانی می‌کنم. استمرار خدمات، حاصل تلاش شبانه‌روزی همه اعضای این زنجیره است. از زائران عزیز نیز درخواست می‌کنم با رعایت توصیه‌های ایمنی، مدیریت زمان سفر و سوخت‌گیری در مسیرهای پیش‌بینی‌شده، ما را در ارائه خدمات بهتر همراهی کنند.

امیدوارم همه زائران سفری ایمن و زیارتی مقبول داشته باشند و ما نیز بتوانیم سهم کوچکی در خدمت به عاشقان حضرت اباعبدالله الحسین (ع) ایفا کنیم.

موفقیت عملیات سوخت‌رسانی حاصل تلاش یک مجموعه به‌هم پیوسته است. از کارکنان انبارهای نفت و رانندگان نفتکش گرفته تا جایگاه‌داران و نیروهای عملیاتی

پایداری عرضه سوخت در اربعین با کوله باری از تجربه و آمادگی ادامه دارد

بی‌وقفه در میدان

مشعل | در اربعین، آنچه در نگاه نخست دیده می‌شود، سیل زائرانی است که مرزها را به مقصد کربلا پشت سر می‌گذارند؛ اما پشت این تصویر باشکوه، روایتی کمتر دیده شده جریان دارد. روایتی که از ماه‌ها پیش آغاز می‌شود؛ از زمانی که هنوز جاده‌ها خلوت هستند. از مهران تا جذابه، از خسروی تا باشماق، شبکه‌ای گسترده از نیروهای شرکت ملی پخش فراورده‌های نفتی ایران، بی‌آنکه دیده شوند تا شریان انرژی بزرگ‌ترین اجتماع مذهبی جهان را زنده نگه دارند و زائران، بی‌دغدغه و با خاطری آسوده، مسیر عشق را ادامه دهند. اینجا، هر مخزن پر، هر نفتکش در حرکت و هر جایگاه آماده، بخشی از روایتی است که مقصد آن تنها تأمین سوخت نیست؛ تداوم سفری است که میلیون‌ها دل را به یک مقصد پیوند می‌دهد.

نبض سوخت ایلام در قلب اربعین

مرز مهران هر سال پیرفت و آمدترین گذرگاه زائران اربعین است؛ مسیری که موفقیت آن تنها به حجم تردد وابسته نیست، بلکه به شبکه‌ای گسترده از برنامه‌ریزی، ذخیره‌سازی، پشتیبانی و تلاش شبانه‌روزی صدها نفر گره خورده است. شجاعت احدی، مدیر شرکت ملی پخش فراورده‌های نفتی منطقه ایلام، بایبان این‌که مسئولیت این منطقه تنها به سوخت‌رسانی روزمره محدود نمی‌شود، ادامه می‌دهد؛ با آغاز موسم اربعین که آیین مذهبی مهمی

به شمار می‌رود، مأموریتی ملی بر دوش این مجموعه قرار می‌گیرد که باید به بهترین نحو انجام شود. وی با بیان اینکه تجربه سال‌های گذشته و عبور موفق از شرایط دشواری همچون جنگ ۱۲ روزه و جنگ رمضان، توان عملیاتی این مجموعه را افزایش داده است، می‌گوید: همه زیرساخت‌ها و تجهیزات برای اربعین امسال به‌طور کامل آماده شده است و در وضعیت مطلوب قرار دارد. به گفته احدی، برنامه‌ریزی برای عملیات سوخت‌رسانی اربعین با بررسی تجربه‌های گذشته، آسیب‌شناسی نقاط قوت و ضعف و هماهنگی با دستگاه‌های اجرایی از مدت‌ها پیش آغاز شده و با هدف ارتقای کیفیت خدمات‌رسانی ادامه یافته است. مدیر شرکت ملی پخش فراورده‌های نفتی منطقه ایلام همچنین با اشاره به پیش‌بینی افزایش حدود ۳۰ درصدی تردد زائران نسبت به سال‌های قبل تأکید می‌کند: تمام جایگاه‌های عرضه سوخت، شرکت‌های حمل‌ونقل و مجموعه‌های پشتیبان از ماه‌ها قبل در جریان برنامه‌های اربعین قرار گرفته‌اند و آمادگی کامل برای پاسخگویی به افزایش تقاضا وجود دارد. احدی درباره تمهیدات پیش‌بینی شده برای مرز مهران می‌گوید: جایگاه‌های عرضه سوخت با حداکثر ظرفیت تجهیز شده‌اند، قطعات یدکی مورد نیاز تأمین شده و شیفت‌کاری کارکنان این مجموعه به‌صورت ۲۴ ساعته برقرار خواهد بود. وی اظهار می‌کند: افزون بر جایگاه‌های ثابت مسیر، ۶ جایگاه سیار در محدوده مرز مهران شامل پنج جایگاه نفت‌گاز و یک جایگاه بنزین جانمایی شده است. دو جایگاه سیار در مرز جدید شیلات دهلران در نظر گرفته شده است تا این گذرگاه نیز از نظر تأمین سوخت با مشکلی مواجه نشود. احدی با اشاره به احتمال افزایش ناگهانی تقاضا، از آماده‌باش حداقل ۲۰ درصد ناوگان حمل‌ونقل به‌صورت شیفتی و آماده به کار خبر می‌دهد و می‌گوید: این ناوگان در صورت بروز شرایط پیش‌بینی نشده، بلافاصله وارد مدار خدمت‌رسانی خواهد شد. مدیر شرکت ملی پخش فراورده‌های نفتی منطقه ایلام نقش رانندگان نفتکش، جایگاه‌داران و کارکنان عملیاتی را تعیین‌کننده توصیف می‌کند و می‌افزاید: همه این مجموعه خود را خادم حضرت اباعبدالله‌الحسین (ع) می‌دانند و همین روحیه جهادی رمز موفقیت عملیات سوخت‌رسانی اربعین است. وی با اشاره به ظرفیت‌های عملیاتی منطقه ایلام تصریح می‌کند: ۵۲ جایگاه عرضه فراورده‌های نفتی و ۲۴ جایگاه سی‌ان‌جی در آمادگی کامل برای خدمت‌رسانی به زائران کربلای معلی هستند؛ افزون بر این، با اجرای طرح‌های جدید سوخت‌گیری ناوگان حمل‌ونقل عمومی، مصرف نفت‌گاز با وجود افزایش تردد، کاهش یابد.

جاذبه‌هاوز در مدار آمادگی

جذابه، یکی از گذرگاه‌های مهم زائران اربعین، این روزها زودتر از همیشه رنگ و بوی آمادگی به خود گرفته است. پشت آرامش جاده‌ها و مرز، شبکه‌ای از برنامه‌ریزی، هماهنگی و فعالیت شبانه‌روزی در جریان است تا با آغاز موج سفرهای اربعین، هیچ خللی در روند سوخت‌رسانی ایجاد نشود. پرویز ایدون، مدیر شرکت ملی پخش فراورده‌های نفتی منطقه اهواز، می‌گوید: این مرز هر سال میزان شمار زیادی از زائران است و خدمت‌رسانی به آنان را افتخاری بزرگ می‌داند. ایدون با بیان اینکه برنامه‌ریزی برای اربعین از مدت‌ها پیش آغاز شده، می‌گوید: جانمایی جایگاه‌های سیار امسال بر اساس تجربه سال‌های گذشته تغییر کرده است. به گفته او، جایگاه عرضه نفت‌گاز ویژه اتوبوس‌های حمل زائران به داخل پارکینگ منتقل شده تا عملیات سوخت‌گیری با سرعت و سهولت بیشتری انجام شود. همچنین یک جایگاه سیار بنزین در خروجی مرز جذابه مستقر خواهد شد تا فاصله ۴۵ کیلومتری این مرز تا نخستین جایگاه ثابت، مشکلی برای زائران ایجاد نکند. مدیر شرکت ملی پخش فراورده‌های نفتی منطقه اهواز با اشاره به استقرار سه جایگاه سیار در مرز جذابه، از آمادگی‌های سه محور اصلی منتهی به خوزستان خبر می‌دهد و تأکید می‌کند: تمام تلمبه‌های سوخت پیش از آغاز سفرهای اربعین بازسازی و وارد مدار خواهند شد. او همچنین با اشاره به تشکیل ۲۲ اکیپ فنی، عملیاتی و ایمنی برای پایش شبانه‌روزی جایگاه‌های عرضه سوخت، می‌گوید با وجود گرمای شدید خوزستان، میزان خرابی سامانه هوشمند سوخت از حدود ۶ درصد به کمتر از دو درصد کاهش یافته است. ایدون، ذخیره‌سازی مناسب فراورده‌های نفتی را از دیگر اقدام‌های مهم می‌داند و می‌گوید: برای مدیریت بهتر سوخت‌گیری، کارت‌های اضطراری به تمام نازل‌های مسیرهای اصلی اختصاص یافته است. برنامه‌ریزی برای تأمین گاز مایع مورد نیاز موبک‌ها، از دیگر موارد پیش‌بینی شده در ایام اربعین است. مدیر شرکت ملی پخش فراورده‌های نفتی منطقه اهواز اظهار می‌کند: پیش‌بینی می‌شود مصرف بنزین در ایام اربعین نسبت به سال‌های گذشته افزایش یابد. با این حال با استقرار نفتکش‌های کنشیک در نزدیکی جایگاه‌های کم‌ظرفیت، ذخیره‌سازی مناسب و آماده‌باش ناوگان حمل‌ونقل، به گونه‌ای برنامه‌ریزی شده است که حتی در روزهای اوج تردد نیز وقفه‌ای در سوخت‌رسانی ایجاد نشود. ایدون، رانندگان نفتکش، شرکت‌های حمل‌ونقل و جایگاه‌داران را دو بازوی توانمند شرکت ملی پخش فراورده‌های نفتی ایران توصیف می‌کند و می‌گوید: این نیروها در همه شرایط، از بحران‌ها و جنگ گرفته تا عملیات اربعین، بی‌وقفه در میدان حضور دارند.

سپهر کرمانشاه در سوخت‌رسانی

پیمان بهرامی، مدیر شرکت ملی پخش فراورده‌های نفتی منطقه کرمانشاه، از استانی سخن می‌گوید که سال‌هاست عتبات عالیات، بلکه عقبه اصلی مسیرهای منتهی به مرزهای خسروی و مهران به شمار می‌رود. وی می‌گوید: همین موقعیت راهبردی موجب شده است مسئولیت شرکت ملی پخش فراورده‌های نفتی منطقه کرمانشاه در عملیات سوخت‌رسانی به ویژه در ایام اربعین، فراتر از یک استان مرزی باشد و بخش مهمی از پایداری زنجیره تأمین سوخت زائران را به عهده بگیرد. بهرامی می‌گوید: جایگاه‌های مسیرهای اصلی از پیش شناسایی شده‌اند، کارت‌های اضطراری برای خودروهای شخصی، کارت‌های ویژه نفت‌گاز برای ناوگان اتوبوسرانی و کامیون‌های حامل تجهیزات مواکب صادر شده و تأمین گاز مایع مواکب نیز با ذخیره‌سازی مناسب و آماده‌سازی شرکت‌های توزیع‌کننده، در دستور کار قرار گرفته است؛ هم‌زمان، گروه‌های بازرسی به‌صورت شبانه‌روزی وضعیت جایگاه‌های عرضه سوخت را رصد می‌کنند تا کوچک‌ترین اختلالی در خدمت‌رسانی ایجاد نشود. وی تأکید می‌کند: امسال افزون بر مرز خسروی، مرز سومار نیز به چرخه تردد زائران اضافه شده و به همین دلیل زیرساخت‌های مورد نیاز از جمله استقرار جایگاه‌های سیار هم پیش‌بینی شده است. به گفته بهرامی، جایگاه ثابت شرکت ملی پخش فراورده‌های نفتی در پایانه مرزی خسروی بازسازی و آماده بهره‌برداری شده، جایگاه‌های سیار نفت‌گاز در مسیرهای مرزی جانمایی شده‌اند و جایگاه سیار سی‌ان‌جی نیز همانند سال‌های گذشته با ارائه رایگان سوخت، آماده خدمت‌رسانی به خودروهای شخصی زائران خواهد بود. وی با اشاره به اینکه در ایام اربعین مصرف فراورده‌های نفتی نسبت به سال‌های گذشته افزایش می‌یابد، می‌گوید: هماهنگی‌های لازم با مدیریت تأمین و توزیع برای افزایش ذخایر انجام شده و از این بابت نگرانی وجود ندارد. بهرامی حضور در ستادهای استانی و ملی اربعین را یکی از عوامل هماهنگی مؤثر میان دستگاه‌های اجرایی می‌داند و می‌گوید: این تعامل سبب شده است تصمیم‌های کلان به سرعت در مناطق عملیاتی اجرا شود.

کردستان در تدارک یک حماسه

مرز باشماق در سال‌های اخیر به یکی از مسیرهای مهم تردد زائران اربعین تبدیل شده است؛ مسیری که به دلیل آب‌وهوای مناسب‌تر و ازدحام کمتر، هر سال میزبان شمار قابل توجهی از عاشقان اباعبدالله (ع) است. جلال حمه حسنی، مدیر شرکت ملی پخش فراورده‌های نفتی منطقه کردستان، با بیان اینکه همه ظرفیت‌های منطقه برای خدمت‌رسانی در این ایام بسیج شده است، می‌گوید: برنامه‌ریزی‌ها به گونه‌ای انجام شده است که زائران در تمام مسیر منتهی به مرز باشماق، بدون دغدغه سوخت مورد نیاز خود را تأمین کنند. به گفته او، تعداد کارت‌های اضطراری سوخت در جایگاه‌های مسیر افزایش یافته است تا خودروهای غیربومی بتوانند بدون محدودیت سوخت‌گیری کنند. همچنین کارت‌های ویژه نفت‌گاز برای اتوبوس‌های حامل زائران در جایگاه‌های منتخب فعال شده و سوخت مورد نیاز دیزل‌ژنراتورهای مواکب، بیمارستان‌های صحرایی و گاز مایع مورد نیاز مواکب نیز از سوی منطقه تأمین خواهد شد. حمه حسنی تأکید می‌کند آمادگی منطقه کردستان تنها به تأمین سوخت محدود نیست. نمازخانه‌های جایگاه‌ها ساماندهی شده‌اند، تیم‌های بازرسی به‌صورت شبانه‌روزی عملکرد جایگاه‌های عرضه فراورده‌های نفتی و سی‌ان‌جی را رصد می‌کنند تا کوچک‌ترین وقفه‌ای در عرضه سوخت ایجاد نشود. او با اشاره به پیش‌بینی افزایش تردد زائران می‌گوید: تمام جایگاه‌ها برای خدمت‌رسانی شبانه‌روزی آماده شده‌اند و کارکنان با لباس یک شکل و مشخصات شناسایی در محل حضور خواهند داشت. همچنین شماره تماس تیم‌های بازرسی در اختیار زائران قرار می‌گیرد تا در صورت بروز هرگونه مشکل، رسیدگی در کوتاه‌ترین زمان انجام شود. مدیر منطقه کردستان توضیح می‌دهد: برای حفظ پایداری شبکه توزیع، ناوگان حمل‌ونقل این منطقه حدود ۳۰ درصد تقویت شده و نزدیک به ۴۰ دستگاه نفتکش جدید به چرخه سوخت‌رسانی افزوده شده است؛ اقدامی که به گفته او، ذخیره‌سازی مناسب بنزین و نفت‌گاز و استمرار انتقال فراورده‌ها را تضمین کرده است. حمه حسنی با تأکید بر اینکه تجربه سال‌های گذشته مسیر برنامه‌ریزی امسال را روشن‌تر کرده است، می‌گوید: امروز نقاط حساس، جایگاه‌های اولویت‌دار و نیازهای عملیاتی با دقت بیشتری مدیریت می‌شوند.

همپای اربعین

خدمات شبانه روزی منطقه ارومیه

احمد مجرد، مدیر شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی منطقه ارومیه با اشاره به برگزاری نشست‌های مستمر هماهنگی برای خدمت‌رسانی مطلوب در ایام اربعین حسینی می‌گوید: استان آذربایجان غربی با دارا بودن مرز تمرچین که یکی از گذرگاه‌های رسمی و مهم جمهوری اسلامی ایران با کشور عراق است، سالیان درازی است که افتخار میزبانی از زائران مراسم اربعین سیدالشهدا(ع) را به عهده دارد و افزون بر سوخت‌رسانی و خدمت به زائران ایرانی استان‌های زنجان، اردبیل، آذربایجان شرقی و دیگر استان‌های شمالی، پذیرای زوار کشورهای ارمنستان، ترکیه، نخجوان، آذربایجان هم هست که با استفاده از مرز تمرچین، قدم به خاک عراق می‌گذارند. وی با تأکید بر اینکه تمهیدات لازم برای سوخت‌رسانی بدون وقفه در مسیرهای منتهی به مرزهای زیارتی اندیشیده شده است، تصریح می‌کند: افزون بر آماده‌باش ۱۷۲ جایگاه عرضه فرآورده‌های نفتی و سی ان جی در سطح منطقه که شبانه‌روزماده خدمت‌رسانی به زائران و ناوگان حمل‌ونقل هستند، ۱۳ جایگاه هم به‌عنوان جایگاه هدف برای تحویل سوخت اربعین تعریف شده است و هیچ نگرانی در زمینه تأمین سوخت وجود ندارد. مدیر شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی منطقه ارومیه با یادآوری اینکه این استان شامل دو منطقه ارومیه و میاندوآب است که تمام تمهیدات به‌صورت مشترک انجام می‌شود، در ادامه اظهار می‌کند: بر اساس آمارها سال گذشته، ۸۰ هزار نفر از مرز تمرچین خارج شدند که امسال عبور ۱۵۰ هزار نفر از این مرز پیش‌بینی می‌شود؛ بنابراین به‌صورت ویژه، تسهیلات لازم هم در ورودی و هم در خروجی مرزها برای تردد زائران و ناوگان حمل‌بار و تجهیزات برپایی موبک برنامه‌ریزی شده است که شامل تأمین سوخت مجتمع‌های خدماتی و رفاهی، تحویل سوخت برای نانوائی‌ها و موتورهای برق و کیسول‌های گاز مایع است که با خود حمل می‌کنند. سال گذشته، افزون بر ۶۴ هزار لیتر تحویل سوخت به زوار، ۸۰۰ کیسول گاز مایع رایگان هم در اختیار خدمت‌رسانان به زائران قرار داده شد. به گفته مجرد، شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی منطقه ارومیه، هر ساله موبکی در کر بلا برپا می‌کند و خدمت‌رسان به زائران اربعین حسینی است.

آماده باش منطقه مرکزی

محمدحسین باقری، مدیر شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی منطقه مرکزی با تأکید بر اینکه در هماهنگی با ستاد شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی ایران، برای تأمین و توزیع مناسب سوخت در ایام اربعین و خدمت‌رسانی مناسب به زائران اباعبدالله‌الحسین(ع) در این موسم، نشست‌های متعددی برگزار شده است، می‌گوید: پیرو این هماهنگی‌ها، اقدام‌های یکپارچه‌ای نیز با دیگر دستگاه‌های اجرایی استان مرکزی پیش‌بینی شده است که خدمت‌رسانی در حوزه سوخت به نحو مطلوب انجام شود. وی با بیان این که ۱۰۷ جایگاه سوخت در سراسر استان مرکزی آماده‌ارائه خدمات به زوار سیدالشهدا(ع) هستند، تصریح می‌کند: در ۴ جایگاه مسیر رفت و ۴ جایگاه مسیر برگشت، کارت سوخت گازوییل ویژه اربعین برای اتوبوس‌های بین‌شهری و ناوگان حمل‌ونقل تجهیزات موبک در نظر گرفته شده که در صورت نیاز می‌توانند از کارت مخصوص این جایگاه‌ها، استفاده کنند. وی با تأکید بر جمع‌آوری این کارت‌ها پس از برگزاری مراسم اربعین تصریح می‌کند: فهرستی از اسامی جایگاه‌های ویژه دارنده کارت سوخت گازوییل به سازمان راهداری داده شده است که در اختیار ناوگان اتوبوس‌رانی قرار خواهد گرفت تا صورت نیاز به سوخت‌گیری، تنها به جایگاه‌های مشخص شده مراجعه شود.

خدمات رسانی منطقه لرستان

سید شمس‌الدین حسینی، مدیر شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی منطقه لرستان به ارائه گزارشی از اقدام‌های این منطقه در مراسم اربعین امسال می‌پردازد و عنوان می‌کند: استان لرستان یکی از استان‌های بین‌راه در مراسم به شمار می‌رود و زائران از شرق و شمال با عبور از این استان به سمت غرب حرکت می‌کنند و همین مسیر را برمی‌گردند. بر همین اساس، با تشکیل جلسات، نیازهای لازم و ضروری جایگاه‌ها بر اساس اولویت و به‌تناسب کاروان‌های اعزامی مدنظر قرار گرفته و برنامه‌ریزی‌های لازم انجام شده است. وی ادامه می‌دهد: از جمله این اقدام‌ها، آماده‌باش ۳۰ جایگاه عرضه سوخت و در اختیار قراردادن کارت‌های سوخت نفت گاز مخصوص اربعین به ۴ جایگاه مسیر تردد ناوگان حمل‌ونقل عمومی است و همچنین ۲ دستگاه جایگاه سوخت سیار به‌منظور استفاده در مناطق مرزی کشور مستقر خواهد شد. استقرار کشیک ستاد منطقه جهت هماهنگی و پاسخگویی به مسائل و مشکلات احتمالی، استقرار کشیک و آماده‌باش نیروهای پشتیبان سامانه هوشمند سوخت برای تأمین به‌موقع تجهیزات سامانه هوشمند جایگاه‌ها در امر سوخت‌رسانی و آماده‌باش کامل ناوگان حمل‌ونقل فرآورده‌های نفتی در انبار نفت خرم‌آباد برای سوخت‌رسانی به مناطق هم‌جوار و جایگاه‌های مسیر تردد، از دیگر تدابیری است که اندیشیده و به‌اجرای آن اقدام شده است.

مدیر شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی منطقه لرستان در بخش دیگری از این گفت‌وگو از آماده‌باش ۲۴ ساعته فعالیت انبارهای تدارکاتی برای تأمین سوخت استان و رصد موجودی سوخت انبارها و مجاری عرضه هدف خبر می‌دهد و ادامه می‌دهد: افزون بر این موارد، شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی منطقه لرستان همانند سال‌های گذشته، در شهر کر بلا ی معلی اقدام به برپایی موبک و ایستگاه صلواتی برای استقبال از زائران کرده است.

سوخت رسانی منظم منطقه اصفهان به موبک‌ها

فضل‌الله اکبری، مدیر شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی منطقه اصفهان با تأکید بر اینکه هماهنگ با ستاد مرکزی اربعین و با بهره‌گیری از تجارب سال‌های گذشته، تمهیداتی برای سوخت‌رسانی و کاهش صفوف خودروها در جایگاه‌ها به‌کار گرفتیم، می‌گوید: در باره بحث تأمین سوخت موبک‌ها در کشور عراق، ۶ میلیون لیتر نفت گاز یا گازوئیل با نرخ مصوب داخلی در نظر گرفته شده است که از طریق مرز باشماق در اختیار موبک‌های برپا شده در کشور عراق قرار بگیرد. وی ادامه می‌دهد: در سراسر استان اصفهان هم ۳۷۵ جایگاه سوخت آماده خدمت‌رسانی هستند و کارت‌های آزاد سوخت به تعداد مورد نیاز در اختیار جایگاه‌داران قرار داده شده است. افزون بر این، امکان تراکنش سوخت‌گیری آزاد از ۲۰ لیتر به ۳۵ لیتر بنزین افزایش یافته است که کمک‌شایانی به شکسته‌شدن صفوف و معطلی خودروها می‌کند. همچنین ۵ جایگاه هم برای توزیع نفت گاز اختصاص داده شده است که ناوگان حمل‌ونقل شهری می‌توانند در این جایگاه‌ها از کارت سوخت مخصوص اربعین با نرخ مصوب استفاده کنند. مدیر شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی منطقه اصفهان، درباره ناوگان اتوبوس‌رانی که قرار است در مرز خدمت‌رسانی کنند، می‌گوید: رانندگان این اتوبوس‌های می‌توانند بابت نام در سامانه صدف و بر اساس میزان کارکردی که دارند، سوخت لازم را روی کارت بانکی خود دریافت کنند. اکبری در باره تأمین سیلندر گاز مایع به موبک‌ها هم می‌گوید: به‌طور کلی موظف به تأمین گاز مایع هستیم تا با نرخ یارانه‌ای در اختیار شرکت‌های موزع قرار دهیم، اما در این ایام، بناس ۶ هزار و ۸۰۰ سیلندر گاز به‌صورت امانی در اختیار موبک‌ها قرار داده شود.

مدیر عامل شرکت خطوط لوله و

مخابرات نفت ایران از پایداری انرژی

در روزهای سخت می گوید

عبور تعهد

از مرز تهديد

مشعل | در پس جریان بی‌وقفه انرژی در کشور، روایت تلاش مجموعه‌ای نهفته که کمتر دیده شده است؛ روایتی از مسئولیتی راهبردی که آرامش و تداوم خدمت‌رسانی را در هر شرایطی ممکن می‌سازد. شرکت خطوط لوله و مخابرات نفت ایران با راهبری شبکه گسترده انتقال نفت خام و فراورده‌های نفتی و بهره‌گیری از زیرساخت‌های عملیاتی و مخابراتی اختصاصی، یکی از مهم‌ترین شریان‌های تامین امنیت انرژی کشور به شمار می‌آید؛ مجموعه‌ای که پایداری آن، ضامن استمرار فعالیت پالایشگاه‌ها، نیروگاه‌ها و چرخه توزیع سوخت در سراسر ایران است. اهمیت این مأموریت، در روزهای بحران و جنگ آشکارتر می‌شود؛ زمانی که آمادگی، برنامه‌ریزی و توان عملیاتی، نقشی تعیین‌کننده در حفظ جریان انتقال انرژی ایفا می‌کند. عملکرد این شرکت در جنگ‌های اخیر، به‌ویژه جنگ رمضان، گواهی بر همین واقعیت است. علی احمدی‌پور، مدیرعامل شرکت خطوط لوله و مخابرات نفت ایران، در گفت‌وگو با "مشعل" از مأموریت‌ها، عملکرد، چالش‌ها و چشم‌انداز این شرکت در صیانت از شریان‌های حیاتی انرژی کشور می‌گوید.

بحران، تنها میدان آزمون تجهیزات و زیرساخت‌ها نیست؛ لحظه‌ای است که کیفیت تصمیم‌گیری، آمادگی پیشین و انسجام نیروهای عملیاتی، نتیجه سال‌ها تجربه و برنامه‌ریزی را آشکار می‌کند. در چنین بزنگاه‌هایی، فرصت برای آزمون و خطا وجود ندارد و هر تصمیم، می‌تواند بر تداوم خدمت‌رسانی و مدیریت شرایط اثرگذار باشد. از همین رو، حفظ آمادگی مستمر، اجرای مانورهای تخصصی، تکیه بر دانش فنی و پرورش نیروی انسانی توانمند، به بخشی جدایی‌ناپذیر از مدیریت زیرساخت‌های راهبردی تبدیل شده‌است. تجربه رخدادهای اخیر نیز نشان داد که عبور موفق از شرایط پیچیده، بیش از هر چیز، حاصل هم‌افزایی دانش، تعهد و مسئولیت‌پذیری نیروهایی است که در سکوت، باریکی از حساس‌ترین مأموریت‌های کشور را بر دوش دارند.

شریان‌های راهبردی در خدمت امنیت انرژی

شرکت خطوط لوله و مخابرات نفت ایران، یکی از ارکان اصلی زنجیره تامین انرژی کشور، مأموریت انتقال نفت خام از مبادی تولید به پالایشگاه‌ها و همچنین انتقال فراورده‌های نفتی تولیدی و وارداتی به انبارهای نفت و نیروگاه‌های متصل به شبکه خطوط لوله را به عهده دارد. در کنار این مسئولیت، شبکه مخابرات اختصاصی این شرکت نیز وظیفه برقراری ارتباط میان مراکز عملیاتی، به‌ویژه در مناطق دورافتاده و فاقد زیرساخت‌های مخابراتی عمومی را عهده‌دار است و نقش مهمی در استمرار عملیات ایفا می‌کند. علی احمدی‌پور، مدیرعامل شرکت خطوط لوله و مخابرات نفت ایران، با اشاره به جایگاه راهبردی این مجموعه، اظهار می‌کند: پایداری شبکه انتقال انرژی، حاصل هماهنگی میان زیرساخت‌های فنی، تجهیزات عملیاتی و نیروی انسانی متخصص است. نگهداشت شبکه گسترده خطوط انتقال، تنها به بهره‌برداری محدود نمی‌شود، بلکه نیازمند پایش مستمر، بازرسی‌های دوره‌ای، حفاظت از خطوط در برابر خوردگی و انجام به‌موقع تعمیرات اساسی تجهیزات دوار از جمله الکتروپمپ‌ها و

توربوپمپ‌هاست تا انتقال نفت خام و فراورده‌های نفتی بدون وقفه ادامه یابد. مدیرعامل شرکت خطوط لوله و مخابرات نفت ایران با تأکید بر نقش سرمایه انسانی در تحقق این مأموریت، تصریح می‌کند: این اقدام‌ها بدون حضور نیروهای متخصص، با تجربه و آموزش دیده ناشدنی است و دانش، مهارت و تجربه کارکنان، مهم‌ترین پشتوانه پایداری شبکه انتقال به شمار می‌رود.

آزمون بزرگ در میانه بحران

احمدی‌پور با تشریح عملکرد شرکت خطوط لوله و مخابرات نفت ایران در جنگ‌های اخیر (۱۳۰۲ روزه و رمضان) می‌گوید: فعالیت در صنعت انتقال نفت همواره با مخاطرات طبیعی و عملیاتی همراه است؛ از این رو، آمادگی برای رویارویی با شرایط اضطراری، بخش جدایی‌ناپذیر از مأموریت این شرکت به شمار می‌رود. به گفته وی، پس از جنگ ۱۳ روزه، برنامه‌های آمادگی، جلسات مدیریت بحران و بازنگری سناریوهای عملیاتی با جدیت بیشتری دنبال شد تا در صورت بروز هرگونه آسیب، امکان بازسازی و ارسرگیری انتقال در کوتاه‌ترین زمان فراهم باشد. وی با اشاره به حمله دشمن به تأسیسات شهری در جنگ رمضان، این حادثه را یکی از دشوارترین مقاطع فعالیت شرکت خطوط لوله و مخابرات نفت ایران توصیف می‌کند و می‌گوید: بخش مهمی از زیرساخت انتقال در مدتی کوتاه از مدار خارج شد؛ رخدادی که می‌توانست روند دریافت، ذخیره‌سازی و انتقال فراورده‌های نفتی را با اختلال جدی رو به رو کند. هم‌زمانی این حادثه با افزایش تقاضای سوخت در استان‌های شمالی، شرایط را حساس‌تر کرده بود، اما با تشکیل فوری کمیته مدیریت بحران و اتکا به سناریوهای از پیش طراحی شده، شبکه انتقال به سرعت بازاریابی و عملیات بازیابی و بازسازی در کوتاه‌ترین زمان ممکن آغاز شد.

بازگشت جریان انتقال با تکیه بر دانش و ایثار

احمدی‌پور با تأکید بر اینکه تصمیم‌های ساعات نخست بحران بر پایه سال‌ها برنامه‌ریزی، تجربه و تمرین‌های عملیاتی گرفته شد، می‌گوید: اگر سناریوهای مختلف از پیش طراحی و بارها تمرین نشده بود، مدیریت چنین بحرانی امکان‌پذیر نبود. بلافاصله پس از تصمیم‌گیری، گروه‌های عملیاتی از مناطق مختلف فراخوانده و صدها نیروی متخصص به همراه تجهیزات و ماشین‌آلات مورد نیاز، در کوتاه‌ترین زمان در محل حادثه مستقر شدند. وی

می‌گوید: عملیات بازسازی و بازیابی تأسیسات به‌صورت شبانه‌روزی و در شرایطی انجام شد که تهدیدهای امنیتی همچنان ادامه داشت و کارکنان در میان آتش سوزی، انفجار، پرواز پهپادها و فعالیت سامانه‌های پدافندی، بدون وقفه به انجام مأموریت پرداختند. مدیرعامل شرکت خطوط لوله و مخابرات نفت ایران با اشاره به بازگشت جریان انتقال فراورده‌های نفتی به حدود ۷۰ درصد ظرفیت پیش از حمله دشمن در کمتر از ۷۲ ساعت، این دستاورد را حاصل دانش، تجربه، جسارت و روحیه ایثار کارکنانی می‌داند که در سخت‌ترین شرایط نیز میدان راترک نکردند. احمدی‌پور سرمایه‌انسانی را مهم‌ترین عامل عبور موفق از بحران جنگ رمضان عنوان می‌کند و می‌افزاید: تجهیزات و زیرساخت‌ها هرچند اهمیت دارند، اما این نیروی انسانی آموزش دیده و آماده‌است که در شرایط بحرانی، مسیر تصمیم‌گیری و اجرای عملیات را هموار می‌کند؛ آمادگی‌ای که نتیجه سال‌ها برنامه‌ریزی و تمرین مستمر بوده‌در میدان عمل کارآمدی خود را به خوبی نشان داده است.

آمادگی مستمر رمز پایداری شبکه

مدیرعامل شرکت خطوط لوله و مخابرات نفت ایران مانورها و تمرین‌های مستمر را یکی از مهم‌ترین عوامل حفظ آمادگی این شرکت در شرایط بحران می‌داند و می‌گوید: فعالیت در صنعت انتقال نفت همواره با ریسک همراه است و تصمیم‌گیری مؤثر در چنین شرایطی، نیازمند آمادگی حاصل از تمرین‌های مداوم است. برگزاری مانورهای تخصصی، شبیه‌سازی سناریوهای مختلف، ارزیابی مستمر تجهیزات و آماده‌سازی امکانات، موجب شده‌است تا شرکت خطوط لوله و مخابرات نفت ایران در مواجهه با حوادث پیش‌بینی نشده، توان واکنش سریع و

مؤثر را داشته باشد. او با اشاره به اقدام‌های پیشگیرانه انجام شده در دوران جنگ می‌افزاید: با توجه به احتمال آسیب‌دیدگی زیرساخت‌های برق، تمهیدات لازم برای استفاده از تجهیزات جایگزین و کاهش وابستگی مراکز حیاتی انتقال به شبکه برق سراسری از قبل پیش‌بینی شده بود؛ اقدامی که سبب شد حتی در صورت بروز اختلال در تامین برق، روند انتقال نفت خام و فراورده‌های نفتی بدون وقفه ادامه یابد. مدیرعامل شرکت خطوط لوله و مخابرات نفت ایران همچنین عملکرد مراکز انتقال نفت در سراسر کشور را شایسته تقدیر می‌داند و تأکید می‌کند: با وجود شرایط جنگی و تهدیدهای مداوم، هیچ‌یک از مراکز انتقال از مدار خارج نشد؛ کارکنان با رعایت الزام‌های ایمنی و استقرار در جان‌پناه‌های پیش‌بینی شده، مأموریت خود را برای حفظ پایداری شبکه انتقال ادامه دادند و نقش مؤثری در تداوم جریان انتقال انرژی و جلوگیری از اختلال در تامین سوخت کشور ایفا کردند.

تاب‌آوری بر پایه فناوری

احمدی‌پور همچنین با اشاره به اقدام‌های انجام شده در حوزه پدافند غیرعامل می‌گوید: اگرچه پیشرفت تسلیحات نظامی، سطح تهدیدها را افزایش داده‌است، اما پیش‌بینی ملاحظات ایمنی در طراحی، توسعه و بهره‌برداری از تأسیسات، نقش مهمی در کاهش پیامدهای حوادث دارد. مدیرعامل شرکت خطوط لوله و مخابرات نفت ایران اظهار می‌کند: هدف اصلی این حملات، ایجاد اختلال در جریان انتقال انرژی کشور بود، اما با وجود گستردگی خسارت‌ها و نیاز به اجرای پروژه‌های عمرانی برای بازسازی کامل، تلاش شبانه‌روزی کارکنان مانع تحقق این هدف و پایداری شبکه انتقال و خدمت‌رسانی بدون وقفه حفظ شد. به

گفته احمدی‌پور، توسعه فناوری‌های نوین از مهم‌ترین الزام‌های افزایش تاب‌آوری شبکه انتقال است.

روایتی از دل آتش

احمدی‌پور با مرور لحظات نخست حمله دشمن آمریکایی – صهیونی به تأسیسات شهری، خاطره‌ای را روایت می‌کند که به گفته او، هرگز از ذهنش پاک نخواهد شد. وی می‌گوید: در میان شعله‌های آتش و انفجارهای بی‌پای، گروهی از کارکنان عملیاتی با وجود خطرات فراوان، برای جلوگیری از گسترش آتش و حفظ تأسیسات، محل مأموریت خود را ترک نکردند. او با اشاره به شجاعت و پایداری نیروهای عملیاتی ادامه می‌دهد: شجاعت و پایداری برای حفظ شبکه انتقال در نیروهای عملیاتی در حمله اخیر دشمن به تأسیسات ری به گونه‌ای بوده که با وجود درخواست‌های مکرر از طریق بی‌سیم برای خروج از منطقه، آنها تا آخرین لحظه

امنیت و پایداری زیرساخت‌های حیاتی تنها با تجهیزات تامین نمی‌شود، بلکه حاصل نیروی انسانی متخصص، برنامه‌ریزی دقیق، تصمیم‌گیری به‌موقع و روحیه مسئولیت‌پذیری است

برای بستن یکی از شیرهای (لولها) خطوط انتقال و جلوگیری از سرایت آتش در محل باقی ماندند. به گفته مدیرعامل شرکت خطوط لوله و مخابرات نفت ایران، در آن دقیقاً ۱۶ نفر از کارکنان در دل حادثه مشغول انجام مأموریت بودند و تا مدتی هیچ اطمینانی از وضعیت آنان وجود نداشت. هرچند تعدادی از نیروها بر اثر موج انفجار دچار آسیب‌های جزئی شدند، اما خوشبختانه برای هیچ‌یک حادثه جانی رخ نداد. این جانفشانی، نمادی ماندگار از تعهد، شجاعت و ایثار کارکنان را به نمایش گذاشت. وی با قدردانی از تلاش کارکنان مناطق مختلف عملیاتی شرکت خطوط لوله و مخابرات نفت ایران در سراسر کشور تأکید می‌کند: امنیت و پایداری زیرساخت‌های حیاتی تنها با تجهیزات تامین نمی‌شود، بلکه حاصل نیروی انسانی متخصص، برنامه‌ریزی دقیق، تصمیم‌گیری به‌موقع و روحیه مسئولیت‌پذیری است. به باور او، آنچه در روزهای جنگ رمضان رقم خورد، تنها یک عملیات فنی نبود، بلکه جلوه‌ای از همدلی و فداکاری کارکنانی بود که اجازه ندادند جریان انتقال نفت و فراورده‌های نفتی کشور حتی برای لحظه‌ای متوقف شود.

اینجا مرکز انتقال نفت شهید سیفی (آسار) است؛ جایی که همدلی و تعهد در آن موج می زند

شکوه نفت بر بلندای ایران

مشعل! برای رسیدن به مرکز انتقال نفت شهید سیفی (آسار) باید دل به جاده‌ای سپرد که پیچ‌وخم‌هایش گویی آزمونی است برای اشتیاق رسیدن. جاده‌ای که هر پیچ آن، چشم‌اندازی تازه از طبیعت را پیش رو می‌گشاید و هر فراز و فرود آن، انسان را یک گام به قلبی تبند از صنعت نفت نزدیک‌تر می‌کند. در روزهایی که توفیق بازدید از این مرکز نصیب شد، نسیمی ملایم در اقلیم کوهستانی منطقه می‌وزید و آسمان، صاف و روشن، بر فراز دشت‌ها و ارتفاعات خودنمایی می‌کرد.

اقلیم این منطقه، آمیزه‌ای است از صلابت کوهستان

و لطافت. مجاورت با رشته‌کوه زاگرس به این سرزمین، شکوهی ویژه بخشیده است؛ کوه‌هایی استوار که گویی سال‌هاست پاسدار تلاش مردان و زنانی هستند که در این مرکز، بی‌وقفه برای پایداری جریان انرژی کشور می‌کوشند. اینجا زاگرس، دیگر یک چشم‌انداز طبیعی نیست؛ حضوری است الهام‌بخش که استقامت و سربلندی را به یاد می‌آورد.

در مسیر دسترسی به مرکز، درختان بادام تلخ در دو سوی جاده صف کشیده‌اند؛ این جلوه‌های طبیعی در کنار نزدیکی مرکز به روستای بادامک، حال‌وهوایی صمیمی و بومی به فضا بخشیده است؛ گویی صنعت

و طبیعت در این نقطه، به تفاهمی دلنشین رسیده‌اند. اما آنچه بیش از همه در خاطر می‌ماند، نه فقط چشم‌انداز کوه و شکوفه‌ها که تلاش صادقانه و همدلی کارکنان این مرکز است. در پس تجهیزات و هر خط انتقال، اراده‌هایی استوار ایستاده‌اند؛ همکاری که با روحیه‌ای مسئولانه و همدل، جریان پایدار نفت را تضمین می‌کند. هماهنگی میان آنان، همانند رشته‌های به هم پیوسته زاگرس، نماد وحدت و پایداری است. مرکز انتقال نفت شهید سیفی (آسار)، در جوار زاگرس و بادامک، تنها یک تأسیسات صنعتی نیست؛ روایتی است از تعهد، همبستگی و امید.

ایستادگی در کنار خطوط لوله

دانسته‌اند.

در میان ورق خوردن زمان در دل تأسیسات و در امتداد خط لوله‌هایی که شریان‌های حیاتی کشورند، مردانی با لباس کار و در شیفت‌های شبانه کار را آغاز می‌کنند. گفت‌وگوی پیش‌رو با سعید عسگری، از کارکنان باسابقه صنعت انتقال نفت در منطقه لرستان، روایت بیش از سه دهه تلاش، دلتنگی، افتخار و تعهد است از نسلی که امنیت و آرامش خانه‌های مردم را بر آسایش خود مقدم

خام)، عبدالخان، افرینه و دیگر مراکز عملیاتی خدمت کرده است.

او اکنون با ۳۶ سال و ۸ ماه سابقه، در جایگاه جایگزین رؤسای مراکز انتقال نفت در شرکت خطوط لوله و مخابرات نفت منطقه لرستان در ایام مرخصی فعالیت می‌کند؛ مسئولیتی که نیازمند تجربه، صبر و اشراف کامل به شرایط عملیاتی است. عسگری می‌گوید: کار در خط لوله از همان ابتدا با روحیه‌مان عجین می‌شود. وقتی دیگران در تعطیلات کنار خانواده هستند، ما باید سر پست باشیم. این سبک زندگی با خونمان آمیخته و به مسئولیتی ذاتی تبدیل شده است.

ستون‌های خاموش ایستادگی

در پس هر شیفت طولانی و هر مأموریت دور از خانه، خانواده‌ای ایستاده که بار زندگی را به دوش می‌کشد. عسگری با تأکید بر نقش همسران کارکنان صنعت نفت می‌گوید: واقعا ما مدیون همسرانمان هستیم؛ چه در تربیت فرزندان، چه در اداره خانه و چه در مدیریت مشکلاتی که در نبود ما پیش می‌آید. کار آنها کمتر از ما نیست، شاید سخت‌تر هم باشد.

او پدر سه فرزند است؛ فرزندی که با سبک زندگی پدر در صنعت نفت خو گرفته‌اند. بزرگ‌ترین دخترش ۳۳ ساله و دارای ۲ فرزند است، دختر دوم ۲۵ ساله و دانشجوی و پسر کوچک خانواده ۱۳ سال دارد.

زندگی اقماری، اگرچه با دلتنگی همراه است، اما برای این خانواده به بخشی از هویت مشترک تبدیل شده است.

زخم ماندگار از آغاز جنگ

بخشی از زندگی عسگری به روزهای تلخ آغاز جنگ تحمیلی عراق علیه ایران بازمی‌گردد. او که در خانواده‌ای وابسته به صنعت نفت رشد کرده، نخستین روز جنگ را چنین روایت می‌کند: ساعت ۱۴ و ۲۰ دقیقه روز اول جنگ، تازه از اندیمشک برگشته بودیم که صدای انفجار آمد. هیچ‌کس نمی‌دانست چه خبر است. کمی بعد بمباران شدیم. خواهرم محبوبه در همان حادثه شهید شد و ده‌ها ترکش به بدن مادرم اصابت کرد.

این خاطره، زخمی ماندگار در ذهن اوست؛ زخمی که در کنار سال‌ها خدمت در صنعت نفت، مفهوم «پایداری» را برایش عمیق‌تر کرده است.

دلتنگی برای آرامش

او می‌گوید: شب‌هایی بوده که شیفت بودم. می‌رفتم گشت می‌زدم و با خودم می‌گفتم خدایا شرکت که من بیدارم و کار می‌کنم تا خانواده ام و دیگر هموطنانم با آرامش بخوابند. این حس، خیلی ارزشمند است؛ البته دلتنگی هم هست، اما وقتی می‌دانیم کارمان امنیت و

آرامش می‌آورد، تحملش آسان‌تر می‌شود.

خانواده‌ای به وسعت یک مرکز عملیاتی

در پس هر شیفت طولانی و هر مأموریت دور از خانه، خانواده‌ای ایستاده که بار زندگی را به دوش می‌کشد. عسگری بزرگ‌ترین افتخار خود را نه یک موفقیت فردی؛ بلکه همدلی میان همکاران می‌داند: ماکه اقماری کار می‌کنیم، نصف عمرمان کنار همکاران می‌گذرد. آنقدر به هم نزدیک می‌شویم که مثل یک خانواده‌ایم. این صمیمیت و رفاقت، بزرگ‌ترین افتخار ما است.

او با افتخار از همکارانش یاد می‌کند و ادامه می‌دهد: خوشحالم با قشری کار می‌کنم که اقتصاد کشور را می‌گردانند و از خود و خانواده و حتی سلامتشان مایه می‌گذارند؛ از خدا می‌خواهم همه آنها سلامت باشند. عسگری دغدغه‌ای هم دارد؛ مشکل تأمین آب در یکی از مراکز عملیاتی که سال‌هاست حل نشده باقی مانده. او امیدوار است با توجه مسئولان، این مطالبه نیز به نتیجه برسد و شرایط کاری همکاران بهبود یابد.

زندگی با بوی نفت

برای فریدون کرمی، نفت فقط یک شغل نیست؛ میراثی است که از پدر به او رسیده و حالا پس از ۳۴ سال خدمت، به بخشی از هویت او تبدیل شده است. مردی ۵۸ ساله از خانواده ای نفتی که بیش از ۲ دهه در مرکز انتقال نفت شهید سیفی (آسار) ایستاده و لحظاته‌اش را پای مسئولیت‌گذرانده است؛ جایی که صدای توربین‌ها و جریان بی وقفه نفت، معنای دیگری برایش دارد. فریدون کرمی از آن دست کارکنانی است که صنعت نفت را نه فقط در محیط کار؛ بلکه در خانه و خانواده تجربه کرده است. پدرش کارگر نفت در اهواز بود و خودش می‌گوید: ما با نان خط لوله بزرگ شدیم. نفت برای او یک انتخاب مقطعی نبود؛ مسیری بود که از کودکی با آن خو گرفته بود؛ هرچند در آغاز چندان علاقه‌ای به ورود به این صنعت نداشت. سال ۱۳۷۱ همزمان با آغاز به کار منطقه رفسنجان در خطوط لوله جنوب، وارد مجموعه شد. مدرک مهندسی مکانیک داشت و بیشتر به دنبال فعالیت در همان حوزه بود، اما آزمون استخدامی و توصیه پدر، مسیرش را به صنعت انتقال نفت گره زد. امروز که تنها ۲ سال تا بازنشستگی‌اش باقی مانده، با نگاهی آرام و پخته از آن تردیدهای جوانی یاد می‌کند؛ تردیدهایی که جای خود را به حس افتخار داده است.

آغاز راه در سال‌های کم‌امکانات

وقتی ۲۲ سال پیش به مرکز انتقال نفت شهید سیفی (آسار) آمد، از تلفن همراه و ارتباطات سریع خبری نبود و تماس با خانه به‌سادگی امروز انجام نمی‌شد. اگر فرصتی برای تماس

افتخارم این است در صنعتی کار می‌کنم که چرخ زندگی خیلی‌ها به آن وابسته است

می‌گوید: کسی که مسئولیت دارد، اول باید خودش در آramش باشد. تصمیم‌ها بر اساس داده دستگاه‌ها گرفته می‌شود. باید بفهمیم مشکل از قبل است یا بعداً ایجاد شده و سریع پیگیری کنیم. شیف‌ت شب‌ها حساس‌ترند. رصد مداوم دستگاه‌ها، ثبت داده‌ها و آمادگی برای هرگونه تغییر ناگهانی، بخشی از واقعیت کار در خط لوله است؛ واقعیتی که کمتر دیده می‌شود، اما استمرار جریان انرژی کشور به آن وابسته است.

از تردید تا افتخار

کرمی در سال‌های نخست، مانند بسیاری از جوانان، ذهنیتی محدود از کار در صنعت نفت داشت. محیط‌های بسته، دوری از شهر و محدودیت‌ها برایش جذاب نبود، اما گذر زمان، تجربه بحران‌ها و همدلی با همکاران، نگاهش را تغییر داد. او می‌گوید: افتخارم این است در صنعتی کار می‌کنم که چرخ زندگی خیلی‌ها به آن وابسته است. او سه فرزند دارد؛ پسر بزرگ‌تر در حال گذراندن خدمت سربازی در جهرم است، پسر دوم دانشجوی مکانیک است و دخترش هم در ابتدای مسیر تحصیل قرار دارد. فرزندانش با این سبک زندگی بزرگ شده‌اند و سختی‌های دوری پدر را پذیرفته‌اند.

توجه بیشتر به رفاه کارکنان اقماری

در کنار همه خاطرات خوب، دغدغه‌ای جدی نیز دارد: امکانات رفاهی و اقامتی برای کارکنان اقماری. به باور او، وقتی نیمی از عمر یک کارمند در محیط کار سپری می‌شود، باید تسهیلات سفر و اقامت خانواده‌ها در مراکز رفاهی تسهیل شود. او تجربه سفر تابستانی سال ۱۳۹۹ را یکی از بهترین خاطرات خود می‌داند؛ سفری گروهی با خانواده چند همکار که فرصتی برای تجدید روحیه بود. با این حال معتقد است ظرفیت مراکز اقامتی محدود بوده و دسترسی کارکنان به این امکانات باید گسترده‌تر شود.

آرزویی برای آینده

۲ سال دیگر بازنشسته می‌شود. وقتی از او می‌پرسیم ۱۰ سال بعد همکاران درباره دوران مسئولیتش چه خواهند گفت، لبخند می‌زند و می‌گوید: امیدوارم بگویند کارش را درست انجام داد. آرزویش برای همکاران، سلامت و دوران بازنشستگی آرام و برای خانواده‌ها نیز، آرامش و موفقیت است. اگر قرار باشد نمادی را برای زندگی حرفه‌ای‌اش انتخاب کند، بی‌درنگ از «دکل نفتی» نام می‌برد؛ سازه‌ای استوار که برایش یادآور سال‌ها ایستادگی و تعهد است. روایت فریدون کرمی، روایت مردی است که عمرش را پای خط لوله‌گذرانده تا جریان انرژی کشور بی‌وقفه ادامه یابد. قصه‌ای از نسلی که شاید کمتر دیده شد، اما بی‌صدا ایستاد تا چراغ خانه‌ها روشن بماند.

تعهد خاموش نشدنی

او اغلب اوقات در تعطیلات سر کار بوده است. او می‌گوید: طبیعی است که دوست داشته باشم کنار خانواده باشم، اما وقتی زمان نوبت‌کاری ام است، وظیفه اولویت دارد. همسر و فرزندانش با شرایط شغلی او کنار آمده‌اند؛ دختری در مقطع دوم دبیرستان و فرزند دیگری در مقطع ابتدایی دارد. آرزو می‌کند فرزندانش شغلی انتخاب کنند که نزدیک خانه باشد و از سختی‌های کار اقماری دور بمانند.

خشنود از خدمت

برای کارکنان عملیات حس خدمت‌رسانی، طعمی دیگر دارد. طهماسبی می‌گوید: وقتی می‌دانم در روزهایی که ما مشغول انتقال نفت خام و فراورده‌ها هستیم و به نوعی در تأمین سوخت شهروندان نقش داریم، احساس رضایت می‌کنم. اینکه سهمی هرچند کوچک در حرکت کشور داشته باشم، خوشحال‌کننده است. در واقع، بسیاری از مردم شاید هرگز به شبکه گسترده خطوط لوله‌ای که زیر زمین امتداد یافته و بی‌وقفه در حال کار است، فکر نکنند، اما از مبدأ تا مقصد، از مراکز نفت خیز تا شهرها، زنجیره‌ای از نیروهای عملیاتی، فنی و پشتیبانی شبانه‌روز در تلاشند تا این جریان قطع نشود. او تأکید می‌کند:

صنعت نفت فقط پمپ بنزین‌های داخل شهر نیست. پشت هر لیتر سوخت، ساعت‌ها کار در خطوط لوله، ایستگاه‌ها و مراکز انتقال وجود دارد؛ کاری که کمتر دیده می‌شود.

تعهد بی‌خطا

طهماسبی در پاسخ به این پرسش که آیا تاکنون با بحران یا حادثه‌ای جدی روبه‌رو شده، با فروتنی می‌گوید: خوشبختانه مورد خاصی پیش نیامده است، چون سعی کرده‌ایم کارها با نظم و برنامه‌پیش برود. مدیریت زمان و پایبندی به دستورعمل‌ها

باعث شده است مشکلی ایجاد نشود. همین جمله ساده، گویای ماهیت کار در این حوزه است؛ جایی که پیشگیری، مهم‌تر از واکنش است و دقت، جایگزین هیجان می‌شود.

مرکز محل خدمت او، با ساختاری منظم اداره می‌شود؛ ۲ رئیس مرکز که به صورت هفتگی در محل حضور دارند، چهار رئیس نوبت‌کاری، چهار مسئول عملیات، چهار کارمند ارشد و چهار کارمند عملیات. در بخش‌های پشتیبانی نیز نیروهای تعمیرات، ابزار دقیق، برق و مکانیک فعالیت دارند. آتش‌نشانان هر شیفت، سه نفرند و فضای سبز نیز به صورت روزانه رسیدگی می‌شود. این ترکیب انسانی، همچون اجزای یک سیستم هماهنگ، تضمین‌کننده پایداری عملیات است.

شیفت‌ها به صورت چرخشی تنظیم و برنامه‌ریزی آن بر اساس ضوابط مرکز انجام می‌شود. کارکنان، گاه هفته‌ای را با شب‌کاری آغاز و با روزکاری به پایان می‌رسانند و در دوره بعدی، برعکس. این جایه‌جایی مستمر، نیازمند انضباط فردی و هماهنگی تیمی بالاست.

پایرجادر هر شرایطی

طهماسبی معتقد است که صنعت نفت در همه شرایط، حتی در بحران‌ها، پایرجا مانده است؛ در زمان جنگ، در دوران کرونا، در تعطیلات رسمی، همکاران عملیات سر کار بودند. نفت تعطیلی ندارد. به گفته او، همین تداوم خدمت است که باید بیش از پیش به مردم معرفی شود تا تصویر دقیق‌تری از ماهیت این صنعت ترسیم شود. وقتی از او می‌پرسیم چه چیزی بیش از همه دلش را شاد می‌کند، پاسخ می‌دهد: اینکه خللی در خدمت‌رسانی ایجاد نشود. شادی او، در انجام بی‌وقفه مسئولیت تعریف می‌شود؛ در اطمینان از اینکه چراغی خاموش نشود و سفری بی‌سوخت نماند.

ریشه در خاک

طهماسبی، محل خدمتش (مرکز انتقال نفت شهید سیفی - آسار) را

به درخت بلوط تشبیه می‌کند؛ درختی مقاوم که در بهار لرستان

سرسبز می‌ماند و ریشه در خاک دارد. او می‌گوید: مسیر دسترسی به مرکز، روزگاری پرپیچ‌وخم و دشوار بود، اما امروز شرایط بهبود یافته است. با این حال، سختی راه هرگز مانعی برای حضور به‌موقع کارکنان نبوده است. او در پایان این گفت‌وگو برای همه همکاران صنعت نفت آرزوی موفقیت و سربلندی می‌کند و می‌گوید: چرخ اقتصاد کشور تا حد زیادی به نفت وابسته است و قرعه به نام ما افتاده که آن را بچرخانیم. امیدوارم این صنعت عظیم، با تلاش همه کارکنان، همواره پویا و موفق بماند.

صنعت نفت فقط پمپ بنزین‌های داخل شهر نیست. پشت هر لیتر سوخت، ساعت‌ها کار در خطوط لوله، ایستگاه‌ها و مراکز انتقال وجود دارد؛ کاری که کمتر دیده می‌شود

۲۳ سال پشت فرمان خط لوله

در دل کوه‌های خاموش و بیابان‌های باد خورده غرب کشور، مردانی هستند که زندگی را با بوی نفت، صدای دستگاه‌های سنگین و چشم دوختن به خط لوله گره زده‌اند. یکی از قدیمی‌ترین کارکنان عملیاتی مرکز انتقال نفت شهید سیفی (آسار)، راننده دستگاه سنگینی است که ۲۳ سال از عمرش را پای مسیر خط لوله گذاشته؛ مردی که می‌گوید: کار ما عملیاتی و سخت است، اما لبخندش نشان می‌دهد که سختی برایش معنای دیگری دارد؛ مسئولیت. در میان کارکنان عملیاتی مرکز انتقال نفت شهید سیفی (آسار)، نام او برای بسیاری آشناست؛ عابدین رشیدی فر، راننده دستگاه سنگینی که حالا بیش از ۲ دهه است در مسیر خط لوله، میان کوه و بیابان کار می‌کند. با سادگی و لهنجه‌لری صحبت می‌کند و آثار سال‌ها تلاش در صورتش نمایان است. سرد و گرم روزگار را چشیده و دستانش گویای واقعیتی است که نشان از سال‌ها رنج و زحمت دارد. می‌گوید: حدود ۲۳ سال است اینجا کار می‌کنم. همین یک جمله، خلاصه روزهایی است که تعطیل و غیرتعطیل نشناخته و پشت فرمان، پاسدار جریان انرژی کشور بوده است.

کار عملیاتی همیشه سخت است

پیش از ورود به صنعت نفت، سال‌ها در اداره راه و سبیس در بنیاد مسکن کار کرده است؛ هشت سال در بنیاد مسکن و پیش‌تر در پروژه‌های راهسازی. می‌گوید ورودش به نفت کاملاً اتفاقی بوده است؛ پیمانکار گفت کار کمربندی تمام شده است، شرکت نفت راننده می‌گیرد. رفتیم، اول ۶ ماه قرارداد بستیم، گفتند اگه لازم باشد

مرکز انتقال نفت شهید سیفی (آسار) شاید در نقشه برای بسیاری تنها یک نام باشد، اما برای او و همکارانش، جهانی است پر از خاطره؛ از روزهای بارانی که کار را متوقف نکردند تا شیهایی که زیر آسمان پرستاره کوهستان، چشم به مسیر خط دوختند

خبرت می‌کنیم. مدتی رفت و دوباره برگشت، اما این بار ماندگار شد، آنقدر که امروز خود را جزئی از خانواده بزرگ صنعت نفت می‌داند. مرکز انتقال نفت شهید سیفی (آسار)، از جمله مراکز انتقال نفت در شرکت خطوط لوله و مخابرات نفت منطقه لرستان و از حوزه‌های عملیاتی صنعت نفت کشور است که در مناطق کوهستانی و بیابانی فعالیت می‌کند. کار در چنین منطقه‌ای، با آنچه در شهر و پروژه‌های عمرانی

دید می‌شود، تفاوت دارد. او توضیح می‌دهد: «مسیر خط لوله بین کوه‌هاست، وسط بیابان. با دستگاه باید مسیر را باز نگاه داریم. اگر در نقطه‌ای از خط لوله پارگی ایجاد شود یا سنگی روی خطوط لوله بیاید، باید سریع برسیم. باران هم که بیاید، کار سخت‌تر می‌شود.

سختی کار را با مکئی کوتاه این‌گونه توصیف می‌کند: کار عملیاتی همیشه سخت است، شب و روز هم ندارد. گاهی یک هفته تمام در همان بیابان می‌ماند تا مشکل خط برطرف شود. باد، سرما، باران و سنگ‌های رها شده از کوه، بخشی از روزمرگی آنهاست، اما در این میان، آنچه بیش از همه به چشم می‌آید، حس مسئولیتی

است که نسبت به مردم دارند.

از یکی از مأموریت‌هایش در منطقه‌ای موسوم به «چناره» در حوالی کوه‌دشت یاد می‌کند. وقتی

شرایط زندگی مردم را دیده، آنقدر تحت فشار روحی قرار گرفته که حالش بد شده است. او موضوع را این‌گونه توضیح می‌دهد: «فشارم رفت روی ۲۲، دکتر خودش قرص آورد و دستم داد. گفت تو ناراحتی می‌کشی، استرس داری، نباید کار کنی». برای او، کار صرفاً جابه‌جا کردن خاک و سنگ نیست؛ دلسوزی برای مردمی است که زندگی‌شان با همین پروژه‌ها گره خورده است. از ایثارگری‌های سال‌های جنگ هم یاد می‌کند و از اینکه همین سابقه ایثارگری باعث شده در سال ۱۴۰۰ کارمند رسمی شود، اما می‌گوید: یک سال دیگر این موقع باز نشسته‌ام. او هنوز هم با همان انگیزه پشت دستگاه می‌نشیند. وقتی مشکلات معیشتی و دغدغه‌های ناشی از آن را به زبان می‌آورد، باز هم خدا را شاهد می‌گیرد و می‌گوید: هیچ اتفاقی نیفتاده. خدا را شکر.

کار برای کارکنان عملیاتی، مفهومی متفاوت دارد، او می‌گوید: «ما تعطیلات هم اینجا داریم. اگر اتفاقی برای خط بیفتد، باید باشیم. مهندس‌ها هستند، نیروها هستند، همه زحمت می‌کشند». برای آنها، همه روزهای سال کنار دستگاه و در دل کوه رقم می‌خورد؛ جایی که صدای موتور، جایگزین هیاهوی شهرها می‌شود.

هوای همدیگر را داریم

با این حال، از همکاری‌شان با احترام یاد می‌کند: همکارانم خیلی خوب هستند و هوای همدیگر را دارند. همین همدلی، به گفته او، سختی‌ها را قابل تحمل می‌کند. کار در مرکز انتقال نفت شهید سیفی (آسار)، تنها یک شغل نیست؛ نوعی زیستن در کنار هم، با خاطره‌هایی مشترک از سرما و گرما و شیفت‌های طولانی است. خودش می‌گوید: «کار ما پر از خاطره است؛ همراه با مسئولیت و سختی».

پیامی هم برای جوانان دارد؛ پیامی ساده، اما برخاسته از سال‌ها تجربه. می‌گوید: «هر کاری می‌کنند، با اخلاص باشد. خدا را در کارهایشان در نظر بگیرند. با توکل به خدا انجام دهند». او باور دارد اگر وجدان کاری و دلسوزی باشد، حتی سخت‌ترین کارها هم معنا پیدا می‌کند. صبح‌ها که از خواب بیدار می‌شود، برای کارگرانی دعای کند که با چند فرزند و هزاران دغدغه، راهی میدان کار می‌شوند.

وقتی از احساسش نسبت به حضور در صنعت نفت می‌پرسیم، بی‌درنگ می‌گوید: «خوشحالم. افتخار می‌کنم». این افتخار، نه از عنوان و مقام که از سال‌ها خدمت بی‌وقفه در جایی می‌آید که کمتر دیده می‌شود؛ پشت خطوطی که اگر لحظه‌ای از تپش بایستند، زندگی در شهرها مختل می‌شود.

مرکز انتقال نفت شهید سیفی (آسار) شاید در نقشه برای بسیاری تنها یک نام باشد، اما برای او و همکارانش، جهانی است پر از خاطره؛ از روزهای بارانی که کار را متوقف نکردند تا شب‌هایی که زیر آسمان پرستاره کوهستان، چشم به مسیر خط دوختند. هر روز برای آنان تعهدی دوباره است؛ تعهد به روشن ماندن چراغ خانه‌ها.

شب‌های بیداری در دلتنگی اقماری

لا به‌لای پیچ‌وخم جاده‌ای که از دل کوه‌های جنوب لرستان می‌گذرد، جایی میان بلوط‌ها و بادام‌های تلخ، مرکزی نفس می‌کشد که ضربانش با اقتصاد کشور هماهنگ است. اینجا مرکز انتقال نفت شهید سیفی (آسار) یکی از مراکز عملیاتی شرکت خطوط لوله و مخابرات نفت ایران است؛ نقطه‌ای دور از هیاهوی شهر، اما نزدیک به قلب تپنده صنعت نفت. فصل‌ها در تقویم ورق می‌خورند و مردانی که شیفت‌های اقماری‌شان با تقویم تعطیلات تنظیم نمی‌شود؛ بلکه تعطیلات معنایی دیگر دارد؛ ماندن و انجام وظیفه.

کوروش کیازند، مهندس بهره‌بردار این مرکز، ۱۶ سال سابقه در صنعت نفت دارد. از این سال‌ها، ۱۴ سال را در شرکت خطوط لوله و مخابرات نفت ایران گذرانده است؛ کارمندی از جنس بهره‌برداری که سختی کار را نه در کلمات، که در شب‌بیداری‌ها، سروصدای صنعتی، مواد نفتی و دوری از خانواده تجربه کرده است. او می‌گوید: شیفت شب، بی‌خوابی و به‌هم‌ریختگی ساعت زیستی بدن، بخشی از کار ماست، اما کار اقماری‌ها داستان‌های دیگر دارد؛ تا وقتی نیروی جایگزین نرسد، حتی در شرایط اضطراری هم نمی‌توانیم محل کار را ترک کنیم. این دوری، هم برای ما سخت است و هم برای خانواده‌هایمان.

لباس کاری از جنس مأموریت

کیازند، پیش از این در واحدهای فنی و تدارکات نیز فعالیت داشته و با مدرک بازرگانی و کارشناسی ارشد

روی زمین، شبیه عقاب افتاده بود. برای من، مفهومش این است که وقتی جرات پرواز پیدا می‌کنی، حتی اگر کبوتر باشی، از نگاه دیگران عقاب به نظر می‌رسی. او این تصویر را تمثیلی از کار در صنعت نفت می‌داند؛ جایی که شاید تلاش‌ها در سکوت انجام شود؛ اما اثرش بزرگ و ماندگار است.

موجی از مسئولیت

صنعت نفت، صنعتی راهبردی و جهانی است. محصولات آن در بازارهای بین‌المللی سنجیده می‌شود و رقابت با شرکت‌های منطقه‌ای و جهانی، همواره جدی است. کیازند با صراحت می‌گوید: ریسک عملیات ما بالاست. با همه محدودیت‌ها و سختی‌ها، همکاران با تعصب و غیرت کار می‌کنند. شاید در مقایسه با برخی شرکت‌های حوزه خلیج فارس، امکانات و پرداخت‌ها قابل قیاس نباشد؛ اما ما هیچ‌وقت پشت کشورمان را خالی نمی‌کنیم. این سخنان، نه گلایه که تأکید بر حس مسئولیتی است که در میان نیروهای عملیاتی موج می‌زند.

خطوط لوله و مخابرات نفت، شبانه‌روز در حال انتقال نفت خام و فراورده‌های نفتی است؛ مأموریتی که نقشی اساسی در سوخت‌رسانی، تولید برق و پایداری اقتصاد دارد. حضور نیروها در مراکز دورافتاده، اگرچه کمتر دیده می‌شود، اما قابل اندازه‌گیری و ارزش‌گذاری است؛ چه از منظر کمی، چه از منظر کیفی. او می‌گوید: از اینکه کاری انجام می‌دهیم که اثرش ملموس است، احساس غرور می‌کنیم. می‌دانیم حضور ما، هرچند کوچک،

در پیکره بزرگ ایران عزیز سهم دارد. منزل کیازند در شهر خرم‌آباد است؛ شهری که با طبیعت کوهستانی‌اش بیگانه با این چشم‌انداز نیست. با این حال، او کار در محیط صنعتی را به مسئولیت‌های اداری ترجیح داده است. مدتی در بخش‌های دیگر

بودم؛ اما دیدم دلم با این لباس کار و این فضا ست. برای او، صدای تجهیزات و بوی نفت، یادآور مأموریتی است که سال‌ها با آن زیسته است.

اودر پایان می‌گوید: آرزوی من برای همه همکاران، سلامتی و سربلندی است. با همین شرایط، با مردم، پیش‌خدا و پیش‌وجدان خودمان، آرامش داریم که برای این خاک خدمت می‌کنیم.

در دل این کوهستان، جایی که کبوترها با جرأت پرواز می‌کنند و سایه‌شان به هیبت عقاب درمی‌آید، مردانی ایستاده‌اند که بی‌وقفه، بی‌هیاهو و بی‌تعطیلی، جریان زندگی را در رگ‌های کشور جاری نگه می‌دارند. شاید نامشان کمتر شنیده شود، اما هر قطره نفتی که به مقصد می‌رسد، روایتی است از تعهد آنان؛ روایتی که در سکوت بلوط‌ها نوشته و با طلوع هر صبح، دوباره آغاز می‌شود.

این لباس کار برایم فقط یک پوشش نیست؛ نشانه مأموریتی است که بر دوش دارم

از زمین پدری تا خط لوله سراسری

در صنعت نفت مردانی هستند که نفس‌هایشان با صدای توربین‌ها و تیش دستگاه‌ها گره خورده است. بهمن بس‌خواسته، سرگروه واحد مکانیک شرکت خطوط لوله و مخابرات نفت ایران منطقه لرستان، یکی از همان مردان است؛ از نسل نیروهایی که «آمدن با خودشان است و رفتن با خدا» و ساعت برایشان مفهومی ندارد.

بهمن بس‌خواسته با ۳۷ سال سابقه (با احتساب دوران سربازی)، از جوان‌ترین نیروهای استخدامی سال ۱۳۶۹ در صنعت نفت بوده است. خودش می‌گوید: سال ۶۹ که وارد صنعت نفت شدم، جوان‌ترین استخدامی آن زمان بودم که در مرکز انتقال نفت شهدای تنگ فنی سرکار رفتم. او فرزند یکی از کارکنان صنعت نفت و پدرش در مرکز انتقال نفت افرینه فعالیت می‌کرده و به گفته خودش، زاده تلمبه‌خانه افرینه است. زمین‌هایی که امروز بخشی از تأسیسات روی آن بنا شده، روزگاری زمین پدری او بوده است.

او در همان سال‌های ابتدایی خدمت، زندگی مشترکش را آغاز کرد و نخستین فرزندش در تنگ فنی به دنیا آمد. می‌گوید: در مراکز انتقال نفت منطقه لرستان، سرمای زمستان گاه به منفی ۲۰

برگردیم. تشخیص اولیه بابت بهره‌برداری است و بسته به نوع اشکال مکانیکی، برقی یا مشترک، کار به واحد مربوطه ارجاع می‌شود. اغلب هم کارها مکمل یکدیگر هستند؛ مکانیک، بدون برق جلو نمی‌رود و برق هم بدون مکانیک.

در این چرخه، مسئول فنی منطقه و معاونت فنی، نقش هدایت‌کننده را به عهده دارند و تیم‌ها بر اساس تخصص و تجربه وارد عمل می‌شوند؛ تیمی که به گفته او، سال‌هاست با هم نفس کشیده و رشد کرده‌اند.

عشق به کار

وقتی از انگیزه‌اش می‌پرسیم، بی‌درنگ پاسخ می‌دهد: شغلم را دوست دارم. او ۲ پسر دارد که هر دو مسیر فنی را انتخاب کرده‌اند؛ یکی تازه خدمت سربازی را به پایان رسانده و دیگری هم در حال خدمت است. خوشبختانه یا متأسفانه، هر دو به کار فنی علاقه‌مند شدند. شاید از فضای خانه و سال‌ها کار من تأثیر گرفته باشند.

میراث استادان

بس خواسته از روزهای نخست حضورش در واحد مکانیک تنگ فنی یاد می‌کند؛ زمانی که ۲۳ نفر در واحد بودند و امروز تنها چهار نفر از آن جمع باقی مانده‌اند. با احترام از استادان و همکاران درگذشته‌اش یاد می‌کند و می‌گوید: هرچه دارم از آنها یاد گرفته‌ام. آن روزها مثل پسر خودشان با من رفتار می‌کردند. درس کار یادمان دادند و مهم‌تر از آن، درس زندگی.

او تأکید می‌کند که انتقال تجربه، وظیفه نسل اوست؛ ما هم باید همان نگاه پدران را به نیروهای جوان داشته باشیم. دانش فنی مهم، اما اخلاق و روحیه کار تیمی مهم‌تر است.

خاطره‌های روشن

از او درباره خاطرات شیرین می‌پرسیم. مکث می‌کند و می‌گوید: خاطره خوب برای ما یعنی روشن شدن یک دستگاه بعد از تعمیر و توربینی که دوباره نفس بکشد و خط پایدار شود، همین برایمان کافی است.

بس خواسته، خود را یکی از شوخ‌طبع‌ترین افراد یافته است، درباره ماهیت کار عملیاتی می‌گوید: کار ما ساعت نمی‌شناسد. من و همکارانم در واحدهای عملیاتی، ۲۴ ساعته آماده‌باش هستیم. ممکن است برای انجام یک ساعته کاری بیاییم؛ اما پنج روز در محل بمانیم. آمدنمان با خودمان است و برگشتنمان با خدا.

بهمن بس خواسته، کار در خط لوله را به بیمارستان تشبیه می‌کند: در بیمارستان، بیمار انسان است و اینجا دستگاه، حکم بیمار را دارد. اگر توربین یا قطعه‌ای دچار مشکل شود، باید همان لحظه

نگهبانان انرژی

آید، سریع به ما اطلاع‌رسانی می‌کنند.

در حوزه استحفاظی این مرکز، هفت ایستگاه حفاظت زنگ‌دار فعال است که به سامانه‌های هشداردهنده مجهز هستند. در صورت بروز هرگونه سرقت یا آسیب، پیام هشدار به صورت آنی ارسال می‌شود و نیروهای حراست در کوتاه‌ترین زمان ممکن در محل حاضر می‌شوند. افزون بر آن، گشت‌های شبانه برای بازدید کامل مسیر خطوط، گیت‌ها و ولوهای بین‌راهی انجام می‌شود.

او می‌گوید: شب‌ها با یکی از همکاران مسیر را کامل بررسی می‌کنیم. همه خطوط، ولوها و نقاط حساس بازدید می‌شود. اگر موردی باشد، بی‌درنگ گزارش می‌دهیم.

نجات محیط زیست با تلفن یک روستایی

در میان خاطرات سال‌های خدمت، آنچه بیش از هر چیز در ذهن او مانده، حادثه‌ای در سال ۱۴۰۳ است؛ ترکیدگی خط ۱۴ اینچ در حوالی سه‌راهی روستای بادامک، اندکی پس از خروجی مرکز.

حاتموند روایت می‌کند: در اتاق استراحت بودیم که یکی از اهالی روستا تماس گرفت و خبر داد که خط دچار ترکیدگی شده است. بلافاصله اطلاع‌رسانی کردیم. نیروها اعزام شدند و با همکاری عوامل انتظامی، جلوی گسترش نشتی گرفته شد.

به گفته او، اگر واکنش سریع صورت نمی‌گرفت،

امکان آلودگی گسترده محیط زیست و حتی سوءاستفاده‌های احتمالی وجود داشت. خوشبختانه با همکاری مردم منطقه که تعامل خوبی با ما دارند، موضوع به موقع مدیریت شد و محیط زیست خسارت جدی ندید.

این تعامل مردمی، برای نیروهای حراست سرمایه‌ای ارزشمند است؛ پیوندی میان ساکنان محلی و نگهبانان خطوط لوله که امنیت را دوچندان می‌کند.

شیفت‌های اقماری

برای نیروهای حراست، همه اوقات وقت کار است و تعطیلات معنای متعارفی برایشان ندارد. چه روزی همچون عاشورا باشد یا هر روز تعطیل دیگر؛ آنها موظفند در محل خدمت خود حاضر باشند.

حاتموند می‌گوید: اگر آماده‌باش اعلام شود، امکان ترک محل خدمت را نداریم و باید در شیفت خود بمانیم تا همکاری دیگر، جایگزین شود.

به باور او، حس همدلی است که سختی دوری از خانه را آسان‌تر می‌کند؛ ما باید به هم انرژی بدهیم. اگر سختی هم وجود دارد، نگذاریم در روحیه همکاران اثر بگذارد. دوستی و برادری در محل کار خیلی مهم است.

خانواده‌ای به وسعت ایران

حاتموند، خود را «سرباز صنعت نفت» می‌داند؛ سربازی که مأموریتش رساندن انرژی به خانه‌های مردم است. او می‌گوید: هدف ما این است که انرژی به سراسر کشور برسد و هموطنان در آسایش باشند. اگر چراغ خانه‌ای روشن است، بخشی از آن نتیجه تلاش شبانه‌روزی همین نیروهاست. همسرش خانه‌دار و دخترش دبستار دندانبزشک است و پسری که به تازگی خدمت سربازی را به پایان رسانده و در جست‌وجوی کار است..

دغدغه‌های اقتصادی، همچون بسیاری از خانواده‌ها، برای او نیز وجود دارد، اما تأکید می‌کند: با همه سختی‌ها، سعی می‌کنیم بر مشکلات غلبه کنیم و اجازه ندهیم آرامش محل کار تحت تأثیر قرار بگیرد.

او باور دارد همان‌طور که در محل کار باید هوای همکار را داشت، در خانواده و میان خواهران و برادران نیز باید دستگیر یکدیگر بود. اگر هرکس بتواند به اندازه توانش به نزدیکانش کمک کند، هیچ نیازمندی باقی نمی‌ماند. خدا هم از این کار راضی است.

هدف ما این است که انرژی به سراسر کشور برسد و هموطنان در آسایش باشند. اگر چراغ خانه‌ای روشن است، بخشی از آن نتیجه تلاش شبانه‌روزی همین نیروهاست

روایت امدادگر گاز که بازخم جنگ در سنگر خدمت تاب آورد

ماموریت در آتش

مشعل | صدای انفجار در تاریکی شب پیچیده بود و دود غلیظی تا آسمان شهر بالا می‌رفت. خیابان‌ها پر از اضطراب بود و مردم با نگرانی به سمت محل حادثه می‌دویدند. در همان لحظاتی که آژیر خودروهای امدادی، سکوت شهر را می‌شکست و نیروهای عملیاتی برای مهار پیامدهای حمله به محل اعزام می‌شدند، امدادگران گاز خود را به قلب حادثه رساندند تا از وقوع بحرانی بزرگ‌تر جلوگیری کنند. میان شیشه‌های شکسته گرد و غبار و ازدحام جمعیت؛ همه چیز از یک مأموریت عادی آغاز شد، اما تنها چند دقیقه بعد انفجاری دیگر صحنه را دگرگون کرد. موج انفجار بدن‌ها را به زمین کوبید و ترکش‌ها در هوا پراکنده شدند. امدادگری که برای حفظ ایمنی مردم و پایداری جریان گاز به محل آمده بود، این بار خود در میان مجروحان حادثه قرارگرفت. این روایت مردی است که زخم جنگ را بر تنش تاب آورد؛ اما سنگر خدمت را رها نکرد؛ سخن از مجتبی نظری، امدادگر شرکت گاز استان تهران است.

برای مجتبی نظری، هیچ روزی در امداد و حوادث شبیه روز قبل نیست. از رسیدگی به گزارش‌های ناشی‌گاز در محله‌های پرتردد تهران تا حضور در شرایط بحرانی، بخشی از مسئولیتی است که او طی ۱۰ سال فعالیت در شرکت امداد و حوادث گاز به عهده داشته است؛ مسئولیتی که به گفته خودش تعطیلی نمی‌شناسد و امدادگران را در هر ساعت از شبانه‌روز آماده خدمت نگاه می‌دارد. روزهای جنگ، اما رنگ دیگری داشت و وظیفه حفظ آرامش و پایداری، این خدمت را سنگین‌تر از همیشه کرده بود.

از علاقه تا مسئولیت

نظری معتقد است: امدادگری برای او تنها یک شغل نیست؛ بلکه مسیری است که سال‌ها پیش با الهام از تلاش‌های برادرش آغاز شد و بیش از یک دهه خدمت همچنان با همان احساس مسئولیت ادامه دارد. او با ورود به حوزه امداد و حوادث، به تدریج دریافت این حرفه بیش از هر

وقتی شهر بوی جنگ گرفت

نظری با اشاره به روزهای آغاز جنگ می‌گوید: در نخستین ساعات بحران، شرایط برای همه ناشناخته و نگران‌کننده بود. هنگام مأموریت و بازدید از تأسیسات گاز، با شنیدن صدای انفجار و مشاهده دود متوجه شدیم که اوضاع غیرعادی شده است. به گفته وی، خیابان‌ها به سرعت تغییر چهره دادند و نگرانی در میان مردم گسترش یافت؛ همه در تلاش برای آگاهی از وضعیت بودند.

او تصریح می‌کند: مهم‌ترین دغدغه نیروهای امداد گاز، حفظ ایمنی شهروندان و پایداری شبکه گازرسانی بود، زیرا هرگونه آسیب به تأسیسات می‌توانست مشکلات بیشتری ایجاد کند. در آن روزها حجم تماس‌های مردمی به طور چشمگیری افزایش یافته بود و امدادگران، افزون بر انجام وظایف فنی، تلاش می‌کردند با پاسخگویی و اطمینان، بخشی از حجم نگرانی مردم بکاهند. این امدادگر گاز می‌گوید: هرگاه شهروندان از من سوال می‌کردند که چرا سرکار هستید؟ تنها پاسخی که می‌دادم، این بود که امداد تعطیلی ندارد و در هر شرایطی کنار مردم هستیم.

مأموریتی با سرنوشت متفاوت

نظری می‌گوید: چند روز پس از آغاز جنگ، یکی از متفاوت‌ترین شب‌های زندگی‌ام رقم خورد؛ شبی که با چند مأموریت عادی آغاز، اما به تجربه‌ای فراموش‌نشدنی تبدیل شد. من و همکارانم پس از تحویل شیفت، طبق روال برای انجام مأموریت‌های روزانه راهی منطقه شدیم، اما حوالی ساعت ۸ شب از مرکز امداد خبر وقوع حادثه‌ای دریافت کردیم. با اعلام وضعیت اضطراری، تمام مأموریت‌های قبلی لغو و دستور حرکت فوری به محل حادثه صادر شد. به گفته او، در مسیر هنوز جزئیات حادثه مشخص نبود، اما همه می‌دانستند که نخستین وظیفه، بررسی وضعیت خطوط گاز و جلوگیری از گسترش خطر است. نظری می‌افزاید: در آن لحظات، تنها دغدغه نیروهای امداد، کنترل شرایط و پیشگیری از وقوع حادثه‌ای بزرگ‌تر بود؛ مأموریتی که بعدها به یکی از تلخ‌ترین و در عین حال ماندگارترین خاطرات دوران خدمتم تبدیل شد. این امدادگر گاز با اشاره به لحظات حضور در محل حادثه اظهار می‌کند: وقتی به محدوده مأموریت رسیدیم، متوجه شدم که شرایط با هر حادثه‌ای که تا آن زمان تجربه کرده بودم، تفاوت دارد. مهم‌ترین وظیفه نیروهای امداد گاز در آن شرایط، بررسی وضعیت خطوط اصلی گاز و جلوگیری از بروز حوادث ثانویه بود. هرگونه آسیب به شبکه گاز می‌توانست ابعاد حادثه را گسترده‌تر کند. به همین دلیل همه اقدام‌ها با حساسیت ویژه انجام می‌شد. او صحنه‌های آن شب را فراموش‌نشدنی توصیف می‌کند و می‌افزاید: خیابان پر شده بود از شیشه‌های خردشده، سنگ و آوار و صدای آژیر خودروهای امدادی از هرسو شنیده می‌شد. نور خودروهای امدادی در میان دود و تاریکی، فضایی سنگین و نگران‌کننده ایجاد کرده بود. با وجود ترس و نااطمینانی، فرصتی برای فکر کردن به خطر وجود نداشت و تمام تمرکز، بر کنترل شرایط و جلوگیری از وقوع حادثه‌ای بزرگ‌تر بود. در آن لحظات، نیروهای آتش‌نشانی، امدادی و خدماتی در کنار یکدیگر

مشغول انجام وظیفه بودند و هیچ‌کس میدان را ترک نمی‌کرد. نظری ادامه می‌دهد: همه چیز در چند ثانیه اتفاق افتاد. در حالی که حرکت یکی از خودروهای آتش‌نشانی راه‌دایت می‌کردم، ناگهان نور شدیدی مقابل چشمانم ظاهر شد و لحظه‌ای بعد انفجاری مهیب رخ داد. او می‌گوید: موج انفجار مرا چند متر به عقب پرتاب کرد و برای لحظاتی هیچ درکی از اطراف نداشتم. صدای انفجار در گوشم پیچید و فضا از دود و گردوغبار پر شد. تکه‌های سنگ، شیشه و آوار از آسمان بر زمین می‌ریختند. در همان لحظات، نگران وضع همکارانم بودم و کمی که به خود آمدم، تلاش کردم با آنها تماس بگیرم، اما موفق نشدم. نظری با اشاره به شرایط پس از انفجار می‌گوید: شدت حادثه به حدی بود که بسیاری از نیروهای حاضر نیز آسیب دیده بودند. با وجود کوفتگی شدید بدن، متوجه جراحت خود نشدم و تنها به دنبال یافتن همکارم می‌گشتم. دقایقی بعد او را پیدا کردم؛ لباس‌هایش خاکی و پاره شده بود، اما آسیب جدی ندیده بود. همان زمان متوجه شدم که ترکش به کتف راستم اصابت کرده و لباسم آغشته به خون شده است. او ادامه می‌دهد: در مسیر بیمارستان فقط خدا را شکر می‌کردم که زنده مانده‌ام. تصاویر خانواده، همسر، فرزند و عزیزانم از برابر چشمانم عبور می‌کرد و باورم نمی‌شد که از آن حادثه جان سالم به در برده‌ام. آن شب هنوز از میزان آسیب‌ها و روند درمان خود اطلاعی نداشتم؛ اما یک حقیقت را با تمام وجود درک کردم: مأموریت ما تنها یک عملیات امدادی نبود؛ بلکه جلوه‌ای از ایثار، مسئولیت‌پذیری و حضور در خط مقدم خدمت به مردم بود.

از اتاق عمل تا میدان جنگ

نظری می‌گوید: در بیمارستان متوجه شدم که شدت حادثه بسیار بیشتر از آن چیزی بوده که تصور می‌کردم. ترکش در کتف راستم فرو رفته بود و پس از معاینات اولیه، تحت عمل جراحی قرار گرفتیم. با وجود شوک ناشی از انفجار و آسیب‌دیدگی، بیش از درد جسمی، نگران همکاران و اوضاع محل حادثه بودم. عمل جراحی با موفقیت انجام شد، اما بررسی‌ها نشان داد که موج انفجار به گوش و کمرم نیز آسیب رسانده است. این امدادگر ادامه می‌دهد: پس از آگاهی از نجات یافتن از عمق آن حادثه، مدام خدا را شکر می‌کردم. در این دوران، حمایت خانواده و همکاران، بزرگ‌ترین دلگرمی‌ام بود و حضور همسر، برادر و همکارانم به من امید و آرامش می‌داد. با این حال، پس از ترخیص نیز آثار روحی حادثه ادامه داشت و تا مدتی با کوچک‌ترین صدا از خواب می‌پریدم و خاطرات آن شب را به یاد می‌آوردم.

بازگشت زودتر از انتظار

نظری می‌گوید: با وجود توصیه پزشکان، تنها یک هفته پس از حادثه به محل‌کار بازگشتم؛ زیرا نمی‌خواستم همکارانم را در روزهای سخت تنها بگذارم. به گفته او، استقبال صمیمانه همکاران نشان داد که امدادگری، فراتر از یک شغل و در واقع خانواده‌ای است که اعضایش در شرایط دشوار پشتیبان یکدیگر هستند. او تصریح می‌کند: این

حادثه نگاهم را به زندگی تغییر داد و باعث شد بیش از گذشته قدر خانواده، لحظه‌های زندگی و نعمت سلامتی را بدانم. ماندگارترین تصویر آن شب، نه انفجار؛ بلکه ایثار و فداکاری نیروهایی بود که برای نجات جان دیگران از خودگذشتگی کردند. نظری با اشاره به نقش امدادگران گاز تاکید می‌کند: این نیروها اگرچه کمتر دیده می‌شوند، اما نقشی اساسی در حفظ ایمنی، آرامش و پایداری خدمات شهری دارند و خدمات آنان حاصل تلاش، مسئولیت‌پذیری و حضور در شرایط پرخطر است.

یک پیام برای همه

نظری به عنوان یک امدادگر و به عنوان کسی که خود زخمی از این جنگ بر تن دارد، اظهار می‌کند:

لحظات در امداد رسانی، به‌ویژه در شرایطی مانند جنگ، بسیار تعیین‌کننده است. اگر بخواهم پیامی به مردم بدهم، این است که در زمان عبور خودروهای امدادی راه را باز کنند. شاید چند ثانیه تأخیر برای یک راننده، ساده به نظر برسد؛ اما برای مامی تواند تفاوت بین زندگی و مرگ باشد. همیشه به همکارانم می‌گویم که مراقب خودتان باشید.

باید با آگاهی کامل وارد صحنه شوید و همیشه احتمال خطر را در نظر بگیرید. در یک جمله اگر بخواهم امدادگری را توصیف کنم، می‌گویم که این کار یعنی ایثار و فداکاری برای مردم. یعنی در سخت‌ترین لحظه‌ها کنار دیگران ایستادن، حتی اگر خودت در معرض خطر باشی.

اگر بخواهید توصیفی از روزهای جنگ اخیر داشته باشید، اولین چیزی که به ذهنتان می‌آید، چیست؟

اولین چیزی که به ذهنم می‌آید، صدای انفجارها و نگرانی عجیبی است که همه جا احساس می‌شد. از نهم اسفندماه، شرایط جنوب کاملاً متفاوت شد.

حملات دشمن به تأسیسات پالایشگاهی، فضای ناامنی ایجاد کرده بود، اما در همان شرایط، چیزی که بیشتر از همه به چشم می‌آمد، ایستادگی کارکنان بود. با وجود همه نگرانی‌ها، هیچ‌کس محل خدمتش را ترک نکرد.

نیروهای ستادی و عملیاتی در آن شرایط چگونه کارها را پیش می‌بردند؟

آن روزها، شرایط عادی نبود. بسیاری از همکاران در تأسیسات تقویت فشار، شبانه‌روز فعالیت می‌کردند؛ آنها دور از خانواده و نگران بودند، اما حس مسئولیت اجازه نمی‌داد کار روی زمین بماند.

درباره فضای جلسات بحران هم زیاد صحبت می‌شود. آن روزها در ستاد بحران منطقه چه می‌گذشت؟

فضا، عملیاتی و حساس بود. جلسات بحران به صورت مستمر با مدیران بالا دست برگزار می‌شد و تقریباً همه واحدها در آماده‌باش کامل بودند. شرایط لحظه‌ای تغییر می‌کرد و تصمیم‌ها باید سریع و دقیق گرفته می‌شد.

البته در میان آن همه فشار و نگرانی، بعضی شوخی‌های کوچک، حال و هوای بچه‌ها را عوض می‌کرد. همکاران می‌گفتند: این جلیقه زرد آماده‌باش بحران، دیگر جزئی از لباس همیشگی من شده و قرار نیست از تنم دربیاید! اما پشت همین شوخی‌ها، حجم زیادی از نگرانی و مسئولیت وجود داشت.

همه می‌دانستند پایداری انتقال گاز در آن روزها چقدر برای کشور مهم است.

تعهدی فراتر از تهدیدها که در پیچ و خم خطوط انتقال گاز جاری است

حلیقه زردها پای کار

مشعل | روزهای جنگ، برای بوشهر فقط روزهای انفجار و دود نبود؛ روزهای آزمون ایستادگی بود. روزهایی که صدای موشک و التهاب، تا عمق تأسیسات انرژی رسیده بود، اما انتقال ایمن و پایدار گاز حتی برای لحظه‌ای متوقف نشد. در میان آن روزهای پراضطراب، کارکنان منطقه ۱۰ عملیات انتقال گاز در خطوط مقدم پایداری انرژی ایستادند؛ مردانی که در کنار آب‌های نیلگون خلیج فارس، دور از خانواده، در تأسیسات تقویت فشار گاز، خطوط لوله فشار قوی و اتاق‌های بحران ماندند تا گاز در سرتاسر ایران جریان داشته باشد و آرامش از خانه‌های مردم گرفته نشود. برای روایت آن روزها و شنیدن ناگفته‌هایی از تلاش کارکنان منطقه ۱۰ عملیات انتقال گاز پای صحبت‌های رامین نیک خلق، مدیر این منطقه عملیاتی نشستیم؛ مدبری که خستگی ناپذیر و پرتلاش در قلب بحران حضور داشت تا چراغ خانه‌ها، نانوایی‌ها، دامداری‌ها و نیروگاه‌ها خاموش نماند.

فکر می‌کنید مهم‌ترین ویژگی کارکنان منطقه ۱۰ در رویارویی در روزهای جنگ رمضان چه بود؟

همدلی و غیرت کاری. همه کنار هم بودند؛ از بهره‌برداری و تعمیرات گرفته تا حراست، پشتیبانی و واحدهای فنی، همه فقط یک هدف داشتند؛ اینکه جریان ایمن و پایدار گاز ادامه پیدا کند.

امروز که به آن روزها نگاه می‌کنید، چه احساسی دارید؟

امروز بیش از از هر زمان دیگری به کارکنان منطقه ۱۰ عملیات انتقال گاز افتخار می‌کنم. کارکنانی که در سخت‌ترین شرایط، مسئولیت را برآسایش ترجیح دادند و باتمام‌توان برای حفظ پایداری شبکه انتقال گاز کشور تلاش کردند. آنچه در آن روزها رقم خورد، تنها انجام یک وظیفه سازمانی نبود؛ بلکه جلوه‌ای از تعهد، غیرت و عشق به ایران بود. امروز هم همان روحیه ادامه دارد. همکاران مادر کنار حفظ پایداری شبکه، مشغول اجرای تعمیرات اساسی و آماده‌سازی تأسیسات هستند. شاید شرایط بحرانی آن روزها

گذشته باشد، اما مسئولیت ماتماتم نشده است.

نکته ناگفته‌ای هست که بخواهید بیان کنید؟

شاید بسیاری از مردم هرگز ندانند در آن روزهای پر اضطراب بر کارکنان صنعت انتقال گاز چه گذشت؛ از شب‌های بی‌خوابی و نگرانی برای خانواده‌ها گرفته تا آماده‌باش‌های مستمر، جلسات بحران، حضور در تأسیسات و گشت‌های شبانه در کنار خطوط انتقال گاز، اما نتیجه آن تلاش‌ها را همه مردم احساس کردند؛ زمانی که شعله گاز در خانه‌ها روشن ماند و زندگی در جریان بود. امروز آن روزها به خاطره تبدیل شده‌اند، اما حماسه‌ای که کارکنان در منطقه ۱۰ عملیات انتقال گاز در جنوب کشور آفریدند، در حافظه این صنعت ماندگار خواهد ماند؛ حماسه مردانی که در روزهای آتش و التهاب، سنگر خدمت را رها نکردند و ثابت کردند تا زمانی که فرزندان ایران در میدان مسئولیت ایستاده‌اند، هیچ تهدیدی نمی‌تواند شریان‌های حیاتی این سرزمین را از تپش باز دارد.

زنان مسیر تحول ساختار سازمانی را در شرکت ملی مناطق نفت خیز جنوب هموار می کنند

گام به گام تاشایسته سالاری

مشعل | در صنعت نفت، همه چیز از چاه ها، خطوط لوله و واحدهای فراورشی آغاز نمی شود. پیش از آنکه تجهیزات به حرکت درآیند و فرایندها شکل بگیرند، ساختارها باید تعریف شوند، مرز وظایف مشخص شود، فرایندها طراحی شوند و سازمان بدانند چگونه باید حرکت کند. این همان بخشی است که شاید کمتر دیده می شود، اما نبود آن می تواند بر تمام اجزای یک سازمان اثر بگذارد. آذر عربلو بیش از دو دهه است در اداره ساختار و بهره‌وری شرکت ملی مناطق نفت خیز جنوب فعالیت می کند؛ مسیری که از مهندسی صنایع آغاز شد، با تجربه در محیط های صنعتی شکل گرفت و امروز به نگاهی عمیق درباره ساختار سازمانی، بهره‌وری، شایسته سالاری، زنان در صنعت نفت و آینده سازمان ها دست یافته است.

و روی استعلام قیمت ها کار می کردم و چون به نقشه خوانی و مسائل فنی هم علاقه داشتم، فرصت یادگیری های زیادی پیدا کردم. وقتی امروز به آن دوره نگاه می کنم، فکر می کنم مهم ترین دستاوردش این بود که فهمیدم صنعت فقط تجهیزات و ماشین آلات نیست؛ مجموعه ای از فرایندها، تصمیم ها و جزئیاتی است که باید کنار هم قرار بگیرند. سال ۱۳۷۸ در آزمون استخدامی نفت شرکت کردم. روند استخدام طولانی شد؛ سال ۱۳۷۹ برای مصاحبه دعوت شدم و در نهایت سال ۱۳۸۰ نامه شروع به کارم صادر شد. از همان زمان تاکنون در اداره ساختار و بهره‌وری مشغول فعالیت هستم.

ورود یک نیروی جوان دانشگاهی به حوزه ساختار در آن زمان چقدر متفاوت بود؟

آن زمان کمتر پیش می آمد فردی مستقیما از دانشگاه وارد این حوزه شود. معمولا ترجیح بر این بود که از افراد باتجربه تر استفاده شود، چون تصور این بود که این حوزه نیازمند تجربه بالاست.

اما نگاه مدیران وقت این بود که ساختار، حوزه ای مطالعاتی و تحلیلی است و می تواند از ظرفیت

نیروهای دانشگاهی نیز استفاده کند. خوشبختانه این نگاه نتیجه داد و مسیر حرفه ای من از همان جا شکل گرفت.

چقدر میان رشته تحصیلی و کاری که امروز انجام می دهید، ارتباط وجود دارد؟

ارتباط بسیار زیادی وجود دارد. مهندسی صنایع با سیستم، فرایند، تحلیل و بهره‌وری سروکار دارد و این همان چیزی است که امروز در کار ما جریان دارد. بعدها کارشناسی ارشد مدیریت اجرایی را ادامه دادم، دوره های تخصصی مختلف را گذراندم و همچنان معتقدم یادگیری نباید متوقف شود. به زبان انگلیسی علاقه داشتم و آموزش آن را ادامه دادم و حتی امروز هم برنامه دارم زبان روسی را جدی تر دنبال کنم؛ چون اخیراً ارتباطات کاری بیشتری در این حوزه شکل گرفته است.

به زبان ساده، بررسی سیستم ها و ساختار سازمانی دقیقا چه کاری انجام می دهد؟

بسیاری حوزه ساختار را با منابع انسانی اشتباه می گیرند؛ در حالی که موضوع اصلی ما افراد

نیستند، بلکه «شغل»، «فرایند» و «سازمان» است. ما تحلیل شغل و فرایند انجام می دهیم. بررسی می کنیم یک سازمان چرا ایجاد شده، آیا هنوز ضرورت وجودی دارد، فرایندها چقدر بهره‌ور هستند، مرز فعالیت ها کجاست و آیا ساختار فعلی پاسخگوی نیازهای امروز و فرداست یا نه.

اگر به تاریخ صنعت نفت نگاه کنیم، می بینیم ضرورت وجود ساختار و مطالعات سازمانی موضوع جدیدی نیست. سال ها پیش این کارها توسط شرکت های مشاور خارجی انجام می شد، اما بعدها مشخص شد که این موضوع باید به یک فرایند مستمر تبدیل شود.

در طول سال ها، ساختار صنعت نفت بارها دچار تغییر شده است؛ از شکل گیری شرکت های مختلف تا ادغام ها، تفکیک ها و تغییرات سازمانی. بخشی از این تغییرات ناشی از سیاست گذاری های کلان است و بخشی هم ناشی از نیازهای واقعی سازمان.

تحلیل مشاغل، بازنگری فرایندها، ارزیابی بهره‌وری، تعریف نیازمندی های سازمانی، بررسی مرز فعالیت ها و حتی بازتعریف عناوین شغلی بخشی از این مسئولیت است. برای مثال، زمانی بسیاری از فعالیت های نقشه کشی به صورت دستی انجام می شد، اما امروز فناوری، نرم افزارها و سیستم های SIG شکل کار را تغییر داده اند. وقتی فناوری تغییر می کند، ساختار هم باید تغییر کند.

موضوع برون سپاری و کوچک سازی چه تأثیری بر ساختارها گذاشته است؟

یکی از روندهایی که طی سال های گذشته شکل گرفت، حرکت به سمت چابک سازی و کوچک سازی سازمان ها و بازتعریف تصدی گری دولت بود. در گذشته بسیاری از فعالیت هایی که امروز برون سپاری شده اند، به طور مستقیم به وسیله سازمان انجام می شد. از فعالیت های پشتیبانی گرفته تا برخی خدمات تخصصی. ما امکان برون سپاری فعالیت را در بستر مقررات بررسی می کنیم که چه نیازهایی وجود دارد؟ چه ساختاری مناسب تر است؟ و آیا باید از ظرفیت ساختار رسمی استفاده شود یا مدل های دیگر پاسخگو تر هستند.

جایگاه ساختار در مناطق نفت خیز جنوب چیست؟

ساختار، بخشی راهبردی و مشاوره ای است. شاید خروجی های آن همیشه مستقیم دیده نشود، اما تقریبا تمام سطوح و تمام بخش های سازمان به نوعی با آن در ارتباط هستند. گاهی اثرات آن زمانی دیده می شود که نیاز به اصلاح فرایندها وجود داشته باشد یا مرز مسئولیت ها دچار ابهام باشد و تغییراتی رخ دهد که سازمان نتواند پاسخگوی تغییرات جدید باشد.

همیشه یک جمله از یکی از همکاران در ذهنم مانده است «اینکه وقتی عنوان شغلی تعریف می کنید فقط به چارت نگاه نکنید، به انسانی فکر

کنید که قرار است سال ها با آن عنوان زندگی کند.» شاید یک عنوان شغلی فقط چند کلمه باشد، اما می تواند بر هویت حرفه ای، انگیزه و حتی اعتماد به نفس افراد اثر بگذارد.

جنگ، تحریم و محدودیت های ساختاری چقدر بر حوزه شما اثر گذاشته اند؟

تحریم ها، محدودیت های اقتصادی و سیاست های کلان بر حوزه ما نیز اثر گذاشته اند. یکی از چالش های جدی، محدودیت در ایجاد یا توسعه سمت های سازمانی بوده؛ در حالی که واقعیت میدانی تغییر کرده است.

در بسیاری از بخش ها، تجهیزات وارد نیمه دوم عمر خود شده اند و پیچیدگی فعالیت ها بیشتر شده است. برای مثال، ممکن است در شرایط استاندارد یک مهندس بهره برداری بتواند تعداد مشخصی چاه را مدیریت کند، اما وقتی شرایط پیچیده تر می شود و شرایط از حالت استاندارد خارج می شود، لازم است تعداد فعالیت بیشتری از ظرفیت استاندارد را به وی ارجاع دهیم و در این شرایط نیاز به تعداد نیروی انسانی بیشتری داریم.

در چنین شرایطی اگر ساختار نتواند متناسب با نیازها توسعه پیدا کند، فشار بیشتری به سازمان وارد می شود. معتقدم حتی اگر ساختار سازمانی تصمیم گیر نهایی نباشد، وظیفه کارشناسی به عهده دارد و آن این است که واقعیت ها را منعکس کند.

به عنوان یک خانم، تجربه حضور در صنعت نفت چگونه بوده است؟

بانوانی که رشته های فنی و مهندسی را انتخاب می کنند، معمولا از ابتدا می دانند وارد فضای صنعتی خواهند شد و خود را برای آن آماده می کنند، اما واقعیت این است که چالش ها معمولا در سطوح مدیریتی بیشتر دیده می شوند. وقتی سال ها تجربه کسب می کنید، آموزش می بینید، سختی ها را پشت سر می گذارید، توانمندی خود را اثبات می کنید، اما در نقطه ای احساس می کنید مسیر رشد متوقف شده، طبیعتا این موضوع دردناک و خسارت بار است.

به اعتقاد من این مسئله فقط به افراد آسیب نمی زند؛ بلکه به سازمان هم آسیب می زند. وقتی شایسته سالاری تضعیف شود، بهره‌وری کاهش پیدا می کند و بخشی از ظرفیت انسانی سازمان بلااستفاده می ماند.

نظر شما درباره نقش آموزش در توانمندسازی چیست؟

حوزه ساختار، حوزه ای کاملاً تخصصی است و سرمایه اصلی آن کارشناسان آن هستند؛ به همین دلیل آموزش، به روزرسانی دانش و توسعه مهارت های تخصصی اهمیت بالایی دارد. واقعیت این است که مسئله آموزش آن طور که باید جدی گرفته نشده و این

مهم می تواند بر کیفیت کار اثر بگذارد.

حوزه شما چقدر به سمت دیجیتال سازی حرکت کرده است؟

حرکت به سمت نرم افزارها و هوشمندسازی اجتناب ناپذیر است، حتی تلاش هایی برای توسعه نرم افزارهای تخصصی نیز انجام شده، اما طبیعتا تغییر همیشه با مقاومت هایی همراه است. با این حال، آینده این حوزه بدون ابزارهای دیجیتال قابل تصور نیست.

خارج از محیط کار اوقات را چگونه می گذرانید؟

مطالعه، یادگیری و همراهی با خانواده بخش مهمی از اوقات من را تشکیل می دهد. به حوزه رسانه و مطبوعات نیز

علاقه مند هستم، در سال های اخیر مقاله ها و یادداشت هایی در حوزه سیاست خارجی، انرژی، بانوان، رسانه و روزنامه نگاری نوشته ام و به عنوان مسئول ارزیابی و نظارت بر عملکرد خانه مطبوعات خوزستان نیز فعالیت دارم.

در حال حاضر نیز باتوجه به محدودیت منابع موجود در مورد سازماندهی و طراحی ساختار، یک کتاب نیز

در دست تهیه است که به زودی جزئیات بیشتری از آن را در اختیار علاقه مندان خواهیم گذاشت.

مطلبی هست که به عنوان حرف پایانی بخواهید بگویید؟

همواره به همکارانم توصیه می کنم جست و جویی، پرسشگری، یادگیری مستمر و هدف گذاری واقعی را کنار نگذارند. کشور ما ظرفیت های فراوانی دارد و نیروهای توانمندی در آن حضور دارند. اگر خودمان را باور کنیم و از ظرفیت های انسانی به درستی استفاده کنیم، می توانیم گام های موثرتری برای اعتلای کشورمان برداریم. آینده متعلق به کسانی است که از روزمرگی عبور می کنند و برای ساختن انگیزه دارند.

همواره به همکارانم توصیه می کنم جست و جویی، پرسشگری، یادگیری مستمر و هدف گذاری واقعی را کنار نگذارند. کشور ما ظرفیت های فراوانی دارد و نیروهای توانمندی در آن حضور دارند

زنانی که با پشتکار در پیچیده ترین میدان های نفتی ماندگار شدند

خودباوری در ژرفای مخازن

مشعل | شاید در میان هیاهوی کوچه پس کوچه های مشهد، تصور مسیری که قرار بود به عمق پیچیده مخازن نفتی در جنوب ختم شود، چندان محتمل نبود، اما این راه با تکیه بر دانش و خودباوری پیموده شد. نعیمه علی محمدی با درجه دکترای مهندسی مخازن نفت دانشگاه تهران امروز از چهره های متخصص حوزه مطالعات مخزن در شرکت ملی مناطق نفت خیز جنوب و سال هاست در یکی از فنی ترین و پیچیده ترین بخش های صنعت نفت، میان مدل های شبیه سازی، تصمیم های توسعه ای و چالش های میدان، مسیر حرفه ای خود را ساخته است. با این بانوی متخصص و تلاشگر گفت وگویی انجام داده ایم که در ادامه می خوانید.

خودتان را معرفی می فرمایید؟

متولد ۱۳۶۵ در مشهد مقدس هستم. ۱۸ سالگی در مشهد زندگی می کردم. دختر بزرگ خانواده هستم و یک خواهر کوچک تر دارم. دوران دبیرستان را در مدرسه نمونه دولتی "اندیشه" و در رشته ریاضی-فیزیک گذراندم و همان سال اولی که کنکور سراسری دادم، با رتبه سوم در بین پذیرفته شدگان رشته مهندسی نفت وارد دانشگاه شدم.

چه عاملی سبب شد رشته مهندسی نفت را انتخاب کنید؟

اینکه چرا رشته مهندسی نفت را انتخاب کردم،

مکانیک دانشگاه تهران را هم داشتم، انتخاب اولم مهندسی اکتشاف نفت شد.

خانواده چه نظری درباره این انتخاب داشت؟

می دانستم باید مسیر دوری را انتخاب کنم و به جنوب کشور بروم. همان زمان به پدر و مادرم گفتم ممکن است تاسی سال دیگر هم به شهر بزنم. اما آنها با همراهی کامل گفتند هر مسیری که به آن علاقه داری را دنبال کن. باینکه تجربه دوری از خانواده را نداشتم، به آبا و اجدادم و در دانشکده صنعت نفت آبادان مشغول به تحصیل شدم.

چگونه وارد صنعت نفت شدید؟

در سال دوم کارشناسی ارشد، برای مصاحبه به اهواز آمدم. دانشگاه صنعت نفت فارغ التحصیلان ممتاز را بدون آزمون فقط از طریق مصاحبه فنی جذب می کرد. فرایند استخدام چند ماه طول کشید و در نهایت فروردین ۱۳۸۹ استخدام شدم. از بدو ورود به سازمان، در اداره ارزیابی مخازن و به طور مشخص در اداره مطالعات مهندسی مخازن جذب شدم. از آنجا که گرایش من مهندسی اکتشاف نفت بود، در ابتدا با چالش هایی روبه رو شدم؛ زیرا نگاه به گرایش های مختلف متفاوت بود و نسبت به جذب فارغ التحصیلان مهندسی اکتشاف نفت در اداره ارزیابی مخازن سخت گیری بیشتری وجود داشت، اما تلاش کردم توانمندی خود را نشان بدهم. همزمان با کار اصلی، با چند گروه مطالعاتی در حوزه مطالعات مخازن نفتی و گازی همکاری کردم و این فرصت فراهم شد که به صورت رسمی وارد گروه مطالعات مخازن میادین گروه اهواز شوم.

مسیر دکترای شما چگونه شکل گرفت؟

در سال ۱۳۹۵ در مقطع دکترای مهندسی مخازن نفت دانشگاه تهران پذیرفته شدم و در انستیتو نفت دانشگاه تهران دوره دکترای خود را گذراندم. از همان ابتدا تلاش کردم پروژه دکترای را صرفا یک کار دانشگاهی یا صرفا تولید چند مقاله نبینم، بلکه آن را براساس مسائل واقعی صنعت تعریف کنم. برایم مهم بود موضوعی انتخاب شود که مستقیم به چالش های صنعت نفت و مخزن مرتبط باشد، نه صرفا یک کار تئوریک یا پایان نامه ای برای ارائه؛ به همین دلیل، پروژه دکترایم را بر پایه یکی از چالش های مهم مخازن عظیم نفتی جنوب کشور تعریف کردم؛ تزریق امتزاجی گاز در مخازن شکافدار تحت ریزش ثقلی.

نگاه و توجه شما به مخازن نفت چگونه شکل گرفت؟

من به خاطر تجربه متفاوتی که در این اداره داشتم، شاید کمتر در اختیار دیگران قرار گرفته باشم. این فرصت را داشتم که با چند گروه مطالعاتی در تعامل باشم و روی میادین نفتی متفاوتی کار کنم و همین موضوع سبب شد نگاه من به مخازن، نگاه مقایسه ای و چندبعدی باشد.

در میان این همه مخزن، کدام یک برای شما جذاب تر است؟

واقعیت این است که نمی توان یک مخزن را به عنوان بهترین یا جذاب ترین انتخاب کرد؛ هر مخزن ویژگی ها و پیچیدگی های خاص خود را دارد و همین تنوع است که کار را جذاب می کند. در میان کارهایی که در حوزه

مخازن انجام می شود، بیشترین علاقه من به بخش مطالعه مخزن و ارائه بهترین سناریوی تولید و توسعه آن براساس تجزیه و تحلیل داده ها و شبیه سازی مخزن است. این بخش برای من جذابیت زیادی دارد، چون ماهیت آن مبتنی بر یادگیری مستمر است و برخلاف برخی کارهای تکراری، همیشه با مسائل جدید و چالش های تازه روبه رو می شوید.

چه کسانی در مسیر شما اثرگذار بودند؟

در فضای کاری ما نیروهای بسیار متخصص و توانمندی حضور دارند و می توان گفت بدنه کارشناسی اداره ارزیابی مخازن از فنی ترین بخش های صنعت نفت است. طبیعی است که در چنین فضایی افراد از یکدیگر تأثیر بگیرند. دوستان بسیاری در شکل گیری نگاه حرفه ای من نقش داشتند و با نگاه علمی و تحلیلی دقیق خود تأثیر قابل توجهی بر مسیر فکری من باقی گذاشته اند در کنار همکاران داخلی، از اساتید دانشگاهی نیز تأثیر گرفته ام و ارتباط علمی با آنها در طول دوره دکتر، برای من بسیار آموزنده بوده است.

حضور شما به عنوان یک بانو در حوزه ای تخصصی و فنی مانند مهندسی مخزن، چه دستاوردها و تجربی به همراه داشته است؟

در ابتدای مسیر کاری، ورود به یک فضای کاملاً فنی و تخصصی که عمدتاً بدنه کارشناسی آن را نیروهای باتجربه و غالباً مرد تشکیل می دادند، طبیعتاً با چالش هایی همراه بود. بخشی از این چالش ها به شکل گیری ارتباطات کاری و نحوه ورود به گفت وگوهای تخصصی برمی گشت که به تدریج و با گذشت زمان، به یک روند طبیعی و حرفه ای تبدیل شد. در سال های نخست، حتی در مواردی مانند طرح پرسش های فنی یا ورود به بحث های تخصصی، نوعی احتیاط یا فاصله وجود داشت که به مرور با افزایش تجربه و شناخت متقابل، این فضا کاملاً تغییر کرد و تعامل ها شکل عادی تری پیدا کرد. اما با گذشت زمان، برای من این موضوع پررنگ تر شد که در نهایت، جنسیت تعیین کننده جایگاه حرفه ای نیست؛ بلکه دانش، استمرار، دقت و توان تحلیل است که نقش اصلی را در تثبیت موقعیت فرد ایفا می کند. هرچه خروجی های فنی دقیق تر و قابل اتکا تر باشد، این مرزها به طور طبیعی کم رنگ تر می شوند.

مهم ترین چالش های کاری شما چیست؟

یکی از مهم ترین چالش هایی که در این سال ها با آن روبه رو بوده ام، موضوع آموزش و به روز ماندن در حوزه تخصصی است. کار در حوزه مطالعات مخزن به گونه ای است که دانش آن دائم در حال تغییر و توسعه است و اگر فرد به روز نباشد، فاصله قابل توجهی با استانداردهای علمی و فنی روز ایجاد می شود. نیاز به بهره گیری از آموزش های پیشرفته تر و به ویژه استفاده از اساتید بین المللی، یک ضرورت جدی است. در برخی حوزه های تخصصی مانند ازدیاد برداشت نفت از مخازن، انتقال تجربه و دانش روزآمد دنیا از طریق ارتباط مستقیم با اساتید خارجی می تواند نقش مهمی در ارتقای سطح تحلیل ها و تصمیم گیری ها داشته باشد، اما فراهم کردن این بستر همیشه ساده نبوده و با محدودیت ها و ملاحظات اجرایی همراه است. از سوی دیگر، محدودیت دسترسی به برخی آموزش های

تخصصی و استمرار این نوع دوره ها نیز از چالش های مهم محسوب می شود. در کنار این موضوع، کمبود نیروی انسانی در تیم های مطالعاتی، یکی از چالش های جدی است؛ حجم کار و پیچیدگی پروژه ها بالاست و در بسیاری مواقع، تعداد افراد نسبت به حجم مسئولیت ها، محدود است؛ موضوعی که فشار کاری و نیاز به مدیریت دقیق تر زمان و اولویت ها را افزایش می دهد. در ادامه، ماهیت کار مطالعاتی خود به تنهایی چالش برانگیز است. این نوع کار نیازمند تمرکز عمیق و زمان های طولانی تحلیل است، اما در عمل، وجود جلسات متعدد، مکاتبات و فعالیت های روزمره کاری گاهی باعث می شود تمرکز پیوسته و کامل دشوار شود. یکی دیگر از چالش های قابل توجه، مربوط به فضای فیزیکی و محیط کاری است. در برخی موارد، گروه های مطالعاتی مختلف در یک فضای مشترک مستقر هستند و این موضوع، در کنار کمبود فضای اداری مناسب، می تواند تا حدی بر تمرکز و عمق کارهای تحلیلی اثر بگذارد، زیرا ماهیت این فعالیت ها نیازمند آرامش ذهنی و تمرکز مستمر است. در مجموع، چالش ها ترکیبی از مسائل آموزشی، به ویژه در حوزه ارتباط با دانش روزآمد دنیا، مسائل انسانی و کمبود نیرو، همچنین محدودیت های ساختاری و محیطی است. اما همین باعث شده است که این حوزه همواره پویا، زنده و نیازمند یادگیری و انطباق مداوم باقی بماند.

اگر به مسیر شغلی تان از ابتدا نگاه کنید، امروز خودتان را در همان نقطه ای می بینید که تصورش را داشتید؟

اگر بخوام صادقانه بگویم، در ابتدای مسیر شاید تصور دقیقی از این حجم پیچیدگی و گستردگی در کار نداشتم، اما همیشه علاقه به حضور در فضای عملیاتی و کار واقعی صنعت نفت در من وجود داشت. امروز احساس می کنم در همان مسیری قرار گرفته ام که به آن علاقه داشتم؛ مسیری که ترکیبی از دانش، تحلیل، تجربه، مسئولیت و یادگیری مداوم مهارت های فنی و ارتباطی است. حتی موضوع انتقال یا تغییر محل کار نیز برای من موضوع جدی و پررنگی نبوده است. واقعیت این است که به این مجموعه و فضای کاری ام علاقه دارم و احساس می کنم مسیر حرفه ای ام در همین جا معنا پیدا کرده است.

در فضای کاری شما، سبک زندگی فردی تا چه اندازه می تواند بر نوع مدیریت زمان و حجم مسئولیت ها اثر بگذارد؟

گاهی در مورد نقش افراد در محیط های کاری، برداشت هایی شکل می گیرد که لزوماً دقیق نیست. ممکن است تصور شود برخی افراد به دلیل شرایط شخصی یا مثلاً مجرد بودن، زمان آزاد بیشتری دارد و در نتیجه مسئولیت کمتری بر دوش اوست، اما در عمل، اینگونه نیست و واقعیت این است که هر فرد، مجموعه ای از مسئولیت های شخصی و حرفه ای را همزمان مدیریت می کند که همیشه برای دیگران قابل مشاهده نیست. اگر بخوام از تجربه شخصی خودم بگویم، کسی که مجرد است، بخش زیادی از مسئولیت های روزمره زندگی را به تنهایی به عهده دارد؛ از کارهای خانه و خرید گرفته تا امور مربوط به خورد و رو سایر نیازهای زندگی. در حالی که در زندگی مناهلی، بخشی از این مسئولیت ها به صورت طبیعی بین اعضای

خانواده تقسیم می شود؛ بنابراین، نمی توان صرفاً براساس ظاهر شرایط افراد، درباره میزان توان یا درگیری آن ها در کار قضاوت کرد. در بسیاری از موارد، حجم کارهای شخصی و مسئولیت های فردی باعث می شود فشار زمانی و ذهنی قابل توجهی وجود داشته باشد.

خطره یا تجربه ماندگاری هست که بخواهید درباره آن بگویید؟

یکی از خاطراتی که هنوز خیلی برایم شیرین است، مربوط به اولین ارائه ای می شود که بعد از ورود به مجموعه داشتم. اولین پروژه ای که روی آن کار کرده بودم، یک مطالعه مهندسی مخزن روی میدان سیاه مکان بود و قرار شد نتایج آن را در جلسه ارائه کنم. یادم هست وقتی وارد سالن جلسات مهندسی نفت شدم، تقریباً همه رؤسا و مدیران مهندسی نفت حضور داشتند و فضای سنگینی داشت، اما همان ارائه برایم تبدیل به تجربه ای ماندگار شد. بعد از پایان ارائه، چند نفر از همکاران بسیار باتجربه به من گفتند ارائه خوبی داشتی و این بازخورد برایم بسیار ارزشمند بود. یکی دیگر از لحظات مهم زندگی حرفه ای ام، زمانی بود که رئیس اداره تصمیم گرفت من را به عنوان سرپرست گروه مطالعاتی اهواز معرفی کند. آن روز واقعاً خوشحال شدم، چون تا آن زمان در اداره ارزیابی مخازن، سابقه زیادی از حضور خانم ها در چنین جایگاهی وجود نداشت؛ هرچند در دیگر ادارات همچون مهندسی بهره برداری نمونه هایی وجود داشت.

همه خاطرات شیرین نیستند، برخی آنقدر تلخ هستند که ذهن تا مدت های مدید درگیر آنهاست؟ خاطره تلخی دارید که بخواهید از آن حرف بزنید؟

بله، یکی از سخت ترین دوره های کاری من مربوط به سالی بود که هم زمان چند فشار بزرگ روی من وجود داشت. از یک سو یک مطالعه سنگین شبیه سازی مرتبط با پیلوت تزریق آب میدان اهواز را به عهده داشتم؛ پروژه ای که بخش زیادی از زمان و انرژی ذهنی ام را می گرفت. شرایط به شکلی بود که از صبح تا پایان ساعت کاری تقریباً تمام زمانم صرف کار فکری می شد و حتی وقتی به خانه برمی گشتم، همچنان ذهنم درگیر مدل ها، سناریوها و این بود که چه ایده ای را باید روی مدل پیاده کنم. همزمان روی رساله دکترایم هم کار می کردم و در کنار همه اینها، چالش های شخصی زندگی خودم را هم داشتم. اما با وجود تلاش ها، حجم کار و مسئولیت هایی که در آن دوره عهده داشتم، نتیجه ارزیابی عملکردم B ثبت شد؛ در حالی که حداقل در آن سال، حقم بالاتر بود.

به عنوان سخن پایانی، توصیه ای هست که بخواهید به اشتراک بگذارید؟

اگر بخوام خیلی صادقانه و دوستانه چیزی بگویم، شاید مهم ترین حرفم این باشد که به خانم ها و توانمندی های ایشان بیشتر اعتماد کنیم. واقعاً چیزی از دست نمی رود اگر به افراد فرصت بیشتری داده شود تا خودشان را نشان بدهند. گاهی فقط همین اعتماد کردن و ایجاد فرصت، می تواند مسیر حرفه ای یک نفر را تغییر دهد، زیرا بسیاری از توانمندی ها تا زمانی که فرصت بروز پیدا نکنند، دیده نمی شوند.

کادر درمان درمانگاه مرکزی نفت تهران
به بیمار ۳۶ ساله جان تازه بخشید

بازدم امید

فاطمه دهقان نیری | گاه زندگی در ثانیه‌های آخر با دستان توانای دیگری چشمک می‌زند و سلام دوباره می‌دهد؛ لحظه‌ای که سکوت سنگین بیمارستان با صدای گام‌های شتاب‌زده تیم درمان شکسته می‌شود و مهارت‌های حرفه‌ای آنان در انجام ماساژهای قلبی، بازدم‌های پر امید را درست در ثانیه‌های آخر، به زندگی بازمی‌گرداند. کادر درمان درمانگاه مرکزی نفت تهران از جمله افرادی هستند که این لحظات شیرین را در این مرکز درمانی کوچک با احیای بیمار ۳۶ ساله تجربه کرده و لبخند یک‌گام مانده تا پایان او را دیده‌اند؛ لبخندی که به گفته آتوسا فتاحی، پزشک عمومی درمانگاه مرکزی نفت تهران، دیدنش شاید در یک بیمارستان مجهز طبیعی باشد، اما در درمانگاه کوچکی که تجهیزات احیای قلبی ریوی (سی پی آر) مختصری دارد، کمی بعید به نظر می‌رسید که با همکاری و همت کارکنان شدنی شد. خبرنگار ماهنامه "مشعل" در جمع کارکنان این درمانگاه حاضر شد تا ضمن رونمایی از تلاش‌های این مرکز درمانی صنعت نفت، از روز احیای بیمار از زبان کادر درمان بشنود.

درمان‌های موردنیاز، آنها را نجات دادیم. یک نمونه دیگر هم نجات جان یکی از همکاران ستاد بهداشت و درمان صنعت نفت بود که به همت کادر درمان پرتلاش این مرکز، در ثانیه‌های پایانی به زندگی بازگشت.

نبض دوباره در بخش احیا

هادیان درباره وقایع آن روز می‌گویند: این اتفاق نزدیک ۳ عصر و پایان ساعت کاری روز دهم خردادماه، همان ساعتی که خستگی روز روی شانه‌های پرستاران سنگینی می‌کند و رفت و آمد بیماران کمتر می‌شود، رخ داد و خانمی ۳۶ ساله رنگ‌پریده وارد درمانگاه مرکزی نفت تهران شد و روی صندلی نشست. بهار رحمانی، یکی از پرستاران با مشاهده این صحنه، به سمتش می‌رود و او را تا اتاق آتوسا فتاحی، پزشک شیفت همراهی می‌کند. معاینات اولیه انجام می‌شود و با گرفتن نوار قلب، تنش عصبی شدید تشخیص داده می‌شود و برای بیمار دارو و سرم تجویز می‌شود.

لقمان کرمی خواه، پرستار ارشد درمانگاه هنگام تزریق سرم، متوجه حال بد بیمار می‌شود و بلافاصله کد احیا اعلام و تمام کارکنان حاضر برای کمک فرامی‌خوانند.

کرمی خواه که شنونده حرفای ماست و پیش‌ازاین

هم تجربه احیای بیمار را داشته، درباره آن روز این‌گونه توضیح می‌دهد: فقط ۳ دقیقه تا زمان احیای بیمار فرصت داشتیم که ماساژ قلبی با قدرت و ریتم دقیق آغاز شد؛ صدای برخورد کف دست‌ها بالاستخوان جناغ، موسیقی نجات‌بخش لحظه بود. در میان این شلوغی، هیچ‌کس صدای دیگری را قطع نمی‌کرد. هر حرکت، دقیق و تمرین شده بود تا احیا دقیق انجام شود و بیمار به زندگی عادی برگردد. وی با لبخندی از روی شادی ادامه می‌دهد: وقتی بیمار به حال عادی برگشت بلافاصله با آمبولانس و به رانندگی علیرضا مؤمن‌زاده ظرف ۳ دقیقه به بیمارستان فوق تخصصی نفت تهران رسیدیم و تحویل اورژانس دادیم. این کار تیمی بود که کارکنان این درمانگاه کوچک با همت و تلاش و پشتکار رقم زدند. به اینجای صحبت که می‌رسیم، هادیان سرپرستار درمانگاه می‌گویند: این کار بزرگ را مدیون زحمات همه کارکنان درمانگاه هستیم که یک لحظه به این فکر کردند که نجات جان یک انسان به انتخاب آنان بستگی دارد و آنگاه که نفسی را حیات می‌بخشند؛ مانند این است که همه مردم را حیات بخشیده‌اند و بالی برای پرواز در آسمان خدا به دست آورده‌اند. افرادی همچون آتوسا فتاحی، پزشک، لقمان کرمی خواه، پرستار ارشد، بهار رحمانی، کارشناس پرستاری، علیرضا مؤمن‌زاده، راننده آمبولانس، علی بهارلو، مسئول داروخانه، الهام فرمانروا، رئیس آزمایشگاه، حسین محمدی، پذیرش درمانگاه و همه کسانی که به روشن ماندن چراغ حیات بیمار کمک کردند.

ویزیت ۲۰۰ نفر در روز

هادیان در ادامه این گفت‌وگو، درباره امکانات این درمانگاه کوچک اما نامدار این‌گونه توضیح می‌دهد: سه پزشک عمومی به صورت روزانه در این

درمانگاه حضور دارند و روزهای یکشنبه و دوشنبه متخصصان تغذیه، اپتومتری و زنان، افزون بر ویزیت مراجعه‌کنندگان، معاینات دوره‌ای و اورژانسی را انجام می‌دهند. آزمایشگاه هم به صورت کامل از ۷ صبح تا ۳ عصر فعال است که به طور متوسط روزانه ۲۰ نمونه‌گیری در آن انجام می‌شود. سرپرستار درمانگاه مرکزی نفت تهران با اشاره به اینکه به طور کلی، روزانه بیش از ۲۰۰ نفر و در ماه حدود ۳ هزار نفر از جمعیت تحت پوشش به درمانگاه مرکزی نفت تهران مراجعه می‌کنند، تأکید می‌کند: این درمانگاه شاید وسعت آن چنانی نداشته باشد، اما کارکنان آن از مسئولان آزمایشگاه گرفته تا کارکنان داروخانه، پرستاران، پزشکان و حتی رانندگان آمبولانس، در خدمات رسانی قلبی به وسعت اقیانوس دارند که باعث شده دست در دست یکدیگر، بهترین خدمات را به بیماران ارائه دهند. اما متأسفانه کمتر دیده یا شنیده شده‌اند؛ افرادی که به دلیل کمبود نیروی انسانی، تأدیر وقت مشغول ارائه خدمت هستند، اما از پاداش یا پرداخت اضافه‌کاری جهت تشویق برای ادامه کار مغفول مانده‌اند.

ارائه خدمات دارویی

داروخانه درمانگاه مرکزی نفت تهران به ریاست

علی بهارلو هم از بخش‌های فعال و پرمراجعه‌کننده در این مرکز درمانی است که به گفته بهارلو، داروخانه کوچک است، اما از آنجاکه این مرکز یک مرکز راهبردی است، تلاش شده در تأمین دارو، خللی وارد نشود و مراجعه‌کنندگان با خیال راحت به ادامه درمان بپردازند. بهارلو ادامه می‌دهد: با آنکه ارائه دارو بخشی از چرخه درمان بیمار محسوب می‌شود و اگر به خوبی و به موقع انجام نشود، درمان ناقص می‌ماند، اما متأسفانه این خدمات داروخانه آن طور که باید، دیده نمی‌شود. هر چند این موارد باعث نمی‌شود که در ارائه خدمات کوتاهی شود و همواره تلاش کرده‌ایم بیمار راضی و خشنود به سلامت خود فکر کند.

فرش قرمز آزمایشگاه

آزمایشگاه نقلی اما مجهز و تمیز درمانگاه مرکزی نفت تهران هم در گوشه سالن خودنمایی می‌کند که به گفته الهام فرمانروا، مسئول آزمایشگاه، تجهیزات آن کامل و به روز است و تمام نمونه‌گیری‌های روتین و ضروری از جمله میکروب‌شناسی، سرولوژی، بیوشیمی و غیره در آن انجام می‌شود و به نوعی جعبه سیاه بیماران به شمار می‌رود. تست‌های هورمونی و الایزاهم جهت

فقط سه دقیقه تا زمان احیای بیمار فرصت داشتیم که ماساژ قلبی با قدرت و ریتم دقیق آغاز شد؛ صدای برخورد کف دست‌ها با استخوان جناغ، موسیقی نجات‌بخش لحظه بود. هر حرکت، دقیق و تمرین شده بود تا احیا دقیق انجام شود و بیمار به زندگی عادی برگردد

انجام به بیمارستان اعزام می‌شود. وی که قدمتی دیرینه در این آزمایشگاه دارد و از سال ۱۳۸۹ مشغول خدمت‌رسانی است، در مورد میزان مراجعه‌های روزانه به آزمایشگاه می‌گوید: در صورتی که طب صنعتی داشته باشیم حدود ۳۵ نفر روزانه مراجعه می‌کنند، اما در حالت‌های عادی، در روز نمونه‌گیری ۲۰ مراجعه‌کننده انجام می‌شود. سعی داریم بیمار معطل نشود و در کمتر از ۱۰ دقیقه با انجام کار از اینجا خارج شود. فرمانروا هم کمبود نیروی انسانی را یکی از سختی‌های کار خود می‌داند و ادامه می‌دهد: به دلیل نبود نیروی انسانی مجبور هستیم در تمام روزها در محل کار حاضر باشیم و از مرخصی استفاده نکنیم که این موضوع به خستگی کار و یکنواختی منجر می‌شود که امیدواریم مسئولان در این زمینه هم با ما همراهی کنند و کیفیت کار را مورد توجه قرار دهند نه اینکه در مورد پرداخت اضافه‌کاری، فقط به میزان ساعت حضور اکتفا کنند.

شرکت ملی مناطق نفت خیز جنوب با تکمیل ۱۴۲۷ پروژه عام‌المنفعه بیشتر از چارچوب وظایف سازمانی عمل کرده است

فراتر از تعهد

مشعل | در گستره‌ای که صدای استخراج و تپش نفت از سال‌ها پیش شنیده می‌شود، شرکت ملی مناطق نفت خیز جنوب در کنار برنامه‌های راهبردی تولید نفت و گاز، اجرای فعالیت‌های عمرانی در جوامع پیرامونی تاسیسات را در اولویت قرار داده تا نشان دهد مسئولیت اجتماعی، تعهدی فراتر از وظایف سازمانی محسوب می‌شود؛ تعهدی که ریشه در احترام به جامعه میزبان و قدردانی از همراهی آنان دارد. خبرنگار مشعل در گفت‌وگو با بهزاد شیخی، مشاور مدیرعامل در امور اجرایی، مسئولیت‌های اجتماعی و پیگیری‌های ویژه شرکت ملی مناطق نفت‌خیز جنوب، به بررسی تحولات، پیشرفت‌ها و آبادانی‌های این شرکت در جنوب کشور پرداخته است که در ادامه می‌خوانید.

بهزاد شیخی با تأکید بر اینکه شرکت ملی مناطق نفت خیز جنوب، در مسیر ایفای تعهدات مسئولیت‌اجتماعی می‌کوشد افزون بر تولید انرژی، کیفیت‌زندگی جوامع پیرامون تاسیسات را نیز بهبود بخشد، گفت: باور داریم توسعه پایدار زمانی معنا پیدا می‌کند که منافع صنعت و رفاه جامعه در کنار یکدیگر رشد کنند، زیرا هم‌افزایی و همپوشانی صنعت با جوامع پیرامون، سبب تولید بی‌دغدغه و کم‌هزینه می‌شود.

۳۸۰۰ روستا زیر ذره‌بین

وی با یادآوری اینکه شرکت ملی مناطق نفت‌خیز جنوب، بزرگ‌ترین شرکت بهره‌برداری نفت و گاز در

کشور است که نزدیک به ۸۰ درصد نفت و ۱۶ درصد گاز کشور را تولید و ورودی نفت پالایشگاه‌ها را تأمین می‌کند، افزود: این شرکت با آگاهی از انتظارهای جوامع محلی و پیرامونی استان خوزستان در نزدیک به ۳۸۰۰ روستا، انجام فعالیت‌های اجتماعی با قوت و سرعت را پیشه خود کرده و کوشیده است در حوزه‌های آموزشی، ورزشی، بهداشتی، آب‌رسانی، برق‌رسانی، راه و جاده، طرح‌های و خدماتی، یادگارهایی از خود باقی بگذارد تا دانش‌آموزی در حسرت لوازم تحریر، نیمکت تمیز یا یک کلاس گرم نباشد، سیلاب‌خانه‌ای را ویران نکند و مسیر راه‌های روستایی با آسفالت‌های تمیز، در دسترس‌تر و خدمات درمانی سهم همه باشد.

احداث ۴ همراه‌سرای بیمارستانی

مشاور مدیرعامل در امور اجرایی شرکت ملی مناطق نفت خیز جنوب ادامه داد: در این مسیر که با جامعه گسترده‌ای از ذی‌نفعان روبه‌رو هستیم، نیازسنجی صورت می‌گیرد و براساس نیازها و نه سفارش‌ها، امور عام‌المنفعه عملیاتی می‌شود. برای مثال از ابتدای دولت چهاردهم یکی از نیازسنجی‌هایی که صورت گرفت، احداث همراه‌سرایهای بیمارستان‌ها بود تا مردمی که از راه‌های دور برای بستری کردن بیماران خود مراجعه می‌کنند، سرپناهی برای ماندن داشته باشند که به این منظور، چهار همراه سرا برای بیمارستان‌های اهواز، مسجد سلیمان و گچساران ساخته و تجهیز شد.

درخشش ۱۴۲۷ پروژه تکمیلی

شیخی با تأکید بر اینکه شرکت ملی مناطق نفت خیز جنوب و شرکت‌های تابعه شامل شرکت‌های بهره‌برداری نفت و گاز کارون، مارون، آغاچاری، مسجد سلیمان و گچساران، از سال ۱۴۰۰ تا کنون، ۲ هزار و ۲۳۱ پروژه عام‌المنفعه را با اعتبار افزون بر ۲۶ هزار میلیارد ریال برابر ۲ هزار و ۶۰۰ میلیارد تومان (همت) در استان خوزستان تعریف کرده‌اند، گفت: این پروژه‌ها در حوزه آموزش ۶۰۳ مورد، در حوزه ورزش ۵۲۳ مورد، در حوزه بهداشت ۱۴۵ مورد، در حوزه راه و جاده ۲۰۶ مورد، در حوزه آب‌رسانی ۱۱۰ مورد، در حوزه برق‌رسانی ۴ مورد، در حوزه طرح‌های ۴۸۴ مورد و در حوزه خدمات ۱۵۶ مورد تعریف شده است. وی افزود: در بازه زمانی ۴ سال، یک‌هزار و ۴۲۷ پروژه عام‌المنفعه در شهرستان‌های آبادان، اندیمشک،

اهواز، بندرماهشهر، بهبهان، خرمشهر، دزفول، هویزه، رامهرمز، شادگان، شوش، شوشتر، مسجد سلیمان و روستاهای اطراف این شهرستان‌ها، تکمیل شده و به بهره‌برداری رسیده است که در میان این کارهای عام‌المنفعه، پروژه‌های طرح‌های با تکمیل ۴۶۷ پروژه، آموزش با ۴۰۸ پروژه و ورزش با ۲۱۹ پروژه به ترتیب در اولویت‌های اول تا سوم قرار دارند.

از لایروبی تا بیابان‌زدایی

شیخی درباره فعالیت‌های شرکت ملی مناطق نفت خیز جنوب در حوزه درختکاری و بیابان‌زدایی گفت: عقد تفاهمنامه خرید ۴ میلیون نهال با اداره منابع طبیعی خوزستان، ایجاد یک میلیون مترمربع فضای سبز و توزیع و کاشت ۲۰ هزار نهال درخت مثمر در مناطق شرکتی اهواز، کاشت یک میلیون اصله درخت در اطراف ۱۱۵ واحد صنعتی شرکت ملی مناطق نفت‌خیز جنوب، مشارکت در ایجاد پارک ۵۹ هکتاری شهدای نفت و بیابان‌زدایی ۴۰۰ هکتاری با هدف کاهش ریزگردها و حفاظت از محیط زیست، از جمله فعالیت‌های عام‌المنفعه‌ای است که در جهت حفظ محیط زیست و بومی جوامع پیرامونی تاسیسات به سرانجام رسیده است.

به گفته شیخی، تأمین تانکر آب‌رسانی، لایروبی نهر منصوره، مرمت جاده‌های روستایی در غیرنایه و قلعه چنغان، نصب و تجهیزات روشنایی جاده اهواز-حمیدیه، شمع‌کوبی پل جاده ورودی دغاغله، توزیع بسته‌های معیشتی و نوشت افزار، بازسازی ۱۲ خانه بهداشت در شهرستان کارون، احداث دیوار و پارکینگ بیمارستان طالقانی اهواز، واگذاری ۳ دستگاه مولد برق، بازسازی و بهسازی جاده‌های

امام‌زاده صالح ایذه و روستاهای هفت شهیدان، احداث پایگاه فوریت‌های پزشکی جاده‌ای هفتگل، احداث همراه‌سرای بیمارستان طالقانی اهواز و ۲۲ بهمن مسجد سلیمان، بهسازی بخش‌های بیمارستان ابوعلی سینا و امام خمینی (ره) رامهرمز، در اختیار قراردادن خط لوله آب‌رسانی از پل زهره تا روستای باباکلان جهت آب‌رسانی واحداث دواسکله فلزی مجاور پل خلف آباد جهت جایگاه پمپاژ آب‌رسانی به فضای سبز، از دیگر پروژه‌های عام‌المنفعه تکمیل شده و به بهره‌برداری رسیده است.

تلاش برای کاهش آلاینده‌ها

شیخی به فعالیت‌های شرکت ملی مناطق نفت‌خیز جنوب در خصوص جمع‌آوری گازهای همراه پرداخت و یادآور شد: با هدف صیانت از منابع ملی، کاهش آلاینده‌های زیست محیطی و بهره‌برداری بهینه از ظرفیت‌های موجود، بیش از ۴۰ قرارداد در حوزه جمع‌آوری و فروش گازهای همراه با مشارکت سرمایه‌گذاران داخلی منعقد شده است. اجرای این قراردادها افزون بر جلوگیری از سوزاندن گازهای همراه و کاهش آثار مخرب زیست محیطی، زمینه افزایش بهره‌وری و منابع انرژی و ایجاد ارزش افزوده اقتصادی را فراهم آورده و نقش موثری در ارزآوری ایفا کرده است.

وی افزود: این پروژه‌ها با تکیه بر توان فنی و اجرایی داخل کشور، به ایجاد بیش از ۱۷۰۰ فرصت شغلی مستقیم و غیرمستقیم انجامیده و سهم قابل توجهی در توسعه اشتغال پایدار، رونق فعالیت‌های صنعتی وابسته و تقویت اقتصاد محلی داشته‌اند.

توسعه پایدار زمانی معنا پیدا می‌کند که منافع صنعت و رفاه جامعه در کنار یکدیگر رشد کنند، زیرا هم‌افزایی و همپوشانی صنعت با جوامع پیرامون، سبب تولید بی‌دغدغه و کم‌هزینه می‌شود

صنعت نفت، امین مردم

مشاور مدیرعامل در امور اجرایی شرکت ملی مناطق نفت خیز جنوب با اشاره به اینکه در کنار مشارکت‌های عمرانی، کمک‌های حمایتی و معنوی را هم پیشه قرارداده‌ایم، تصریح کرد: به عنوان مثال در کنار مشارکت در بازسازی و بهسازی اماکن

ورزشی، هر جامری ورزشی نیاز بود، تأمین کردیم. نمونه اخیر آن در رامشیر استخری ساخته شده بود که مربی و غریق نجات برای بانوان نداشت که طبق نیاز منطقه، مربی و غریق نجات اعزام کردیم. در موردی دیگر، سالن ورزشی شرکت و لباس و توپ و تور در اختیار تیم‌های ورزشی غیرشرکتی قرار دادیم. به گفته شیخی، خانواده‌ها وقتی متوجه می‌شوند که فرزند دلبندشان در سالن‌های شرکت نفت تمرین و با سرویس نفت رفت آمد می‌کند یا مسابقه می‌دهد، احساس امنیت بیشتری دارند که نشان از آمین بودن صنعت نفت در میان مردم منطقه دارد.

وی با تأکید بر اینکه عملکرد مسئولیت اجتماعی شرکت ملی مناطق نفت‌خیز جنوب در مقایسه با سال‌های پیش، رشد صعودی داشته است، گفت: به عنوان مثال ۲٫۶ درصد پروژه‌های مسئولیت اجتماعی در سال ۱۳۹۵ به حوزه بهداشت و علوم پزشکی اختصاص داشت که در حال حاضر این رقم به ۳۴٫۲ درصد رسیده است. همچنین کمتر از یک درصد پروژه‌های مسئولیت اجتماعی به بنیاد مسکن اختصاص یافته بود که در حال حاضر، رقمی ۳۲٫۸ درصدی را به خود دیده است. در مورد سایر حوزه‌ها هم می‌توان گفت در ۸ سال اخیر، میزان توجه به راه‌سازی از ۰٫۶ درصد به ۴۲٫۶ درصد، آبفا از ۰٫۲ درصد به ۳۷٫۴ درصد، ورزش و جوانان از ۰٫۳ درصد به ۳۴٫۲ درصد و نوسازی مدارس از ۲٫۵ درصد به ۴۹٫۲ درصد افزایش یافته است.

نفت ایران از روزهای سخت تردید به برگ برنده خاورمیانه رسید

بازی ذهن در اعماق زمین

مشعل | از امضای قرارداد داری در سال ۱۹۰۱ میلادی تا کشف نفت در مسجدسلیمان در ۲۶ مه ۱۹۰۸ (۵ خرداد ۱۲۸۷)، حدود ۷ سال گذشت. در طول این سال‌ها، تحولات مهمی در حوزه نفت ایران رخ داد که درک روند تاریخی آنها می‌تواند به آشنایی مخاطبان با دوران نخستین نفت ایران کمک شایانی کند. از تلاش‌های خستگی‌ناپذیر «رینولدز» در چاه سرخ (چپاسرخ) گرفته تا ناامیدی‌های داری و سرانجام حرکت به سوی خوزستان و کشف نفت در مسجدسلیمان؛ روزهایی سخت و پر از استرس پشت سر گذاشته شد. آن دوران با ناکامی‌های فراوان همراه بود و داری بارها از ادامه عملیات در ایران ناامید شده بود، اما اراده رینولدز، تمام معادلات چندساله را دگرگون و نفت ایران را به عنوان برگ برنده در خاورمیانه معرفی کرد. ماهنامه «مشعل» قصد دارد در هر شماره با بازخوانی روایت‌های تاریخی، حکایت‌های خواندنی نفت را پیش روی مخاطبان قرار دهد تا بتوانیم روند تاریخی این «قطره سیاه» را که از اعماق زمین به بیرون کشیده شد، گام به گام دنبال کنیم. در این نوشتار، ۷ سال منتهی به کشف نفت را بررسی می‌کنیم.

همه ما روایت نفت را از چاه شماره یک مسجدسلیمان به یاد می‌آوریم؛ جایی که پس از روزها کوشش، مهندسی به نام رینولدز توانست خواسته یک تیم عملیاتی را محقق کند و ایران را در زمره کشورهای نفتی قرار دهد، اما به راستی، نقطه آغاز رسیدن به چاه شماره یک از کجا بود؟ برای پاسخ به این پرسش، باید ۷ سال به عقب، یعنی به پیش از سال ۱۹۰۸ بازگردیم؛ روزی که جمعی از بزرگان کشور، همراه با تیم داری، بر برگه قرارداد امضا نهادند؛ قراردادی که می‌توان آن را نقطه عزیمت و آغاز یک رؤیا دانست. از لحظه‌ای که جوهر بر کاغذ سفید خشک شد تا فوران چاه شماره یک، حکایتی پر فراز و نشیب ۷ ساله شکل گرفت.

آن در مرحله اول حدود ۳۰ تن و بعد به حدود ۲۵ تن کاهش یافت. با وجود کشف اولیه مقداری نفت در چپاسرخ، مسئله مهم حمل و نقل آن تا خلیج فارس (فاصله حدود هزار کیلومتر) بود که مانع اصلی به شمار می‌رفت. تیم داری پس از مطالعه و مشورت به این نتیجه رسید که با وجود مسافت زیاد و مقدار کم محصول، ادامه عملیات به صرفه نیست؛ از همین رو، کار در این ناحیه مرزی متوقف شد و آنها به سمت جنوب غربی ایران رفتند.

تردید داری

با ناکامی اولیه در اکتشاف نفت در چپاسرخ، به مرور تردید داری نسبت به هزینه‌های هنگفت حفاری در ایران بالا گرفت. در سال ۱۹۰۳، داری طبق ماده ۱۶ قرارداد، با سرمایه‌ای بالغ بر ۶۰۰ هزار لیره، شرکتی تحت عنوان «شرکت بهره‌برداری اولیه» تأسیس و ۲۰ هزار لیره نیز به صورت نقد به دولت ایران پرداخت کرد. داری با وجود هزینه‌های هنگفت، دیگر حاضر نبود مبلغی هزینه کند؛ به همین دلیل، دست یاری به سوی دیگران دراز کرد تا شاید بتواند مخارج پروژه را تأمین کند. در این میان، عده‌ای از سرمایه‌گذاران آلمانی، فرانسوی و آمریکایی پیشنهاد همکاری و خرید امتیاز به داری دادند، اما هر یک از آنها بنا به دلایلی پذیرفته نشدند و خود داری نیز نسبت به همکاری با آنها روی خوش نشان نداد.

ویلیام ناکس داری

سوی دیگر، مهندسی کارآزموده و مجرب به نام «رینولدز» که در وزارت فوائد عامه هندوستان سوابق متعددی داشت، به کار دعوت شد تا همراه با نخستین مأموریت رسمی تیم داری در ایران، فعالیت خود را آغاز کند. یکی از مشکلات اساسی تیم داری در آغاز کار، نبود امنیت در این ناحیه مرزی و سهم‌خواهی ایلات و طوایف دوسوی مرز بود که پیشرفت عملیات را کند می‌کرد. با این حال، حضور شخصیتی سختکوش و با اراده همچون رینولدز، توانست روند کار را شتاب دهد.

براساس روایات موجود در منابع تاریخ نفت، تابستان ۱۹۰۳ اولین نشانه‌های نفت در چپاسرخ هویدا شد. در این زمان مقداری نفت در عمق ۵۰۷ متری پدیدار شد. چند ماه بعد، چاه دوم در عمق مشابهی به نفت رسید که محصول روزانه

تصمیم مهم نیروی دریایی انگلیس

در این هنگام، اتفاق مهمی در انگلیس روی داد که بر تصمیم‌های آینده داری تأثیرگذار بود. ماجرا از این قرار بود که نیروی دریایی انگلیس به دنبال تبدیل سوخت کشتی‌های جنگی خود به نفت بود؛ از همین رو، داری را گزینه‌ای مناسب برای همکاری تشخیص دادند تا او را به ادامه حفاری در ایران تشویق کنند و از طرفی مانع شوند که امتیاز داری به دست بیگانگان بیفتد. پس کمیته‌ای به ریاست «مستر پرتی من» در این خصوص تشکیل شد. این کمیته در گام نخست با سرمایه‌دار کانادایی، «لرد استراکونا» مذاکره و موافقت او را برای کمک و همکاری با داری جلب کرد. از سوی دیگر، رئیس کمیته با شرکت نفت برمه که یک شرکت تمام انگلیسی بود و به استخراج نفت برمه می‌پرداخت، وارد مذاکره شد و از آنها نیز تقاضای مساعدت کرد. در نتیجه، در سال ۱۹۰۵ شرکت جدیدی به نام «سندیکای امتیازات» در شهر گلاسکو تشکیل و مالک سهام شرکت بهره‌برداری اولیه و قرارداد شد و سرمایه مناسبی هم برای ادامه عملیات در ایران تهیه کرد. در نهایت، عمده سهام شرکت جدید متعلق به لرد استراکونا، شرکت نفت برمه و داری شد.

ناکامی در ماماتین

نخستین اقدام شرکت «سندیکای امتیازات»، توقف عملیات در چپاسرخ و انتقال تمامی تجهیزات و اثاثیه به ماماتین، در نزدیکی رامهرمز بود. در این مرحله، رینولدز با به‌کارگیری چند حفار کانادایی، دو چاه آزمایشی حفر کرد، اما تلاش‌هایی نتیجه ماند و به نفت نرسید. افزون بر این، دشواری‌های مسیر «شوسه» و چالش‌های محلی، هزینه‌های عملیات را به شکلی سرسام‌آوری افزایش می‌داد. با دست نیافتن به نتیجه مطلوب در ماماتین، تصمیم بر آن شد تا حفاری در نقطه‌ای دیگر آغاز شود؛ منطقه‌ای که در آن دوران، «میدان نفتون» نامیده می‌شد. «دومرگان»، باستان‌شناس فرانسوی، در گزارش‌های خود از این منطقه که در

میان تپه‌های خاکِ بختیاری واقع شده بود، یاد کرده و نوشته بود: «در مسیر میان مال امیر و شوشتر، مکانی به نام میدان نفتون وجود دارد که نشانه‌های ظاهری نفت در آن هویداست و ویرانه‌های آتشکده‌ای در آن دیده می‌شود که اهالی آن را "مسجدسلیمان" می‌نامند.» به این ترتیب، تیم داری به‌سوی میدان نفتون یا همان مسجدسلیمان روانه شدند تا سرنوشت نفت در آنجا به‌گونه‌ای رقم بخورد که تا امروز همچنان بخشی جدایی‌ناپذیر از روایت‌های تاریخ نفت باقی بماند. ۷ سال تلاشی که منجر به کشف نفت در ایران شد، سناریویی جذاب از بیم و امید و از تردید تا اشتیاق بود. هر زمان که داری از کمبود بودجه به فغان می‌رسید، دولت انگلیس و سرمایه‌داران به او کمک می‌کردند تا کار اکتشاف را به سرانجام برساند. همچنین، فردی هوشمند و خبره به نام رینولدز توانست با تلاش خود، رویای داری را به حقیقت تبدیل کند و با وجود مشکلات مالی و حمایت ناکافی، این هدف را محقق سازد. به این ترتیب رویای هفت ساله سرانجام به حقیقت تبدیل و کشف نفت در ایران به طور رسمی اعلام شد.

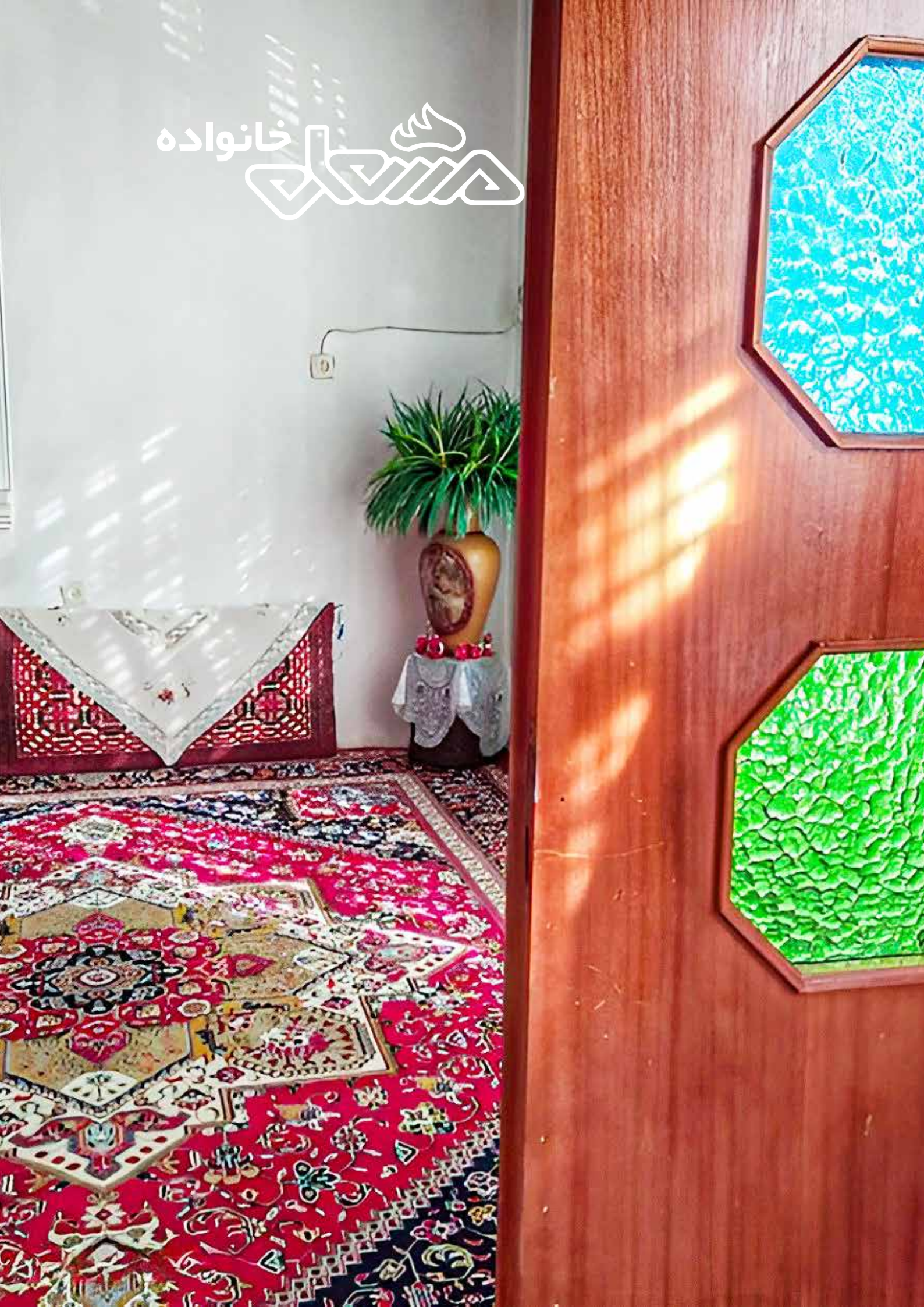
برگرفته از کتاب پنجاه سال نفت

رینولدز مهندس چاه شماره یک مسجد سلیمان (سمت راست)

چپاسرخ

کودتای ۲۸ مرداد به روایت تصویر

▲ حضور خیابانی عوامل کودتا در روز ۲۸ مرداد سال ۱۳۳۲

▲ دکتر محمد مصدق در حال انتقال به محکمه نظامی در سلطنت آباد

▲ تخریب خانه نخست وزیر دکتر مصدق

▲ تظاهرات خیابانی

▲ دکتر مصدق سه روز پس از کودتا خود را تسلیم فرمانداری نظامی کرد.

▲ چندماه پس از کودتا، محمد مصدق در محکمه نظامی محاکمه و به سه سال حبس محکوم شد.

زوج همکار شرکت ملی گاز ایران نردبان ترقی یکدیگر شدند

پیوند در حرم

فاطمه دهقان نیری | گاه جریان زندگی، انسان را به لحظاتی می‌برد که آثار و خاطراتش برای همیشه در دفتر عمر ثبت می‌شود؛ این لحظات برای حسن مصطفی‌زاده و منیژه افراشته فرد، زوج همکار شرکت ملی گاز ایران از یک سفر زیارتی آغاز و به طی‌کردن پله‌های ترقی در کنار یکدیگر ادامه دار شد. زوجی که حامی همسر شد تا ضمن کسب تحصیلات عالیه، با ارائه مقاله‌های علمی در حوزه اچ‌اس‌ای گامی در جهت حفاظت از جان انسان‌ها، صیانت از سلامت نیروی کار و توجه به پایداری محیط‌زیست بردارد و زوج‌ای که با ایفای نقش همسری و مادری، خانه‌ای دلگرم و امن می‌سازد. همین موضوع خبرنگار مشعل را بر آن داشت تا با این زوج موفق گفت‌وگو کند.

در میان کاروانی که راهی سوریه شده بود، دو نفر در ازدحام زائران، هرگز گمان نمی‌کردند که این سفر معنوی بستری شود برای دیدن جلوه‌های دیگری از زندگی و گفت‌وگوهای کوتاه در فضای معنوی زیارت، آرام‌آرام به شناختی عمیق‌تر انجامید. بازگشتشان به ایران، تنها پایان سفر نبود، بلکه آغاز فصلی تازه از زندگی بود و آن‌ها با گفتن «بله» تصمیم گرفتند دوشادوش یکدیگر مسیر زندگی و کار را بپیمایند؛ این ازدواج و همکاری، پیوندی دوگانه ساخت؛ در خانه شریک زندگی و در محیط کار شریک تلاش و تحقیق. برای ثبت لحظات زندگی این زوج همکار در شرکت ملی گاز ایران راهی شرکت مهندسی توسعه گاز می‌شوم که چهره‌های گرم این زوج در فضای صمیمی محیط کار به استقبال می‌آید.

طلبیده شدن در دقیقه ۹۰

حسن مصطفی‌زاده، کارشناس مالی امور ورزش شرکت ملی گاز ایران درباره نحوه آشنایی با همسر خود می‌گوید: چیزی به تاریخ حرکت ما در

سفر زیارتی به عتبات عالیات (سوریه) نمانده بود که یادرد شدیدی گرفت و حس می‌کرد تنهایی از عهده این سفر برنمی‌آید. اصرار کرد که او را همراهی کنم، اما متأسفانه کاروان تکمیل بود و جایی برای من نبود. ناامید از همه جا با زنگ تلفن یکی از مسئولان کاروان به خود آمدم که خبر داد یک نفر انصراف داده و تو طلبیده شده ای. در پوست خود نمی‌کنجیدم و خوشحال مدارک موردنیاز را به آنها دادم و همراه مادر راهی سفر معنوی سوریه شدم.

نگاهی به خانم افراشته فرد می‌اندازد و ادامه می‌دهد: در میان مسافران کاروان، با خانواده گرم و صمیمی همسرم آشنا شدیم که این آشنایی و این طلبیدگی دقیقه نودی، سرنوشتی دیگر برای من رقم زد. در طول سفر، خانواده‌ها با هم گرم و صمیمانه صحبت می‌کردند و هر جا می‌رفتیم با هم بودیم گویا چندین سال است که همدیگر را می‌شناسیم. روزهای آخر بود که به گنبد سبز حضرت رقیه (س) نگاهی انداختم و هر آنچه رادر دل می‌گذراندم، بر زبان آوردم و در آخر دعا کردم که هر آنچه صلاح است، اتفاق بیفتد. خوشبختانه در بازگشت به ایران، روابط ادامه دار شد و ۶ ماه بعد کنار یکدیگر زیر سفره قند، روبه روی شاخه‌های نبات و قرآن و در میان افرادی که هلهله می‌کشیدند، پیمان ازدواج بستیم.

افراشته فرد به میان صحبت همسرش می‌آید و می‌گوید: هر زمان به خاطرات آن سفر و آن روزها فکر می‌کنم، لبخند می‌زنم، زیردختی سرسخت برای ازدواج بودم و تأکید بر ادامه تحصیل و کارکردن داشتم، امانی‌دانم چه شد که در همان سفر معنوی، همه چیز تغییر کرد و سرنوشت ما را در کنار یکدیگر قرار داد تا امروز که زندگی شیرین ما به لطف پسرمان رنگی تر شده است. در کنار یکدیگر رشد کردیم؛ هم تا مدرک دکتری ادامه تحصیل دادم و هم مشغول به کار موردها

هستم.

همسفر جاده‌های علمی

منیژه افراشته فرد که بیش از ۲۰ سال است در حوزه بهداشت، ایمنی و محیط‌زیست فعالیت می‌کند و در حال حاضر در شرکت مهندسی و توسعه گاز ایران به عنوان کارشناس اچ‌اس‌ای مشغول است، درباره حوزه فعالیت خود می‌گوید: طی این سال‌ها تلاش کرده‌ام نگاه علمی، اجرایی و انسانی را به صورت توأم در این مسیر دنبال کنم. تحصیلاتم را در رشته بهداشت حرفه‌ای آغاز کردم، در مقطع کارشناسی ارشد رشته مدیریت سلامت، ایمنی و محیط‌زیست ادامه دادم و با کسب رتبه سوم رشته برنامه‌ریزی محیط‌زیست، در حال حاضر دانشجوی دکتری دانشگاه تهران هستم. در کنار فعالیت‌های اجرایی، حدود ۱۰ سال سابقه تدریس در دانشگاه علمی-کاربردی نیز دارم که این تجربه برای من بسیار ارزشمند است، زیرا فرصت انتقال دانش تخصصی، تعامل با دانشجویان و پرورش نگاه علمی در نسل جوان را فراهم کرد که البته تمام این موفقیت‌ها را حاصل سال‌ها تلاش، پشتکار و باور به یادگیری مستمر و همچنین حمایت‌های بی‌دریغ همسر می‌دانم.

مصطفی‌زاده هم در تکمیل صحبت‌های همسر می‌گوید: بارها از دیگران زخم‌زبان شنیدم که این همه حمایت و فضا برای تحصیل کردن همسرت اشتباه است و فلان و بهمان. اما هیچ‌کدام باعث نشد تا از رشد و پیشرفت علمی او لذت نبرم، بلکه بیشتر زمینه را برای هر آنچه می‌خواهد، فراهم کردم. از اینکه شب‌ها تا نیمه‌شب مشغول نوشتن مقاله است یا خبر می‌دهد که مقاله‌اش در فلان کنفرانس بین‌المللی پذیرفته شده، سر ذوق می‌آیم. حتی هنگامی که مصاحبه دکتری داشت، با وجود اینکه پسرمان خیلی کوچک بود، ایشان را تا پزد همراهی کردم که خوشبختانه دانشگاه تهران پذیرفته شد و همین‌جا ادامه داد.

هر دو به یاد خاطرات آن روزها می‌خندند و پسر کوچکشان که در حین مصاحبه وارد اتاق شده، از زیر عینک نگاهی می‌اندازد و ذوق می‌کند.

از مدیریت خانه تا تعالی اچ‌اس‌ای

از افراشته فرد در مورد اچ‌اس‌ای و کارکرد آن در صنعت نفت بخصوص شرکت ملی گاز ایران می‌پرسم که می‌گوید: به طور کلی، ورود و ماندگاری من در حوزه اچ‌اس‌ای بیش از آنکه یک انتخاب شغلی باشد، نوعی تعهد حرفه‌ای و انسانی برای حفاظت از جان انسان‌ها، صیانت از سلامت نیروی کار و توجه به پایداری محیط‌زیست بوده است، زیرا معتقدم همانطور که در مدیریت خانه و زندگی شخصی، حفاظت از جان اعضای خانواده اولویت است، در محیط کار بخصوص صنعت نفت این تعهد باید جدی گرفته شود.

وی ادامه می‌دهد: در طول این سال‌ها، فرصت داشته‌ام که در مجموعه‌هایی همچون شرکت مهندسی و توسعه گاز ایران، شرکت گاز استان البرز، فعالیت کنم. این تجارب، از شناسایی و ارزیابی خطر ها و پایش آلاینده‌ها گرفته تا مدیریت

بارها از دیگران زخم‌زبان شنیدم که این همه حمایت و فضا برای تحصیل کردن همسرت اشتباه است. اما هیچ‌کدام باعث نشد تا از رشد و پیشرفت علمی او لذت نبرم، بلکه بیشتر زمینه را برای هر آنچه می‌خواهد، فراهم کردم.

ریسک، آموزش کارکنان و ارتقای فرهنگ اچ‌اس‌ای را در بر می‌گیرد. آنچه در این مسیر برای من بیش از هر چیز روشن شده، این است که کنترل مسائل مربوط به ایمنی، بهداشت و محیط‌زیست، زمانی به نتایج واقعی و ماندگار می‌رسد که از سطح یک دستورعمل اداری فراتر برود و به بخشی از فرهنگ سازمانی تبدیل شود و ارتقای آن با ابلاغ دستورعمل‌ها یا برگزاری دوره‌های آموزشی مقطعی محقق نمی‌شود، بلکه نیازمند آموزش مستمر، مشارکت فعال کارکنان، حمایت جدی مدیران ارشد، شفافیت در گزارش‌دهی و استفاده از تحلیل‌های علمی و داده‌محور است.

تألیف ۲۵ مقاله تخصصی

افراشته فرد به تلاش‌های خود در حوزه پیشرفت اچ‌اس‌ای اشاره و اظهار می‌کند: در حوزه پژوهش نیز همواره تلاش کرده‌ام میان دانش دانشگاهی و نیازهای واقعی صنعت پیوندی مؤثر برقرار کنم. فعالیت‌های علمی و تحقیقاتی من در موضوع‌هایی چون فرهنگ اچ‌اس‌ای، ارگونومی، پرزنتیسم، استرس شغلی، بهره‌وری نیروی کار، آلاینده‌های محیط کار، برنامه‌ریزی محیط‌زیست و توسعه پایدار متمرکز بوده است که تألیف بیش از ۲۵ مقاله تخصصی در این حوزه و ارائه و انتشار آثار علمی در نشریات معتبر و کنفرانس‌های تخصصی خارجی و داخلی را به دنبال داشته است. همچنین دریافت تأییدیه بنیاد ملی نخبگان در سومین فراخوان طرح جذب استعداد های برتر و نخبه، انگیزه‌ای مضاعف برای ادامه این مسیر علمی و حرفه‌ای برایم فراهم کرده است. باور دارم پژوهش زمانی ارزش واقعی پیدا می‌کند که بتواند از مرز نظریه عبور کند و در حل مسائل واقعی صنعت و بهبود کیفیت محیط کار نقش آفرین باشد.

وی ادامه می‌دهد: برای دستیابی به این موفقیت‌ها، لازم می‌دانم از همسر صمیمانه قدر دانی کنم؛ کسی که با صبوری، همراهی و درک عمیق خود، نقش ارزشمندی در ایجاد آرامش، انگیزه و تداوم من در این مسیر داشته است. بی‌تردید، بخشی مهم از آنچه امروز به عنوان دستاوردهای علمی و حرفه‌ای من شناخته می‌شود، ریشه در حمایت، آرامش و دلگرمی‌ای دارد که او به زندگی و مسیر شغلی‌ام بخشیده است.

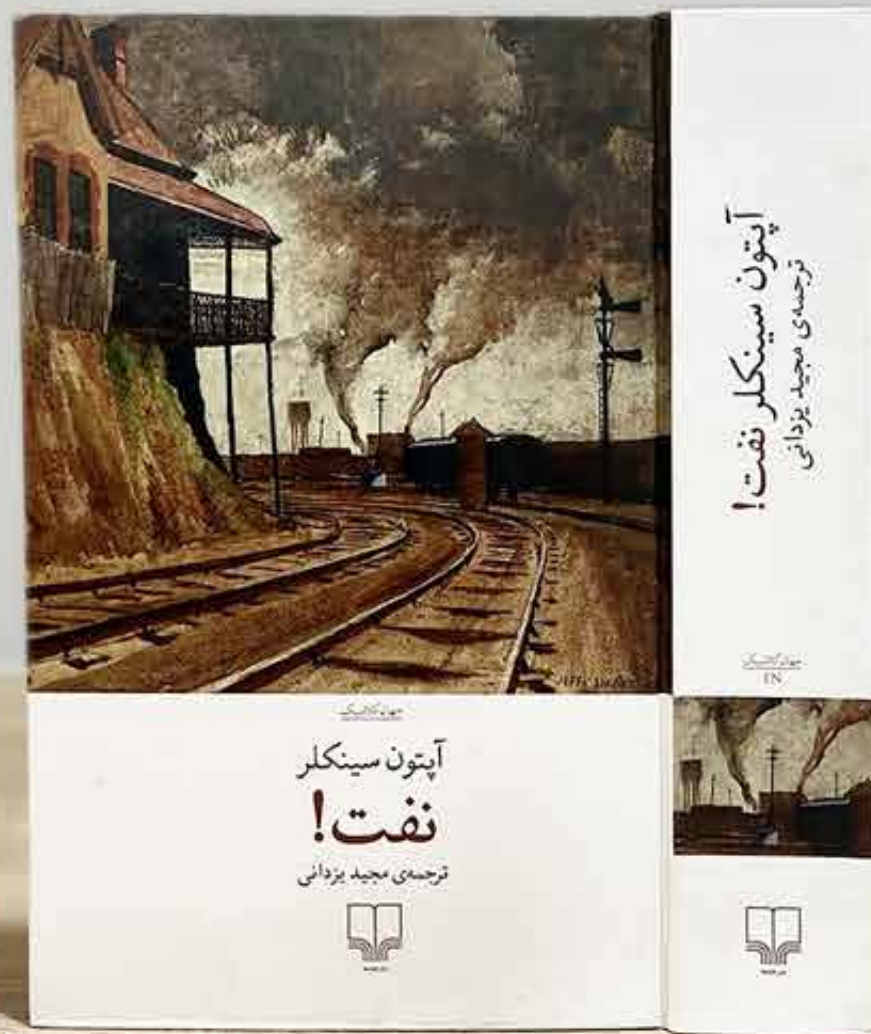
مصطفی‌زاده هم در ادامه می‌گوید: موفقیت تو، موفقیت من و پسرمان است پس هر کاری بتوانم برای مهیا کردن مسیر پیشرفت وی برمی‌دارم. هر دو لبخندی می‌زنند و دستی بر سر پسرشان می‌کشند و برای او آرزوی مهیا شدن بهترین مسیر پیشرفت می‌کنند.

بازخوانی یکی از تاثیرگذارترین رمان های ادبیات داستانی در گفت وگو با مترجم

تلاقی آرمان ها در بطن نفت

یونس صادقی | رمان «نفت» اثر آپتون سینکلر، روایتگر تقابل دیدگاه های یک پدر و پسر آمریکایی، در اوایل قرن بیستم همزمان با اکتشاف نفت در کالیفرنیاست؛ ۲ شخصیتی که در مسیر انتخاب های اجتماعی و سیاسی از یکدیگر فاصله می گیرند. این اثر که یک قرن پیش با جنجال و توجه فراوان منتشر شد، اکنون با ترجمه مجید یزدانی، مترجم جوان و پیرکار، از سوی نشر چشمه در دسترس مخاطبان قرار گرفته است. از این مترجم پیش از این رمان، «نصف النهار خون» اثر کارمک مک کارتی نیز منتشر شده است. ماهنامه «مشعل» در گفت وگویی اختصاصی با این مترجم، به واکاوی متن، چالش های ترجمه و بسترهای فکری و اجتماعی رمان نفت پرداخته است.

🔥 کمی درباره کتاب "نفت" اثر آپتون سینکلر و فضای داستانی آن توضیح دهید؟

کتاب "نفت" مهم ترین ویکی از تاثیرگذارترین رمان های آپتون سینکلر، نویسنده، ژورنالیست و فعال ادبی آمریکایی است که جایی در میان مهم ترین کتاب های ادبیات داستانی جهان برای خودش باز کرده است. این کتاب، داستان پدر و پسر است با اندیشه های متفاوت در اوایل قرن بیستم، همزمان با شکوفایی صنعت نفت در سال های نزدیک به آغاز جنگ جهانی اول؛ داستانی که پایه پای رشد جنبش سوسیالیستی در جامعه آمریکا پیش می رود و آمیخته با مسائل اجتماعی و عاطفی و درگیری های سیاسی و تضاد اندیشه هاست. رمانی که عشق، جنگ، سیاست، اقتصاد و جذابیت های دنیای سینما و تفریحات طبقه اغنیای جامعه در آن هویداست و به بهترین نحو خواننده را در مسیر داستان به پیش می راند.

🔥 دلیل انتخاب شما برای ترجمه این کتاب چه بود؟

پس از ترجمه رمان «نصف النهار خون» اثر کارمک مک کارتی که نشر چشمه آن را چاپ کرده و استقبال خوبی هم از آن شده، از طریق دوست ادیب و نویسنده ام، مهدی یزدانی خرم با این اثر آشنا شدم و به پیشنهاد او شروع به خواندن و ترجمه کتاب نفت کردم؛ کتابی که نزدیک به ۱۰۰ سال از انتشارش می گذشت و به زبان های مهم دنیا، به غیر از زبان فارسی برگردانده شده بود.

🔥 از روزهای ترجمه کتاب بگوئید؟

ترجمه رمان "نفت" کار آسانی نبود. در سال های نگارش این کتاب، هنوز نویسندگان آمریکایی به ادبیات کلاسیک وفادار بودند و از نوشتار به شدت ادبی و مملو از لغات و اصطلاحات بریتانیایی بهره می بردند. با توجه به پویایی بسیار زیاد زبان انگلیسی، ترجمه رمانی که ۱۰۰ سال از انتشار آن گذشته، برای مترجم عصر حاضر، چالش های خاص خود را دارد. از طرفی واژه ها و اصطلاحات تخصصی صنعت نفت، هم چالش برانگیز و هم دشوار بود که مواجهه با آنها سختی های کار را مضاعف می کرد؛ البته با مساعدت یکی از دوستان توانستم دوبار در مناطق نفتی حضور

یابیم و فرایندهای اکتشاف، حفاری و استخراج نفت را با راهنمایی یکی از دوستان بهتر درک کنم. همین مسئله کمک زیادی به پیشبرد کار ترجمه این داستان کرد.

🔥 با توجه به فضای توصیفی عمیق کتاب و توجه زیاد نویسنده به جزئیات، به نظر می رسد ترجمه آن بسیار دشوار بوده باشد. نظراتان در این باره چیست؟

فضای به شدت توصیفی کتاب، چالش های زیادی را ایجاد کرد؛ اما برای من که ترجمه قبلی ام (کتاب نصف النهار خون، اثر مک کارتی) سرشار از توصیف های به غایت ادبی و فلسفی بود، مواجهه با رمان نفت، به لحاظ توصیف های طبیعی و فرایندی، کمی آسان تر به نظر می آمد.

🔥 در بخش هایی از رمان، گزاره های اجتماعی نظیر دوران هارون الرشید عباسی در کتاب منعکس شده است. درباره این وجه اجتماعی کتاب چه نظری دارید؟

سینکلر در فصل آغازین کتاب و همزمان با توصیف اندیشه ها و رویاروایی های بانی، پسرک نوجوانی که به کاراکتر اصلی داستان تبدیل می شود، از داستان های هزار و یک شب و روایات دوران شکوهمند هارون الرشید استعاره می آورد؛ اما فضای تاریخی و جامعه شناسی حاکم بر رمان، بیشتر به آمریکای ابتدای قرن بیستم و جنگ جهانی، انقلاب بلشویکی روسیه و همچنین هالیوود و صنعت در حال گسترش سینما و افسون پرده نقره ای در غرب اشاره دارد.

🔥 با توجه به فضای رمان درباره نفت، کدام بخش از این کتاب نظر شما را به خود جلب کرده است؟

نفت، اصلی ترین و موثرترین مقوله اقتصادی در کشور ماست. در طول داستان متوجه می شوید که صنعت نفت با چه سختی و مشقت هایی و خون دل خوردن هایی پا گرفته و به خاورمیانه آمده است؛ البته نباید منکر سودای ثروت اندوزی فعالان غربی این حوزه از ورود به مناطق نفتی کشورهای منطقه شد که

اینکه سینکلر هم در بخش هایی از کتاب به آن اشاره کرده؛ اما در کل، نفت ایران افزون بر موهبت طبیعی، تاحدودی هم مرهون سختکوشی و تلاش و ممارست کاشفان و حفاران اولیه طلای سیاه است. بخش کوتاه؛ اما قابل تأمل کتاب، آنجا بود که

حفاران مستقل آمریکایی (پدر بانی و شریک طماع او) با دولتمردان نفتی بریتانیا در حال رقابت برای تصاحب امتیاز نفت ایران بودند.

🔥 انتشار کتاب چه بازخوردی داشت؟

انتشار رمان نفت در جامعه ادبی ایران، بازخوردهای مثبت و فراوانی داشت. کتاب با وجود حجم بالا و قیمت تقریباً زیاد، در اندک مدتی پس از انتشار، به چاپ سوم رسید و نقدهای بسیار مثبت و جالب توجهی از نویسندگان و مترجمان بنام دریافت کرد.

🔥 به عنوان مترجم این اثر، مهم ترین پیام کتاب را چه می دانید؟

درباره این کتاب و تمام آثار ادبیات داستانی، در پی پیام کتاب و آموختن نکته ای خاص نباشیم. داستان را باید خواند و لذت برد. آموخته ها، خود در حین لذت بردن از کتاب ها، در آذهان می نشینند؛ اما نفت به ما یاد می دهد که هر فکر و اندیشه ای، زمان خاص خود را دارد و شعارهای پرطمطراق کاسبان قدرت و ثروت، وقتی به صاحبان قدرت و ثروت تبدیل می شوند، خود به خود رنگ می بازد. نفت از آزادی خواهی، عاطفه، شکست های عشقی، همون دوستی و ... پیام ها دارد و پرده از رسوایی های زیادی در دستگاه قدرت برمی دارد و به طور شفاف و صریح به عوامل رسوایی نفتی بزرگ و مشهور مربوط به ماجرای تیببات دم در دولت رئیس جمهور وارن. جی. هاردینگ (سیاست مدار آمریکایی و بیست و نهمین رئیس جمهور ایالات متحده آمریکا از حزب جمهوری خواه و جانشین وودرو ویلسون بود.) می تازد.

🔥 نکته ای پایانی یا تکمیلی باقی مانده که بخواهید به آن بپردازید؟

موضوعی که باید به آن اشاره کنم، این است که به ادبیات داستانی در فضای ادبی جامعه بیشتر توجه داشته باشیم. رمان و ادبیات داستانی، فضایی است که به مافروست زندگی کردن به جای دیگران را عطا می کند. همچنین از شما و همکاران تان در ماهنامه "مشعل" به دلیل توجه به این اثر داستانی سترگ، تشکر می کنم. امیدوارم مدیران ارشد صنعت نفت، اهتمام ویژه ای به مطالعه این کتاب داشته باشند و شرایط مطالعه این داستان جذاب را برای دیگر همکاران نیز فراهم کنند.

با مراقبت از خود گرمازدگی را مهار کنیم

نفس خنک در تابستان داغ

مشعل | تابستان

به‌گونه‌ای با آفتاب بی‌امان و گرمای سوزان، چتر خود را بر سر کوی و برزن پهن کرده که وزش یک نسیم کوتاه یا نوشیدن جرعه‌ای آب خنک و با چند دقیقه استراحت در سایه، بیش از هر زمان دیگری ارزش پیدا کرده است. این شدت گرما، خطری نهفته در خود پنهان دارد که اگر جدی گرفته نشود، می‌تواند جان و سلامت افراد بخصوص کودکان، سالمندان و کارکنانی را که ناچارند ساعت‌های طولانی در محیط‌های روباز و عملیاتی فعالیت کنند، با خطر گرمازدگی تهدید کند؛ عارضه‌ای که به گفته پزشکان بهداشت و درمان صنعت نفت، شاید در ابتدا با خستگی، سردرد یا سرگیجه آغاز شود، اما در صورت بی‌توجهی می‌تواند به اختلال هوشیاری، آسیب اندام‌های حیاتی و حتی مرگ منجر شود.

با آغاز

فصل تابستان و افزایش دمای هوا در بسیاری از مناطق کشور به‌ویژه استان‌های جنوبی، واژه «گرمازدگی» بیش از گذشته شنیده می‌شود و زمانی رخ می‌دهد که بدن نتواند گرمای اضافی را از طریق تعریق و سازوکارهای طبیعی دفع کند. در این شرایط، دمای مرکزی بدن به سرعت افزایش می‌یابد و عملکرد اندام‌های مختلف را مختل می‌کند. خطری که افخم‌السادات موسوی، مدیر نظارت بر درمان و رئیس اعتبار بخشی بهداشت و درمان صنعت نفت ماهشهر با اشاره به آن، بر لزوم رعایت نکات تغذیه‌ای و مصرف کافی مایعات برای پیشگیری از آسیب‌های جدی به اندام‌های حیاتی تاکید می‌کند و می‌گوید: شهروندان حتی در صورت نداشتن احساس تشنگی، نباید برای نوشیدن مایعات منتظر تشنه شدن بمانند.

گرمازدگی شوخی ندارد

تشنگی شدید، خشکی دهان، خستگی، سردرد، سرگیجه، گرفتگی عضلات، تهوع، افزایش ضربان قلب و گیجی از جمله علائم هشداردهنده گرمازدگی است که اگر فرد همچنان در معرض گرما باقی بماند، علائم شدیدتری مانند اختلال در تکلم، کاهش سطح هوشیاری، تشنج و حتی بی‌هوشی بروز خواهد کرد، در چنین شرایطی، هرگونه تأخیر در خنک‌کردن بدن می‌تواند خطرناک باشد. مدیر نظارت بر درمان و رئیس اعتبار بخشی بهداشت و درمان صنعت نفت ماهشهر در تشریح این موارد و با اشاره به اینکه سازوکار طبیعی تعریق در شرایط گرمای شدید ممکن است کافی نباشد، بر نقش کلیدی مصرف میوه‌ها و سبزی‌ها تازه در تأمین آب بدن در فصل گرما تاکید می‌کند. وی یادآوری می‌کند: مصرف نوشیدنی‌های کافئین‌دار (قهوه و چای پررنگ) و نوشیدنی‌های بسیار شیرین نه تنها در جبران آب بدن مؤثر نیستند، بلکه باعث دهیدراته شدن و دفع بیشتر مایعات از بدن می‌شوند. مصرف نوشیدنی‌های بسیار سرد هم می‌تواند موجب بروز مشکلات گوارشی شود. موسوی درباره جبران املاح از دست‌رفته در اثر تعریق شدید، ترکیب «آب، مقدار اندک نمک، لیموترش و خاکشیر» را عاملی مهم بر می‌شمرد و ادامه می‌دهد: افراد مبتلا به دیابت، فشارخون بالا و بیماری‌های مزمن به دلیل محدودیت‌های پزشکی، باید از افزودن نمک خودداری کرده و تنها از ترکیب آب، ابلیمو و خاکشیر استفاده کنند. فراموش نکنیم رژیم غذایی و وضعیت جسمانی در تنظیم دمای بدن بسیار حائز اهمیت است، پس کنترل وزن و کاهش چاقی به دلیل تأثیر مستقیم بر فرایند ترموگولاسیون (تنظیم دما)، در تمام طول سال و به‌ویژه در تابستان ضروری است.

مه‌ار

تب تابستان از چهره کودکان

هرچند گرمای هوا می‌تواند سلامت همه افراد را تحت تأثیر قرار دهد، اما برخی گروه‌ها از جمله کودکان، به دلیل ویژگی‌های جسمانی خاص خود بیش از بزرگسالان در معرض خطر کم‌آبی، گرمازدگی و سایر عوارض ناشی از گرما قرار دارند و به دلیل حساسیت بیشتر، باید در این برهه از زمان مراقبت‌های ویژه داشته باشند. رحمت‌الله تاجگردون، متخصص اطفال و نوزادان بهداشت و درمان صنعت نفت گچساران درباره چرایی آسیب‌پذیرتر بودن کودکان این‌گونه توضیح می‌دهد: سیستم تنظیم دمای بدن در کودکان، به‌ویژه شیرخواران، هنوز به تکامل کامل نرسیده است. از سوی دیگر، کودکان وابستگی بیشتری به والدین برای دریافت آب و مایعات دارند و معمولاً نمی‌توانند احساس تشنگی یا علائم اولیه ناراحتی ناشی از گرما را به خوبی بیان کنند؛ به همین دلیل، در روزهای بسیار گرم، خطر کم‌آبی و گرمازدگی در آنان افزایش می‌یابد. این متخصص اطفال با اشاره به علائم اولیه کم‌آبی بدن کودکان می‌افزاید: کاهش دفعات ادرار، خشکی دهان و لب‌ها، کاهش اشک هنگام گریه، بی‌قراری، خواب‌آلودگی و کاهش فعالیت کودک، از مهم‌ترین نشانه‌های هشداردهنده هستند. در شیرخواران حتی فرورفتگی ملاح نیز می‌تواند نشانه کم‌آبی باشد. در صورت مشاهده این نشانه‌ها، نخستین اقدام، انتقال کودک به محیطی خنک و دور از تابش مستقیم آفتاب است. لباس‌های اضافی باید خارج و به کودک استراحت داده شود. مصرف آب خنک یا محلول خوراکی جبران آب و املاح (ORS) به دفعات کم و مکرر می‌تواند به جبران کم‌آبی کمک کند. استفاده از حوله مرطوب یا دوش آب ولرم برای کاهش دمای بدن مفید است، اما نباید کودک را ناگهان در آب بسیار سرد قرار داد.

راهکار

فرار از گرمازدگی

والدین باید سطح هوشیاری، میزان ادرار و وضعیت عمومی کودک را به دقت تحت نظر داشته باشند. تاجگردون تاکید می‌کند: اگر کودک دچار تب بالا، خواب‌آلودگی غیرطبیعی، گیجی، استفراغ مکرر، تشنج، تنگی نفس، ناتوانی در نوشیدن مایعات یا کاهش شدید ادرار شود، مراجعه فوری به مرکز درمانی ضروری است. این علائم می‌توانند نشانه گرمازدگی شدید یا کم‌آبی خطرناک باشند. به گفته این متخصص اطفال حتی در صورت بهبود علائم، بهتر است کودک تا ۲۴ ساعت از فعالیت بدنی شدید و حضور طولانی مدت در محیط گرم دورنگه داشته شود. مصرف مایعات، میوه‌ها و سبزی‌ها حاوی آب مانند هندوانه، خیار و مرکبات نیز می‌تواند به بازگشت تعادل مایعات بدن کمک کند. وی درباره راهکارهای پیشگیری از گرمازدگی در کودکان می‌گوید: بهتر است کودکان در ساعات اوج گرما، کمتر در فضای باز حضور داشته باشند. در مورد پیشگیری از گرمازدگی شیرخواران زیر شش ماه که به طور انحصاری از شیر مادر تغذیه می‌کنند هم افزایش دفعات شیردهی بهترین راه تأمین مایعات موردنیاز کودک است.

توصیه‌های خنک در

روزهای پر حرارت

تابستان با همه زیبایی‌هایش، آزمونی برای مراقبت از سلامت نیز هست. رعایت چند توصیه ساده می‌تواند فاصله میان یک روز گرم و یک حادثه خطرناک را کاهش دهد؛ همان «توصیه‌های خنکی» که تابستان را قابل تحمل‌تر می‌کند و می‌تواند خستگی راز وجودتان بیرون برده و حالتان را خوب کند.

بهترین نوشیدنی مناسب تابستان

■ **آب:** هیچ نوشیدنی دیگری جایگزین آب نمی‌شود و بدن به آب نیاز دارد. آب برای عملکرد ارگان‌های بدن لازم است و موجب جریان خون و احیاء سلول‌های بدن می‌شود؛ بنابراین افراد باید در روزهای گرم بین ۱.۵ تا ۲ لیتر آب بنوشند.

■ **اسموتی:** اسموتی‌هاییز جایگزین خوبی برای آب هستند. فقط کافی است از بعضی میوه‌های آبدار مانند پرتقال، هلو، آلو، تمشک، هندوانه (۹۲ درصد هندوانه آب است) استفاده کنید.

■ **خاکشیر:** شربت خاکشیر نوشیدنی سالمی است که سرشار از ویتامین C و دوستاندار دستگاه گوارش است که آب بدن‌تان را تأمین و عطش‌تان را رفع می‌کند. برای رفع عطش به جای نوشابه‌ها که کالری و قند زیادی دارند، از شربت خاکشیر استفاده کنید.

■ **نخم شربتی:** برای رفع تشنگی تخم شربتی را در داخل آب استفاده کنید. این دانه‌های ریز ۵ تا ۶ برابر شیر، کلسیم دارد.

■ **آب طعم‌دار:** آب طعم‌دار شامل آب و مقداری از سبزی‌ها و میوه‌ها است که آن را می‌توان در خانه و با لیمو، پرتقال، خیار، نعنا یا زنجبیل تهیه کرد.

■ **آب لیمو:** شربت آب‌لیمویکی از نوشیدنی‌های جایگزین است که با چکاندن آب دو عدد لیمو و مخلوط با کمی سنگ نمک تهیه می‌شود، این نوشیدنی علاوه بر آب‌رسانی به بدن سبب دریافت ویتامین C لازم روزانه نیز خواهد شد.

■ **آب خیار:** خیار حاوی ۹۰ درصد آب است و یکی از مرطوب‌کننده‌ترین سبزی‌ها هست و باعث هیدراته شدن بدن می‌شود.

■ **دم‌نوش:** در روزهای گرم تابستان می‌توانید از انواع دم‌نوش‌ها و چای نعناع، چای بابونه یا چای گزنه به صورت داغ یا سرد استفاده کنید.

■ **ناخوردنی‌های تابستان:** در مورد بدترین نوشیدنی برای تابستان هم می‌توان از نوشیدنی‌های انرژی‌زا که به دلیل کافئین زیادی که دارند، باعث کم‌آبی بدن می‌شوند، چای و قهوه داغ، نوشیدنی‌های تگری چون باعث ایجاد شوک در بدن می‌شوند و نوشیدنی‌های گازدار که به دلیل قند سرشاری که دارند به رفع عطش کمکی نمی‌کنند، نام برد.

مشعل | اضطراب امتحان در میان دانش آموزان، دانشجویان و به طور کلی تمام مقاطع تحصیلی بسیار شایع است؛ فرقی هم نمی‌کند در چه سن و سالی باشند. شب خوابیدن‌ها دارد و بی‌اشتهایی در برخی و پرخوری در برخی دیگر. پرخاشگری دارد و ناخن جویدن و در نهایت احساس خراب‌کردن و به قول نسل امروزی پاس‌نکردن. این در حالی است که به نظر برخی متخصصان روان‌پزشک، اتفاقاً مقدار کمی اضطراب مفید است و فرد را وامی‌دارد تا در شرایطی که انگیزه کافی ندارد، درس بخواند، اما نباید گذاشت این اضطراب بیش از حد شود، زیرا می‌تواند دانش آموزان و دانشجویان را سردرگم و یا ناراحتی‌های جسمانی ایجاد کند. بهاره سقائزاد، از اعضای شورای تخصصی سلامت روان سازمان بهداشت و درمان صنعت نفت به تشریح و توضیح بیشتری در این باره پرداخته است که در ادامه می‌خوانید.

اضطراب دانش آموزان را مدیریت کنیم

عبور آسان از سختی امتحان

فصل امتحان که می‌شود، نقل قول مشترک دانش آموزان و دانشجویان این می‌شود که «هر وقت امتحان نزدیک می‌شود، انگار یک نگرانی بزرگ در دلم شکل می‌گیرد. شب‌ها به این فکر می‌کنم که آیا همه چیز رایاد گرفته‌ام؟ آیا می‌توانم از پس سؤال‌ها بر بیایم؟ گاهی آن قدر نگران می‌شوم که حتی چیزهایی را که بلد هستم هم فراموش می‌کنم. من برای موفق شدن تلاش می‌کنم، ساعت‌ها درس می‌خوانم و دوست دارم نتیجه زحماتم را ببینم، اما ترس از اشتباه‌کردن و ناامیدشدن گاهی خیلی سنگین می‌شود. دلم می‌خواهد روز امتحان با آرامش وارد کلاس شوم و به خودم اعتماد داشته باشم. چه کار کنم؟» بهاره سقائزاد در پاسخ به این پرسش‌ها می‌گوید: راهکارهای مفید برای تمرکز در امتحان و حذف افکار منفی را می‌توان در سه مرحله زمان آمادگی برای امتحان، دقیقاً قبل از امتحان و در طول امتحان بیان کرد.

زمان آمادگی برای امتحان

در این زمان، فهرستی از بدترین عواقب ذهنی و جسمی تهیه کنید که در صورت رد شدن در امتحان ممکن است اتفاق بیفتد. افکار تان را به سمت بدترین‌ها سوق دهید، حالا به عقب برگردید و درباره این نگرانی‌ها منطقی فکر کنید. به یاد داشته باشید هیچ امتحانی وجه تمایز افراد موفق و ناموفق نیست. حال زمان آن رسیده که اضطراب را از شرایط امتحان دور کنید؛ پس دست به کار شوید و دوشب قبل از امتحان، یک امتحان تمرینی برگزار کنید؛ یعنی در یک اتاق

آرام، پشت میز شبیه میزهای کلاس و با زمان محدود بنشینید و تا جایی که می‌توانید، شرایط را شبیه روز امتحان کنید. این کار برای آرامش در روز امتحان مفید است. امتحان را به پایان برسانید و از نتایج آن برای مطالعات بعدی استفاده کنید.

پیش از امتحان

وقتی ذهن شما در جست و جوی افکار منفی است، با صدای بلند و یا در ذهن خود به زنجیره افکار منفی دستور ایست بدهید، سپس افکار منفی را از خود دور کنید. بهترین کار، جایگزین کردن فکر منفی با یک تصور لذت بخش برای مثال به یاد آوردن یک سفر است. از قبل یک تصور لذت بخش جایگزین را انتخاب کنید تا فکر منفی از ذهنتان بیرون رود. در کنار این کار، مثبت بیندیشید؛ یعنی بارها به خود بگویید من می‌توانم آن را انجام بدهم، من به اندازه کافی درس خوانده‌ام، من باهوش هستم. نقل قول‌های مفید از اساتید و دوستان خود را به خاطر بیاورید و در نهایت به این فکر کنید که من بهترین کاری که می‌توانستم انجام داده‌ام. برای به دست آوردن اندکی تمرکز بیشتر، یک یا دو محل که دوست دارید در آنجا باشید را در ذهنتان انتخاب کنید و آن را به خاطر آورید. به جزئیات آنها خوب دقت کنید؛ آنجا بودن چه طور است؟ چه بویی می‌آید؟ نورها و صداها چگونه هستند؟ این فاصله به شما کمک می‌کند تا برگردید و دوباره تمرکز کنید.

وقتی به آمادگی کامل رسیدید و از خود راضی

بودید، کتاب‌ها و وسایلتان را داخل اتاق بگذارید و از آن خارج شوید؛ قدم بزنید، تصویرسازی کنید، آرامش بگیرید، سعی نکنید درس بخوانید. به حرف هم‌کلاسی‌هایتان گوش ندهید، زیرا اضطراب آنها می‌تواند در شما تنش بیشتری ایجاد کند و مروه‌های سریع آنان ممکن است شما را بیشتر گیج کند.

در طول امتحان

روش‌های تنفس را تمرین کنید؛ یعنی عمیق نفس بکشید و آن را رانگه دارید یا عمیق نفس بکشید و به هوا اجازه دهید از ریه‌ها خارج شود. شاید در ابتدا بدنتان با شما همراهی کمی داشته باشد، اما تا آرام شدن ضربان

قلبتان به این تنفس ادامه دهید. در حین امتحان هم به خود زنگ تفریح بدهید، مستقیم بایستید، عضلات گردن و پشتتان را منقبض کنید. سپس نفس عمیق بکشید و امتحان را ادامه دهید.

وقتی ذهن شما در جست و جوی افکار منفی است، با صدای بلند و یا در ذهن خود به زنجیره افکار منفی دستور ایست بدهید، سپس افکار منفی را از خود دور کنید

خوردنی‌ها و نوشیدنی‌های ضروری

در مورد تغذیه مناسب هنگام نبرد با آزمون و امتحان هم توصیه می‌شود که دانش آموزان و دانشجویان در روز امتحان، نان سیوس دار یا تخم مرغ یا پنیر و گردو مصرف کنند تا آن روز از انرژی پایداری بهره‌مند شوند. برای جلوگیری از افت ناگهانی قند از مصرف شکلات و آبمیوه صنعتی پرهیز و قهوه غلیظ و نوشابه انرژی‌زا را به دلیل تپش قلبی که می‌آورند، فراموش کنند.

بدانند مصرف موز یا بادام زمینی برای کنترل استرس بسیار کاربردی است و نوشیدن جرعه جرعه آب از ابتدای روز، به شدت توصیه می‌شود.

هوش مصنوعی در هر صنعتی

پرتوافشانی می‌کند

از سایه تا همسایه

علیرضا عیدی این روزها نام «هوش مصنوعی» در هر جایی شنیده می‌شود؛ از دانش آموزی که برای حل تکالیفش از چت بات‌ها کمک می‌گیرد تا مهندسانی که برای بهینه‌سازی خطوط انتقال پالایشگاه‌ها به سراغ الگوریتم‌های هوشمند می‌روند. گویی در چشم‌برهم‌زدنی، ماشین‌ها زبان ما را می‌فهمند و می‌توانند متن بنویسند، ویدیو خلق کنند و حتی در تصمیم‌گیری‌های پیچیده صنعتی یاری‌رسان باشند. این فناوری که تا همین چند سال پیش برای بسیاری از مانتها یک مفهوم علمی-تخیلی به نظر می‌رسید، حالا به عضو جدایی‌ناپذیر زندگی روزمره و صنایع کلان تبدیل شده است، اما این تحول شگرف، یک شبه رخ نداده و برای رسیدن به این نقطه، مسیر طولانی طی شده است؛ مسیری که نقطه آغاز آن به روزهای فعالیت چراغ خاموش این فناوری برمی‌گردد.

روزهای خاموش

برای درک جایگاه امروز هوش مصنوعی، باید نگاهی به گذشته نه چندان دور بیندازیم. پیش از آنکه مدل‌های زبانی بزرگ وارد زندگی روزمره ما شوند، هوش مصنوعی بیشتر در پشت صحنه فعالیت می‌کرد؛ جایی که کاربر عادی آن را نمی‌دید، اما از نتایجش بهره می‌برد. در آن دوران، هوش مصنوعی به طور عمده در قالب سیستم‌های تشخیص تصویر، فیلترهای هرزنامه (اسپم) ایمیل، موتورهای پیشنهاددهنده در پلتفرم‌هایی مثل یوتیوب و اینستاگرام و الگوریتم‌های مالی حضور داشت. این سیستم‌ها هر کدام برای یک وظیفه مشخص طراحی شده بودند و از چارچوب خود خارج نمی‌شدند؛ برای مثال یک مدل تشخیص چهره نمی‌توانست متن بنویسد و یک موتور ترجمه، توانایی تحلیل تصویر را نداشت. دستیارهای صوتی اولیه مانند «سیری» (Sir) و «گوگل اسبستنت» نیز وجود داشتند، اما محدودیت‌هایشان آشکار بود. جواب‌های از پیش تعریف شده، ناتوانی در درک بستر مکالمه و خطاهای مکرر در فهم زبان طبیعی، آنها را بیشتر به ابزار جست‌وجوی صوتی تبدیل کرده بود تا یک همراه و دستیار واقعی.

ماشین‌ها زبان باز می‌کنند

همه چیز با ظهور مدل‌های زبانی بزرگ (LLM) تغییر کرد. این مدل‌ها با آموزش روی حجم عظیمی از متون بشری ساخته شدند و برای اولین بار توانستند به شکلی طبیعی، روان و آگاهانه با انسان گفت‌وگو کنند. معرفی چت جی‌پی‌تی (ChatGPT) در اواخر سال ۲۰۲۲، نقطه عطف این تحول بود. این ابزار در کمتر از یک هفته میلیون‌ها کاربر جذب کرد و نشان داد که جامعه تا چه حد برای چنین فناوری پیشرفته‌ای آماده است. پس از آن رنگ رقابت به صدا درآمد؛ گوگل با جمینای (Gemini)، متا با لاما (Llama)، و ده‌ها شرکت دیگر وارد میدان شدند. آنچه این مدل‌های جدید را متمایز می‌کند، توانایی درک زمینه بحث، استدلال، خلاصه‌سازی، ترجمه، برنامه‌نویسی و حتی تحلیل احساسات است. امروز هر نسل جدید از این مدل‌ها قدرتمندتر از نسل قبل ظاهر می‌شود و فاصله میان توانمندی ماشین و انسان روز به روز در حال کاهش است.

محتوای مصنوعی

اگر ظهور مدل‌های گفت‌وگو را انقلاب اول بدانیم، تولید محتوای چندرسانه‌ای به دست هوش مصنوعی، انقلاب دوم است. امروز این فناوری دیگر فقط متن نمی‌نویسد، بلکه تصویر خلق می‌کند، موسیقی می‌نوازد و ویدیو می‌سازد. ابزارهایی مانند Midjourney و DALL-E توانستند تنها با دریافت یک توضیح ساده متنی، تصاویری خلق کنند که گاه از آثار هنرمندان حرفه‌ای هم قابل تشخیص نیستند. این جهش، بحث‌های جدی و تازه‌ای را درباره حق مؤلف، هویت هنری و آینده مشاغل خلافاً به راه انداخت. اما شاید شگفت‌انگیزترین پیشرفت، در حوزه تولید ویدیو رخ داد. ابزارهایی مانند Sora در اوایل سال ۲۰۲۴ با نمایش ویدیوهای کاملاً واقع‌گرایانه‌ای که تنها از روی یک جمله ساخته شده بودند، دنیا را حیرت‌زده کردند. کیفیت حرکت، نورپردازی و جزئیات محیطی به حدی بود که متخصصان آن را نقطه عطفی در تاریخ رسانه دانستند. این تحول برای صنعت تبلیغات، سینما، بازی‌سازی و آموزش، معنایی عمیق دارد. تولید یک ویدیوی آموزشی که تاپیش از این به تیم فیلم‌پردازی، گوینده و تدوین‌گر نیاز داشت، حالا در چند دقیقه و تنها با یک دستور متنی (پرامپت) ساده انجام می‌شود.

هوش مصنوعی در خدمت صنعت

مهم‌ترین ویژگی هوش مصنوعی در نسل جدید، فراگیری آن است. برخلاف فناوری‌های پیشین که به یک حوزه خاص محدود می‌شدند، هوش مصنوعی امروز در هر صنعتی جای پای خود را محکم کرده است. در علم پزشکی، دقت این مدل‌ها در تشخیص سرطان از روی تصاویر رادیولوژی، پیشرفت قابل توجهی کرده است و فرایند کشف داروهای جدید که پیش‌تر سال‌ها زمان می‌برد، به زمان اندکی کاهش یافته است. در حوزه آموزش، سیستم‌های شخصی‌سازی شده می‌توانند سرعت یادگیری هر دانش‌آموز را بستن چند محتوا را متناسب با آن ارائه کنند. در کشاورزی نیز، حسگرها و مدل‌های هوشمند وضعیت خاک، رطوبت و سلامت گیاه را پایش می‌کنند و بهترین زمان آبیاری را پیشنهاد می‌دهند؛ موضوعی که به ویژه برای مدیریت بحران آب در کشورها بسیار حیاتی است. اما در صنعت انرژی، هوش مصنوعی نقشی راهبردی ایفا می‌کند. مدل‌های پیش‌بینی می‌توانند مصرف انرژی را ساعت به ساعت تخمین بزنند و شبکه‌های توزیع را بهینه‌سازی کنند. در پالایشگاه‌ها و نیروگاه‌ها، سیستم‌های هوشمند بار و یکبرد «نگهداری پیشگیرانه»، خرابی تجهیزات را قبل از وقوع پیش‌بینی و از توقف‌های پرهزینه تولید جلوگیری می‌کنند.

هم‌قدم با فناوری

ایران نیز از این موج پرشتاب جهانی عقب‌نمانده است. در سال‌های اخیر و با تاکید بر این ضرورت که کشور نباید از فناوری هوش مصنوعی عقب بماند، اقدام‌های شاخص و هدفمندی در این حوزه صورت گرفت. صنعت ایران نیز برای عبور از روش‌های سنتی گام‌های بلندی برداشته است و صنایع کشور در مسیر جایگزینی فرایندهای قدیمی با فناوری‌های مبتنی بر هوش مصنوعی قرار گرفته‌اند تا بهینه‌سازی تولید، کاهش خطاهای انسانی و افزایش بهره‌وری محقق شود. در بخش عمومی و کاربری روزمره هم، پلتفرم‌های بومی هم‌پای نمونه‌های خارجی توسعه یافته‌اند. ابزارهایی مانند هوشیار ۲۴، رخشای، گپ جی‌پی‌تی، هوش نو، روبو، زینگ و پلتفرم‌های AvalAI متناسب با نیازهای کاربران ایرانی طراحی شده‌اند. برای انتخاب بهتر، شناخت نیازها ضروری است. برای دسترسی به یک پلتفرم جامع با قابلیت‌های پیشرفته پردازش زبان طبیعی، رخشای و AvalAI گزینه‌های ایده‌آلی هستند. برای تولید محتوا و تحلیل داده با ابزاری ساده، هوشیار ۲۴ و زینگ پیشنهاد می‌شوند و برای دریافت مشاوره و سرگرمی، دستیارهایی نظیر «روبو» و هوش نوبسیار کارآمد خواهند بود.

آینده متفاوت

هوش مصنوعی در کمتر از یک دهه، مسیری را پیموده که سایر فناوری‌ها برای طی کردن آن به چند نسل زمان نیاز داشتند. این پدیده از ابزاری پنهان در پس‌زمینه به همراهی تبدیل شده که روزانه میلیون‌ها نفر با آن گفت‌وگو می‌کنند. کد می‌نویسند و محتوای سازند. این فناوری دیگر در انحصار آزمایشگاه‌ها نیست، بلکه در بیمارستان‌ها، مدارس، کارخانه‌ها و روی میز کار ما حضور دارد. آنچه مسلم است، هوش مصنوعی نه یک موج زودگذر است و نه یک ابزار جانبی، بلکه در حال بازتعریف شیوه کار، یادگیری و تصمیم‌گیری بشر است. امروز دیگر سوال این نیست که آیا هوش مصنوعی تأثیرگذار خواهد بود یا خیر؛ پرسش اصلی این است که ما چقدر برای همراهی با آن آماده‌ایم؟

در شماره‌های آینده ما برنامه مشعل با نحوه استفاده صحیح و کاربردی از ابزارهای جدید هوش مصنوعی آشنا خواهید شد.

برگ‌هایی که نفس می‌پراکنند

گیاهان سبز در گلدان زندگی

مشعل | گیاهان آپارتمانی، آرامش را بی‌صدا به خانه می‌آورند؛ برگ‌های سبزشان میان شلوغی روز، حس تازگی و زندگی می‌پراکنند و انسان را برای لحظه‌ای از دنیای پرتراژیک ذهن، به گوشه دنج آرامش می‌برند. کنار پنجره، وقتی نور روی گلدان‌ها می‌نشیند، انگار خانه نفس عمیق‌تری می‌کشد و دل آدم آرام‌تر می‌شود. یاران مهربانی که در ایجاد سلامت روحی و جسمی انسان نقش دارند و بسیاری از افراد به پرورش آنها می‌پردازند و از این بابت احساس رضایت فراوانی دارند. در این گزارش برآنیم تا از این برگ‌هایی که به زندگی نفس می‌دهند، بیشتر بگوییم.

گیاهان آپارتمانی فقط وسیله‌ای برای زیبایی خانه نیستند؛ بسیاری از افراد حضور آنها را با حس آرامش، تمرکز و کاهش استرس در فضای زندگی مرتبط می‌دانند. بخصوص در زندگی شهری که زمان زیادی را در فضاهای بسته می‌گذرانیم، این گیاهان نوعی ارتباط کوچک، اما مؤثر با طبیعت ایجاد می‌کنند؛ ارتباطی که برای خیلی‌ها حس سکون، نظم ذهنی و آرامش به همراه دارد. مرور مطالعات در حوزه سلامت روان و نوروساینس هم حکایت از این دارد که حضور گیاهان در محیط زندگی با کار می‌تواند به کاهش احساس تنش، بهبود خلق‌و‌خو و حتی افزایش تمرکز کمک کند، زیرا باعث افزایش سطح هورمون‌های شادی یعنی دوپامین و سروتونین در انسان می‌شود و حتی نگاه‌کردن به گل‌های استنشام عطر طبیعی‌شان، می‌تواند ضربان قلب را تنظیم و حس اضطراب را کاهش دهد. اگرچه گیاهان جایگزین خواب کافی، استراحت یا مراقبت از سلامت روان نیستند، اما مراقبت از یک گیاه، آب دادن، توجه به رشد برگ‌ها یا دیدن تغییرات کوچک آن، تجربه‌ای آرام‌کننده و شبیه نوعی مراقبه روزانه به شمار می‌رود. نگهداری از گیاه، فرد را به فعالیتی هدفمند و تکرارشونده متصل می‌کند که تمرکز ذهن را افزایش می‌دهد و به تقویت احساس ارزشمندی فرد کمک می‌کند؛ بخصوص در دورانی که فرد ممکن است احساس بی‌انگیزگی یا بی‌هدفی داشته باشد. در این میان، برخی گیاهان آپارتمانی بیش از بقیه برای ایجاد حس آرامش محبوب هستند، زیرا هم نگهداری ساده‌تری دارند و هم ظاهر سبز و ملایمشان، فضای خانه را دلنشین می‌کند. در ادامه به معرفی برخی از آنها می‌پردازیم.

حال خوب با پتوس

پتوس هم از جمله گیاهان رونده و سرسبز است که رشد خوبی دارد و حضورش حس طراوت به خانه می‌دهد. این گیاه آپارتمانی زیبا و محبوب که بومی جنوب شرق آسیا است نه تنها به دلیل ظاهر جذاب و نگهداری آسانش مورد توجه قرار می‌گیرد، بلکه به خاطر انرژی‌های مثبت و تأثیرات معنوی‌اش نیز شناخته می‌شود. در فرهنگ‌های مختلف، پتوس به عنوان نمادی از رشد، فراوانی و آرامش در نظر گرفته می‌شود، زیرا انرژی‌های منفی را دفع و جریان انرژی مثبت را تقویت می‌کند، پس می‌تواند به بهبود حال و هوای محیط زندگی یا کار کمک کند. پتوس برای رشد به نور قوی و غیرمستقیم و دمای مناسب نیاز دارد؛ بنابراین، در محیط‌هایی که دمای بالایی دارند، بهتر است گلدان پتوس را در سایه قرار دهید تا از خشک شدن و آسیب دیدن گل جلوگیری شود. در مورد آبیاری گل پتوس هم باید گفت که این گل برای رشد و شکوفایی به آب نیاز دارد. میزان آبیاری در گل پتوس بستگی به فصل و شرایط هوا و خاک دارد. در فصل بهار و تابستان، پتوس نیاز به آب بیشتر دارد، پس هر دو روز گل‌ها باید آبیاری شوند؛ در صورتی که هوا خشک و گرم باشد، ممکن است نیاز به آبیاری بیشتری داشته باشند.

در فصل پاییز و زمستان، میزان آبیاری کمتر است و هر چهار روز باید آبیاری صورت گیرد. باید توجه داشت که میزان آبیاری پتوس بستگی به نوع خاک و ظرفیت نگهداری آب آن دارد؛ در خاک‌های سبک و شنی، گل پتوس نیاز به آب بیشتر دارد و در خاک‌های سنگین و خاک‌های باافت فشرده، نیاز به آب کمتری دارد.

سانسوریا تصفیه‌کننده هوا

سانسوریایکی از بهترین انتخاب‌ها برای افراد پرمشغله است. مقاوم، کم‌نیاز و مناسب فضاهای کم‌نور؛ ظاهر مینیمال آن حس نظم و سکون ایجاد می‌کند، ضمن اینکه از گیاهان مؤثر در تصفیه هوا به شمار می‌رود و سمومی مانند فرمالدئید، زایلن و تولوئن را از محیط جذب می‌کند پس باعث بهبود کیفیت هوای خانه خواهد شد. این ویژگی سبب می‌شود که سانسوریا، یک گیاه مناسب برای اتاق خواب نیز باشد، چون با افزایش اکسیژن فضا، به خواب بهتر شما کمک می‌کند. این گیاه بومی آفریقا، ماداگاسکار و جنوب آسیا بوده و با بیش از ۷۰ گونه، رنگ‌ها و ابعاد متنوعی دارد. سانسوریا از دسته گیاهان کم‌توقع محسوب می‌شود، زیرا گیاهی کم‌آب به شمار می‌آید و از طرفی، محیط کم‌نور را تحمل می‌کند. باتوجه به دوام بالا و توقع پایین این گیاه، نگهداری آن در منزل به مراتب راحت‌تر از بقیه گیاهان است در نتیجه شما می‌توانید این گیاه را در داخل خانه، بالکن و باغچه خود نیز داشته باشید. اولین نکته در نگهداری سانسوریا، میزان آبیاری آن است. سانسوریا، بسیار کم‌آب است؛ پس هنگام آبیاری، از خشک بودن سطح خاک گلدان اطمینان حاصل کنید. این گیاه، به آبیاری بیش از حد حساس است؛ به همین دلیل، خاک همیشه خیس، باعث پوسیدگی این گیاه می‌شود. آبیاری حدود یک بار در هفته در تابستان و دو هفته یک بار در

زمستان، برای این گیاه کافی است. این میزان، بسته به محیط نگهداری گیاه، درجه حرارت و میزان نور دریافتی آن متغیر خواهد بود. پس اگر زیاد سفر می‌کنید یا آبیاری گیاهان منزلتان را فراموش می‌کنید، خرید سانسوریا بهترین انتخاب خواهد بود. درباره میزان نور موردنیاز این گیاه هم به خاطر داشته باشید، در وضعیت ایده‌آل، نور متوسط برای سانسوریا مناسب است، اما این گیاه، تحمل محیط‌های پر نور و کم‌نور و سایه را هم دارد. فقط توجه داشته باشید برای نگهداری گل سانسوریا در منزل، آن را از آفتاب مستقیم دورنگه دارید؛ چون برگ‌های آن، در چشم به هم‌زدنی خواهند سوخت.

شیک و آرام با زاموفیلیا

یکی از گیاهان پرطرفداری که به دلیل برگ‌های براق و مرتبش انتخابی مناسب برای دکوراسیون خانه و محل کار به شمار می‌رود و ظاهر آرام و شیکی به محیط می‌دهد، زاموفیلیا است. این گیاه بومی مناطق گرمسیری شرق آفریقا است و به دلیل ظاهر خاص و نگهداری آسان، در سراسر جهان به عنوان یکی از بهترین گیاهان آپارتمانی شناخته می‌شود. نکته جالب توجه آنکه در برخی کشورها از زاموفیلیا به عنوان «گیاه‌شانس» یاد می‌شود و حضور آن در محیط‌های کاری و خانگی نشانه‌ای از خوش‌یمنی و موفقیت تلقی می‌شود. از مهم‌ترین دلایل محبوبیت این گیاه، شرایط ساده نگهداری آن است که به نور غیرمستقیم عادت دارد و حتی در فضاهای کم‌نور نیز رشد قابل قبولی خواهد داشت. آبیاری بیش از حد مهم‌ترین عامل آسیب‌زننده به این گیاه محسوب می‌شود به همین دلیل، فاصله مناسب بین دو آبیاری و زهکشی خوب گلدان نقش مهمی در حفظ سلامت برگ‌ها و جلوگیری از پوسیدگی ریشه دارد. پس بهتر است در فصول گرم، آبیاری زاموفیلیا هر دو هفته یک بار و در زمستان با فواصل آبیاری بیشتر انجام شود.

بانوی پیشکسوت صنعت پتروشیمی از سال های ساختن می گوید

هم قدم با توسعه

مشعل | توسعه صنعت پتروشیمی، مرهون تلاش زنان و مردان سخت کوشی است که بخش زیادی از عمر خود را وقف این صنعت کرده اند تا کشور در مسیر پیشرفت قرار گیرد. اینان شبانه روز، سختی ها، دوری ها و مرارت هایی را متحمل شده اند تا نتیجه آن، کام همه مردم ایران را شیرین کند. زهرا شیروانیان، از جمله بانوانی است که پس از سال ها خدمت در صنعت پتروشیمی و نائل آمدن به کسوت بازنشستگی، هنوز قلبش برای رشد و ارتقای این صنعت می تپد. خبرنگار ماهنامه «مشعل» با این بانوی پیشکسوت صنعت پتروشیمی، گفت و گویی انجام داده که در ادامه، تجربیات این همکار بازنشسته را می خوانید.

لطفای کمی از خودتان و مسیر ورودتان به صنعت پتروشیمی بگویید.

سال ۱۳۴۳ در تهران و در میان خانواده ای به دنیا آمدم و بزرگ شدم که نظم، مسئولیت پذیری و آموزش، بخش مهمی از سبک زندگی این خانواده بود. پدرم نظامی و مادرم معلم بودند و همین فضای خانوادگی باعث شد از همان دوران کودکی، به درس و تلاش اهمیت ویژه ای بدهم.

دوران دبیرستانم، با تحولات سال های ابتدایی انقلاب اسلامی و تعطیلی دانشگاه ها در جریان انقلاب فرهنگی همزمان شد، از این رو پس از گرفتن دیپلم در سال ۱۳۶۱، بعد از حدود یک سال، در رشته مهندسی شیمی دانشگاه صنعتی اصفهان پذیرفته شدم. ۲ سال نخست تحصیل را در اصفهان گذراندم؛ اما به دلیل دوری از خانواده، درخواست انتقالی به دانشگاه صنعتی شریف دادم که موافقت شد و تحصیلاتم را در این دانشگاه به پایان رساندم و فارغ التحصیل شدم.

سال ۱۳۶۸، همزمان با آغاز دوران بازسازی کشور، به شرکت ملی صنایع پتروشیمی رفتم و نخستین وظیفه واحد بررسی و برآورد طرح ها چه بود و چه نقشی در توسعه صنعت پتروشیمی ایفا می کرد؟ هر طرح جدید پتروشیمی، پیش از آنکه وارد مرحله اجرا شود، باید از نظر فنی، اقتصادی و تأمین خوراک به طور دقیق مورد بررسی قرار گیرد. این مطالعات همان چیزی است که از آن به عنوان مطالعات امکان سنجی یاد می شود. در این واحد، ابتدا قابلیت اجرای یک طرح از جنبه های مختلف ارزیابی می شود؛ اینکه خوراک مورد نیاز از کجا تأمین خواهد شد، بازار محصول چگونه است، اجرای طرح از نظر اقتصادی توجیه دارد یا خیر و در نهایت آیا اجرای آن به نفع صنعت و اقتصاد کشور خواهد بود؟ من در بخش بررسی منابع خوراک فعالیت می کردم؛

بخشی که در آن، تأمین خوراک، یکی از مهم ترین ارکان هر طرح پتروشیمی محسوب می شود و اگر در این زمینه اطمینان کافی وجود نداشته باشد، اجرای پروژه منطقی نخواهد بود.

آغاز فعالیت شما تقریباً همزمان با شروع دوران بازسازی کشور بود. از آن مقطع زمانی بگویید.

دقیقاً همین طور است. سال ۱۳۶۸ با آغاز اجرای برنامه اول توسعه پس از جنگ، بازسازی زیرساخت ها و ایجاد ظرفیت های جدید صنعتی در دستور کار قرار گرفت که مطابق این برنامه، باید در صنعت پتروشیمی نیز تحولات بزرگی رخ می داد، از این رو مطالعات گسترده ای برای توسعه این صنعت انجام شد. تا پیش از آن، تعداد مجتمع های پتروشیمی کشور محدود بود و واحدهایی مانند پتروشیمی رازی، شیراز، فارابی و چند مجتمع دیگر، بخش عمده ظرفیت تولید کشور را تشکیل می دادند؛ اما با تدوین برنامه توسعه و آغاز سرمایه گذاری های گسترده، مسیر تازه ای برای توسعه این صنعت ایجاد شد؛ مسیری که نتایج آن را امروز در مجتمع های بزرگ پتروشیمی کشور مشاهده می کنیم.

به نظر شما مهم ترین نقطه عطف توسعه صنعت پتروشیمی طی سال های پس از جنگ چه بود؟

اگر بخواهم تنها یک نقطه عطف نام ببرم، بدون تردید به آغاز توسعه میدان گازی پارس جنوبی اشاره می کنم؛ زیرا کشف و بهره برداری از این میدان عظیم گازی، فرصتی بی نظیر برای تأمین پایدار خوراک صنعت پتروشیمی خلق کرد و زمینه را برای اجرای طرح های بزرگ توسعه ای فراهم ساخت.

در شرکت ملی صنایع پتروشیمی، همزمان با برنامه ریزی وزارت نفت برای توسعه فازهای پارس جنوبی، مطالعات گسترده ای نیز با هدف استفاده بهینه از این منابع آغاز شد. طرح های مختلفی در قالب برنامه های پنج ساله توسعه، تدوین شد و در مدیریت برنامه ریزی مورد بررسی قرار گرفت. هر پروژه از نظر تأمین خوراک، توجیه اقتصادی، فناوری و بازار مصرف به دقت ارزیابی و پس از تصویب، وارد مرحله اجرایی شد. یکی دیگر از اقدام های مهم آن دوران، بازسازی مجتمع پتروشیمی بندر امام (ره) بود؛ مجتمعی که پیش از انقلاب با مشارکت ایران و ژاپن احداث شده بود و در دوران جنگ تحمیلی، خسارت های فراوانی دیده بود. با خروج طرف ژاپنی، مسئولیت برآورد خسارت ها، برنامه ریزی برای بازسازی و تکمیل واحدهای آسیب دیده به عهده متخصصان ایرانی قرار گرفت که خوشبختانه این پروژه با موفقیت انجام شد، به طوری که امروز پتروشیمی بندر امام (ره)، یکی از بزرگ ترین و مهم ترین مجتمع های پتروشیمی کشور به شمار می رود. در همان سال ها، پروژه ارزشمند دیگری نیز در بخش تأمین خوراک اجرا شد. شامل اطلاعات مربوط به منابع گازی کشور، شامل گازهای همراه نفت و میدان های مستقل گازی، گردآوری و تحلیل شد. نتیجه این مطالعات، طراحی الگویی جامع برای استحصال اتان و استفاده بهینه از منابع گازی کشور بود؛ طرحی که نقش مهمی در برنامه ریزی توسعه صنعت پتروشیمی ایفا کرد.

افزون بر این، در سال های میانی دهه ۱۳۸۰، برنامه ای جامع برای توسعه ۲۰ ساله صنعت پتروشیمی تدوین شد. این برنامه در قالب چهار

برنامه پنج ساله طراحی شده بود که افق زمانی سال های ۱۳۸۴ تا ۱۴۰۴ را در بر می گرفت. هدف اصلی این نقشه راه، دستیابی ایران به جایگاه نخست منطقه ای در حوزه ارزش محصولات پتروشیمی بود. این سند راهبردی، پس از تدوین در شرکت ملی صنایع پتروشیمی، برای بررسی و تصویب به وزارت نفت ارائه و در ادامه با برنامه های سایر شرکت های زیرمجموعه این وزارتخانه جمعیت شد. در نهایت، این مجموعه برنامه ها در سطح کلان دولت مورد بررسی قرار گرفت و به عنوان بخشی از «چشم انداز ۲۰ ساله کشور» به ریاست جمهوری ارائه شد. این اقدام، یکی از مهم ترین تلاش ها برای هم سو کردن توسعه صنعت پتروشیمی با اهداف کلان توسعه ملی در افق بلندمدت به شمار می رود.

خصوصی سازی در صنعت پتروشیمی را چطور ارزیابی می کنید؟

طی سال هایی که شرکت ملی صنایع پتروشیمی به عنوان یک شرکت مادر تخصصی فعالیت می کرد، همه برنامه های توسعه، تأمین خوراک، سرمایه گذاری و اجرای طرح ها در قالب یک راهبرد واحد دنبال می شد. مجتمع ها زنجیروار به یکدیگر متصل بودند، محصول یک مجتمع، خوراک مجتمع دیگر می شد و همه اجزای صنعت در چارچوب یک برنامه جامع حرکت می کردند. پس از خصوصی سازی صنعت پتروشیمی، پراکندگی شرکت ها موجب شد بخشی از هماهنگی های گذشته از بین برود. (البته معتقدم سیاست خصوصی سازی در برخی صنایع می تواند نتایج مثبتی به همراه داشته باشد) اما با تشکیل

هلدینگ خلیج فارس، دوباره انسجام به این صنعت برگشت و حدود ۴۰ درصد ظرفیت صنعت پتروشیمی در قالب یک مجموعه بزرگ تجمعیت شد. من که سال های پایانی خدمتم را در هلدینگ خلیج فارس سپری کردم، از نزدیک تلاش های ارزشمند همکاران برای اجرای پروژه های توسعه ای را می دیدم. یکی از پروژه های شاخص آن دوران، تکمیل پالایشگاه گاز بیدبلند خلیج فارس بود که سال ها با مشکلات مالی و اجرایی دست و پنجه نرم می کرد؛ اما با واگذاری آن به هلدینگ خلیج فارس و مدیریت منسجم، روند اجرایی شتاب گرفت و به بهره برداری رسید. این تجربه نشان داد که مدیریت تخصصی و هماهنگ، همچنان می تواند پروژه های بزرگ صنعت را به سرانجام برساند.

آینده صنعت پتروشیمی ایران را چگونه ارزیابی می کنید؟

من به آینده این صنعت خوش بین هستم؛ البته به شرط آنکه همدلی، مدیریت تخصصی و نگاه توسعه محور تقویت شود. صنعت پتروشیمی ایران از نظر منابع خوراک، نیروی انسانی متخصص و تجربه مهندسی، ظرفیت های کم نظیری دارد. انتخاب مدیرانی که از بدنه صنعت نفت و پتروشیمی برخاسته اند، می تواند به بازگشت این نگاه تخصصی کمک کند. اگر برنامه ریزی ها با محور توسعه ادامه یابد و سرمایه گذاری ها به سمت اجرای طرح های جدید هدایت شود، این صنعت، همچنان یکی از پیشران های اصلی اقتصاد کشور خواهد بود.

شما از بانوان پیشکسوت صنعت پتروشیمی هستید. تجربه حضور زنان در این صنعت را چگونه توصیف می کنید؟

همیشه معتقد بوده ام که در محیط های تخصصی، معیار اصلی باید توانایی، دانش و تعهد افراد باشد، نه جنسیت آنها. خوشبختانه در دوران فعالیت من، بسیاری از همکاران زن توانستند توانمندی های خود را به خوبی نشان دهند؛ البته نمی توان از دشواری های نقش مادری و مسئولیت های خانوادگی چشم پوشی کرد، به

طوری که بسیاری از بانوان شاغل، به ویژه در سال های ابتدایی زندگی مشترک و دوران فرزند پروری، با دغدغه های فراوانی روبه رو هستند. اگر امکانات حمایتی بیشتری مانند مهدکودک های سازمانی و تسهیلات مناسب در اختیار مادران قرار گیرد، بانوان با آرامش بیشتری در مسئولیت های حرفه ای خود ظاهر شده و ایفای نقش خواهند کرد.

من به آینده این صنعت خوش بین هستم؛ البته به شرط آنکه همدلی، مدیریت تخصصی و نگاه توسعه محور تقویت شود؛ زیرا صنعت پتروشیمی ایران از نظر منابع خوراک، نیروی انسانی متخصص و تجربه مهندسی، ظرفیت های کم نظیری دارد

در سوگ زهرای ۱۴ ماهه که زود آسمانی شد پرواز فرشته

مهناز محمدی | تنها چهارده ماه از آمدنت به

این دنیا گذشته بود؛ چهارده ماه لیختد، چهارده ماه معصومیت؛ چهارده ماه نگاه هایی به رنگ آبی دریا و گیسوانی که گویی خورشید، رشته های طلایی اش را به تو بخشیده بود.

تو هنوز واژه «زندگی» را نیاموخته بودی که آسمان، نامت را در دفتر شهیدان نوشت داستان کوچک هنوز گرمای آغوش مادر را می خواست، اما تقدیر، تو را همراه با مادر و پدر بزرگت به سفری برد که پایانش، آرامش ابدی بود.

می گویند فرشتگان، کودکان پاک را با لیختد به آسمان می برند. شاید همان روز نیز، فرشتگان گرداگرد کپوره کوچک حلقه زدند و تو را، آرام و بی صدا، تا بهشت بدرقه کردند. اکنون، پیکر کوچک در جوار بارگاه نورانی حضرت امام رضا (ع) آرام گرفته است؛ کنار مادری که تمام دنیایت بود و در کنار پدر بزرگی که نامش در تاریخ این سرزمین ماندگار است. چه آرامشی بالاتر از آنکه نخستین خواب ابدی، زیر سایه گنبد طلایی امام مهربانی ها باشد.

ای زهرار...

شاید دیگر صدای خنده هایت در کوچه های این دنیا نییچد، اما نامت، یادآور معصومیتی است که هیچ آتشی توان خاموش کردنش را ندارد.

تو رفتی، اما آبی چشمانت در خاطره ها ماند، و طلایی موهایت، همچون پرتو خورشید، در دل هر کس که داستانت را بشنود، خواهد درخشید.

سلام بر تو،

ای کوچک ترین شهید؛

سلام بر لیختدی که ناتمام ماند،

بر گهواره ای که خاموش شد،

و بر روح پاکت که اکنون در جوار اولیای الهی، در آرامشی جاودانه آرمیده است.

خداوند تو را با حضرت فاطمه زهرا (س) محشور گرداند و بر مزار کوچکت، همواره عطر بهشت و نسیم رضوی جاری سازد.

جمهوری اسلامی ایران

وزارت نفت

اداره کل بازرسی، نظارت بر عملکرد و رسیدگی به شکایات

سامانه رسیدگی سریع نفت

مبتنی بر اصل هشتم قانون اساسی

امر به معروف و نهی از منکر وظیفه ای
همگانی است و دولت موظف است
رمیه اجرای آن را فراهم کند

صدای شما
مسیر اصلاح و بهبود

با مشارکت شما
در حفظ منابع ملی و
مدیریت بهینه انرژی
گام بر میداریم

اسکن کنید

<http://shekayat.mop.ir>

محورهای نظارتی در خصوص فرهنگ سازی و کاهش مصرف انرژی

۱ کاهش مصرف برق در ساختمان های اداری

- نظارت بر میزان مصرف برق
- رصد و پایش الگوهای مصرف
- بررسی اقدامات کاهش مصرف در ساختمان های اداری

۲ مدیریت تجهیزات بر مصرف

- کنترل موثر بهره برداری از تجهیزات بر مصرف
- امکان سنجی استفاده از فناوری های نوین و کم مصرف
- اطمینان از نگهداری و استفاده بهینه از تجهیزات

۳ جلوگیری از اتلاف انرژی

- حسن اجرای دستورالعمل های صرفه جویی
- ارائه طرح ها و ایده های موثر در مدیریت انرژی
- شناسایی و جلوگیری از اتلاف انرژی

قدردانی و تشویق کارکنان مؤثر و ادارات پیشرو در کاهش مصرف انرژی

راه های ارتباطی

	۰۲۱-۸۴۱۸۲۱۲۲ تلفن شهری
	۲۲۱۲۲ تلفن شرکتی
	۱۲۲ تلفن شرکتی

مشعل آنلاین راوی دقیق لحظات کارکنان صنعت نفت ایران

t.me/mashalonline

ble.ir/mashalonline

www.aparat.com/Mashalonline

MashaLonline

